

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 25 (1584) 1980 BIRZELIS - JUNE 19

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

30 ct.

Neišvengiamas teismas

Teismų yra visokių — civilinių, karinių, tikybinių, tarptautinių... Jie apima pavienius asmenis, organizacijas, valstybes, atstaudami pažeistą teisingumą. Visur įvyksta klaidų, tačiau demokratinuose kraštuose stengiamasi surasti tikruosius nusikaltėjus ir juos atitinkamai nubausti. Ten teismai yra nepriklausomi nuo politinės valdžios ir vadovaujasi vien tikta galiojančiais įstatymais, paremtais teisingumu. Netaip yra totalistiniuose kraštuose — ten teismai yra politinės valdžios įrankiai, vykdančios teisingumą, o diktatūrinės valdžios valia. Vienas ryškiausių tokios sistemos pavyzdžių yra Sovietų Sąjunga. Ten yra teismai, bet nėra teisingumo. Yra ir daugiau panašaus pobūdžio diktatūrinių, totalistinių kraštų, kur nusikaltėliai teisai ir baudžia nekaltuosius. Jų teismai tėra teisingumo kaukė, jo iškraipa. Jie yra pasiuntę į kalėjimus, baumės stovyklas, tremtį šimtus tūkstančių nekaltų žmonių, vykdydami neva teisingumą, bet iš tikrųjų darydami milžiniško masto nusikaltimus. Kas juos teis? Tikintis žmogus atsako — Dievas, o netikintis — šaukiasi vadinamojo imanentinio teisingumo, kuris iškyla istorijos vyksme. Ir vienas, ir kitas žvelgia į augštesnį, nepaperkamą, neišvengiamą teisingumą, kuris kada nors turi iškilti. Paprasčiau sakant, jie laukia istorijos teismo.

TOKIO neišvengiamo istorijos teismo laukia ypač Baltijos tautos — estai, latviai ir lietuviai, nes jų kraštuose jau išstius 40 metų nusikaltėliai teisai nekaltuosius, pasidarę jų budeliais. Jie ištrėmė Sibiran šimtus tūkstančių nekaltų žmonių, kurių dauguma ten žuvo arba mirė neatlaikę sunkių gyvenimo sąlygų. Visoje Lietuvos istorijoje tai pirmas tokio masto nusikaltimas, įvykdytas Sov. Sąjungos valdovų. Tokio milžiniško nusikaltimo negali nepastebėti istorija. Ji bus sovietinių nusikaltėlių teisėja, kalbanti ateinančioms žmonių kartoms apie gėdingą nusikaltimą. Ji kalbės iš enciklopedijų, istorijos vadovėlių, dokumentų, literatūrinių kūrinių... Maskva galbūt guodžiasi, kad viskas bus užmiršta, kad ateityje apie tai niekas neužsimins. Taip, Maskva šiuo metu galinga, savo krašte ji gali nusikaltimą padaryti "dorybe", klaidinti žmones, falsifikuoti vadovėlius, nusišlepti faktus, manipuluoti istorikais, iškraipyti jų raštus, bet negali pakeisti pasaulio istorijos, kuri žvelgia į didžiulius įvykius ne diktatorių, ne nusikaltėlių, o teisingumo akimis. Pasaulio istorija turi atmintį, kurios niekas negali pridengti melu. Melas yra toks šydas, kuris nepajėgia uždegti tiesos. O jau ir dabar pasaulio istorija žvelgia atviromis akimis į sovietinius nusikaltimus, kurie jos teismo negali išvengti.

KAD TAIP yra, liudija keletas ryškių praeities faktų. Pvz. Kanadoje ir visame laisvajame pasaulyje yra žinomas prancūzų akadiečių atvejis. Jie atvyko Kanadon kaip imigrantai pionieriai, įsikūrė daugiausia pajūrio srityse, bet jų buvimas bei savarankiška laikysena nepatiko stipresniems britams. Pastarųjų valdžia įsakė deportuoti akadiečius. Ir taip 1755 m. 14.000 jų buvo prievarta išvežta į N. Angliją ir kitas sritis. To fakto neužmiršo ne tik patys akadiečiai, bet ir pasaulinė istorija, kuri įregistruvo tą britų nusikaltimą knygoje, skaitomose visame pasaulyje. Liko moralinė dėmė, kurios niekas panaikinti negali. — Kitas ryškus pavyzdys — žydų tauta, patyrusi daug deportacijų bei naikinimų. Sakoma, ji turi ilgą atmintį. Bet pasaulio istorijos atmintis yra dar ilgesnė. Ji yra suregistravusi visus didžiulius nusikaltimus žydų tautai. Beveik kiekvienoje enciklopedijoje ryškiai minimos žydų kančios. Apie jas kalba istoriniai veikalai, o pačioje žydų tautoje kančių istorija eina iš kartos į kartą. Tuo būdu pvz. hitlerinė Vokietija liko pasmerkta, o žydų tauta išaugštinta. Panašiai bus ir su Baltijos tautomis. Apie jų kančias jau dabar kalba neviena enciklopedija, gausėja istoriniai veikalai įvairiomis kalbomis. Visa tai tempia Sov. Sąjungą į neišvengiamą istorijos teismą, kuriame iškyla tikrieji nusikaltėliai ir kankiniai. Sovietinei pusei tenka gėda, o kankinių gretoms — garbė.

Kanados baltiečių vakare parlamento rūmuose š.m. gegužės 28 d. Iš kairės: KLB Toronto apylinkės valdybos išidinkė ALDONA SIMONELIENE, opozicijos ir konservatorių partijos vadas JOE CLARK, KLB Toronto apylinkės valdybos pirmininkė RAMŪNĖ JONAITIENĖ. Nuotr. L. Giriūno

Kanados užsienio reikalų ministeris MARK MacGUIGAN, pasakęs pagrindinę kalbą metiniame baltiečių vakare parlamento rūmuose Otavoje š.m. gegužės 28 d. Nuotraukoje jį matome prie lietuviško ragelio. Dešinėje — KLB krašto valdybos vicepirmininkė LIUCIA SKRIPKUTE. Nuotr. J. V. Danio

Baltiečių vakaras parlamento rūmuose

Dalyvavo daug žymių parlamento narių ir trys ministeriai • Pagrindinę kalbą pasakė užsienio reikalų ministeris

RŪTA-ONA SIŪLYTE

Metinis baltiečių vakaras rengiamas parlamento rūmuose Otavoje buvo suruoštas pirmą kartą prieš aštuonerius metus supažindinti federacinio parlamento ir vyriausybės narius su okupuotų Baltijos valstybių būkle. Per tą laikotarpį šis vakaras tapo kultūrinio renginio, kuris laukiamas ne tik estų, latvių ir lietuvių, bet ir kanadiečių.

Šiais metais Kanados Baltiečių Federacijos suruoštas vakaras įvyko gegužės 28, trečiadienį, "Confederation" salėje, parlamento rūmuose. Apie 6 v. v. pradėjo rinktis baltiečiai. Netrukus pasirodė parlamento atstovai, ministeriai ir diplomatai. Dalyvavo 60 parlamento atstovų su žmonomis, jų tarpe konservatorių partijos ir opozicijos vadas Joe Clark, naujųjų demokratų partijos vadas Ed Broadbent su žmona. Iš ministrų buvo matyti užsienio reikalų — M. R. MacGuigan, vidaus reikalų — R. Kaplan ir daugiakultūrinių reikalų — J. Fleming. Iš diplomatinio korpuso dalyvavo prancūzijos A. Palmas, Australijos, Venecuelos ir JAV atstovai.

Dienos metu Baltijos valstybių konsulai ir jų palydovai buvo pagerbti senato posėdyje, kuriame dalyvavo generalinis Lietuvos konsulas dr. Jonas Zmuidzinas su Ponia, Estijos — I. Heinsoo, Latvijos — dr. E. Upenieks.

Prieš vakariene ir iškilmes baltiečiai kalbėjosi su žymiais svečiais kokieliu salėje. Si vakaro dalis davė progą bal-

tiečiam pasikalbėti su politinio gyvenimo atstovais kultūrinėm, politinėm ir socialinėm temom. Buvo surengta parodėlė įvairių dailės dalykų ir rankdarbių. Lietuviai išstė dail. Dagio skulptūras. Svečiai nepaprastai domėjosi lietuvių tautinių drabužių spalvingumu bei jų raštais.

Atėjus vakarienei, svečiai ir baltiečiai susirinko kukiariai papuoštoje salėje. Kiekvieno svečio vieta buvo pažymėta kortele su pavarde ir prie kiekvienos vietos buvo padėta programa, kurios viršelis buvo spalvota nuotrauka — latvio Soikams paveikslas.

Sio vakaro globėjų komiteto vardu prabilo sen. S. Haidasz, kuris gėrėjosi šio vakaro prasmingumu. Sugiedojus himną "O Canada", vakaro pranešėja Joana Kuraitė pakvietė pranešėjų arkiv. A. Palmas sukalbėti maldą. Kanados Latvių Federacijos pirm. dr. L. Lukks pakėlė tostą karalienės garbei.

Parlamento atstovas W. D. Baker parlamentinio globėjų komiteto vardu pasveikino susirinkusius svečius ir baltiečius, išreikšdamas padėką baltiečiams už šio vakaro surengimą. Ypač šio vakaro vietiniams rengėjams — inž. J. V. Danijui, dr. E. Parupsui ir W. H. Pentui. Jis pabrėžė šio vakaro paskirtį — stiprinti baltiečių ryšius, jų tautinę kultūrą ir pateikti informaciją apie Baltijos kraštus.

Kad vakaras neišstėtų ir kad kalbų gausumas nesudarytų politinio mitingo įspūdį, šiais metais kalbos buvo ištętos tarp koncertinių pasirodymų. Po pasveikinimo sol. estė Onne Laikve padainavo tris estiškas dainas. Jai akompanavo L. Kuttis.

Sveikino Baltiečių Federacijos pirm. T. E. Kronbergs ir Kanados Estu Tarybos pirm. E. Petersoo. Abu trumpai suminėjo baltiečių pergyvenimus ir priminė, kad laisvieji estai, latviai

ir lietuviai turi vieningai dirbti Baltijos kraštu laisvei.

Atstovaudama latviams, Margaret Upenieks arfa paskambino tris latviškas liaudies dainas ir su sesute Beatrise Upenieks atliko duetą arfa ir fleita.

Pagrindinę kalbą pasakė užsienio reikalų min. R. MacGuigan, pabrėždamas Helsinkio, sutarties rezoliucijas ir Kanados užsienio reikalų ministerijos vaidmenį būsimoje Madrido konferencijoje.

Lietuvių menui atstovavo sol. Gina Capkauskienė iš Montrelio. Jai akompanavo muzikas Jonas Govėdas. Jautriai ir energingai ji padainavo tris dainas: Banaičio "Oi nėra niekur!", J. Govėdo "Liespnelė" ir "Serenada".

KLB pirm. J. R. Simanavičius kalbėjo lietuvių vardu, išreikšdamas padėką svečiams, primindamas baltiečių troškimus ir ateities lūkesčius.

Sio vakaro proga buvo pagerbtas ilgametis baltiečių veiklos rėmėjas ir bičiulis — Walter Baker, parlamento atstovas. Jam buvo įteiktas padėkos pažymėjimas ir dovana.

Baigus oficialią vakaro dalį, svečiai vaišinosi, ragaudami lietuviško raguolio bei iškeptų aušynių su kava ir estiško krupniko "Muraka".

Lietuviai, kurie dalyvauja šiame vakare dėlto, kad galėtų išgerti taurėlę ir skaniai pavalgyti, žinoma, niekam nepasitarinau. Bet tie tautiečiai, kurie aiškina Baltijos kraštų rūpesčius bei troškimus kitataučiams ir privačiai pasikalba su svečiais, skleidžia mūsų tautos vargus ir užmojus laisvajame pasaulyje. O ryšių užmezgimas su federacinio parlamento nariais visados yra reikšmingas lietuvių politinėje, kultūrinėje ir socialinėje veikloje. Anot inž. J. V. Danio, šie tradiciniai vakarai parlamento rūmuose yra didžiai vertinga reprezentacija, pinigais nevertinama.

KANADOS ĮVYKIAI

Grėsmė Vakarams

Toronte lankėsi buvęs JAV valstybės sekr. H. Kissingeris ir padarė politinį pranešimą 1.200 asmenų, susirinkusių Sheratono centre. Jis perspėjo savo klausytojus, kad laisvojo Vakarų pasaulio laukia visiška katastrofa, jeigu nebus tinkamai apsiginkluota Sovietų Sąjungos grėsmei pašalinti. Esą JAV užsienio politika pergyvena kritišką laikotarpį ir gali prarasti įvykių kontrolę. Pasak jo, Vakarų pasaulis turėjo progą pastarųjų penkerių metų laikotarpyje stebėti komunistinių jėgų prover-

žius, kurie JA Valstybes gali padaryti nereikšmingomis. JAV itakos kritimą jis grindė Sovietų Sąjungos invazija į Afganistaną, prez. J. Carterio neįstengimu išlaisvinti diplomatus Iran. H. Kissingeris taipgi priminė, kad ligšiolinėje savo strategijoje Vakarų pasaulis daugiausia rėmėsi atominiais ginklais, nors ir nepritardamas masiniam žmogijos naikinimui. Tokia strategija jam primenanti kvailių rojų — tas atominis ginklų arsenalas neįstengia sustabdyti val-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

TEHERANO GATVESE ĮVYKO KRUVINAS SUSIKIRTIMAS tarp kairiojo sparno demonstrantų, kurie save vadina laisvės kovotojais, ir ajatolos R. Chomeinio šalininkų. Demonstracijoje dalyvavo apie 100.000 kairiųjų iranietų, kadaise rėmusių ajatolą R. Chomeinį, kai buvo vedama kova prieš šachą M. R. Pahlavį. Demonstrantus bandė išsklaidyti revoliucijos sargai ir maištaujantys studentai. Muštynėse žuvo vienas iranietis, buvo sužeista apie 400. Laisvės kovotojų vadas M. Rajavis, atidengęs savo krūtinę, šaukė: "Šaukit! Mūsų krūtinės pasiruošusios sutikti kulkas!" Tokio aštraus susikirtimo Teheranas nėra matęs nuo šacho M. R. Pahlavio laikų. Ajatolą R. Chomeinį remianti spauda pasmerkė demonstrantus, bet jų ginti išėjo ajatolos sūnus Syed Chomeinis,

Paryžiaus žinių agentūrai padarytu viešu pranešimu pasmerkdamas demonstracijos slopintojus. Daugiausia pylos susilaukė nuolatinę įtampą kurstantys studentai ir netgi vadinamoji Dievo partija, nusistačiusi prieš nuosaikių pažiūrų prez. A. Bani-Sadrą. Prieš prasidedant demonstracijai, karinis vyr. teisėjas H. Rey-Saris pranešė, kad buvo susektas kariuomenės sąmokslas ajatolos R. Chomeinio režimui nuversti. Suimti šeši karininkai ir kariai. Esą jie planavo susigrąžinti Iranan šachą M. R. Pahlavį ir buvusį premjerą S. Bachtiarą pereinamajam dvejų metų laikotarpiui. Po to Irano valdymo klausimą turėjo išspręsti gyventojų referendumas. Teigiama, kad tai jau yra antras nesėkmingas kariuomenės bandymas ajatolos R. Chomeinio režimui nuversti.

Mirė premjeras

Sirdies ataka pakirto Japonijos premjerą M. Ohirą, sulaukusį 70 metų amžiaus. Mirtis ji ištiko kritiškame laikotarpyje, kai jo liberali demokratų partija pralaimėjo pasitikėjimo klausimą parlamente ir kai Japonijos laukia naujo parlamento rinkimai birželio 22 d. Politinę karjerą M. Ohira pradėjo 1960 m. Jam teko būti finansų, prekybos, du kartus užsienio reikalų ministru. Premjero pareigas perėmė prieš pusantų metų. Vėlonis buvo ištiktas laisvojo Vakarų pasaulio bičiulis. 1972 m., būdamas užsienio reikalų ministru, M. Ohira išlygino II D. karo įtemptus santykius tarp Japonijos ir komunistinės Kinijos.

Darbininkų streikas

Sovietų kompartiją sukrėtė gegužės 6-8 d. įvykęs automobilių gamintojų streikas dviejose prie Volgos esančiuose miestuose — Togliatyje ir Gorkyje. Pirmoji streiko kibirkštis buvo įskelta Togliatyje, kur pirmiausia streikuoti pradėjo miesto autobusų vairuotojai nepatenkinti padidintu darbu be algų pakėlimo. Prie jų prisijungė apie 70.000 automobilių gamyklos darbininkų, protestuojančių prieš maisto gaminių sumažėjimą. Jų pavyzdžiu pasekė ir automobilių gamintojai Gorkyje. Streiką užbaigė papildomos maisto siuntos į šiuos miestus. Spėjama, kad maisto trūkumą sukėlė kviečių eksporto So-

Čekų auksas

II D. karo pabaigoje į Vakarų sąjungininkų rankas pateko 18,4 tonos Čekoslovakijos auksas, kurį naciai buvo atsivežę Vokietijon. Maždaug pusė to auksas dabar yra JAV, o kita pusė — Britanijoje. Auksas lig šiol negražinamas komunistinei Čekoslovakijai, kuri nenori atsi-skaityti už nusavintą vakariečių turtą Čekoslovakijoje. Vien tik JAV piliečiai į tą turtą turi \$72 milijonus pretenzijų. JAV atstovų rūmuose buvo pasiūlyta parduoti Čekoslovakijos auksą ir gautus pinigus investuoti. Tada palūkanomis būtų padengtos JAV piliečių saskaitos, o už auksą gauti pinigai vėliau būtų atiduoti Čekoslovakijai. Su tokia mintimi nenori sutikti komunistinis Čekoslovakijos režimas.

Taikos kryptimi

Venecijoje posėdžiavę Europos Bendrosios Rinkos šalių vadai nutarė imtis iniciatyvos taikai Artimuosiuose Rytuose užtikrinti. Specialia rezoliucija buvo pasisakyta už laisvą palestiniečių apsisprendimą, jų atstovų ir PLO organizacijos įjungimą į derybas. Rezoliucija taipgi pabrėžia, kad Artimuosiuose Rytuose visoms valstybėms, įskaitant ir Izraelį, turi būti užtikrintas saugumas ir taika. Bendrosios Rinkos šalių vadus imtis diplomatinės akcijos priverstė lig šiol nesėkmingos JAV prez. J. Carterio pastangos Egipto ir Izraelio derybose. Rezoliucija pasisakė prieš Jeruzalės statuso pakeitimą, izraelių kaimų plėtimą vakarinėje Jordano upės pakrantėje. Ji betgi nesuteikia oficialaus pripažinimo teroro veiksmais pasižymėjusiai palestiniečių PLO organizacijai, nors jos atstovus ir norima įjungti į tiesiogines derybas. Bendrosios Rinkos vadų konferencija taip pat pasmerkė Sovietų Sąjungos invaziją į Afganistaną, kur didvyrišką kovą veda visa afganistaniečių tauta.

Šiame numeryje:

- Neišvengiamas teismas
- Sibiriniai trėmimai ir būsimasis istorijos teismas
- Baltiečių vakaras parlamento rūmuose
- Iškilmė, kurioje kalbą pasakė užsienio reik. ministeris
- Lietuvių laiškas popiežiui
- Tikinčiųjų Teisėms Ginti Komiteto kreipimasis
- Lenkų laikraštis apie Lietuvą
- Čikagos "Gwiazda Polarna" apie dabartinę būklę
- Studijų dienos Australijoje
- Mišrių šeimų nariai apie mišrias santuokas
- Prabilo apie Lietuvą
- Pranešimas apie VLIKo pirmininko lankymąsi
- Susitikimas Veneculoje
- Pas laikurius lietuvių veikėjas apsilankius
- Problemos keliaujant
- Patarimai sveikatos ir teisės klausimais keliaujantiems
- Tautiniai lietuvių drabužiai — tikrieji ir sužaloti
- Dail. A. Tamošaitis gvildena suaktualėjusį klausimą
- Kečuri scenos veikalai
- Kun. B. Pacevičius sukurti ir jų vaidinti veikalai

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$14, pusmetinė — \$7.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$14.00 per year, \$7.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Lietuvių laiškas popiežiui

Šis raštas, pasiekęs laisvąjį pasaulį, buvo parašytas rusų kalba Čia spausdiname jo vertimą. RED.

TIKINČIUJŲ TEISIŲ GYNIMO
KATALIKŲ KOMITETAS
1980 m. vasario mėn. 7 d.
Nr. 30

JO SVENTENYBEI ROMOS
KATALIKŲ BAZNYČIOS VA-
DOVUI POPIEŽIUI JONUI
PAULIUI II

Sventasis Tėve!

1980 m. sausio 20 d. Maskvoje buvo sulaukytas ir be teismo nutremtas į Gorkio miestą TSRS Mokslų Akademijos narys, valstybinės ir Lenino premijų laureatas, triskart Tarybų Sąjungos didvyris, Nobelio taikos premijos laureatas, didis humanistas ir nenuilstamas kovotojas už žmogaus teises akademikas Andriejus Sacharovas.

Sąžiningų ir jautrių pasaulio širdžių protestai, užuojautos bei solidarumo pareiškimai didžiajam rusų tautos sūniui akademikui Sacharovui per trumpą laiką jau sukūrė įstabų paminklą.

Mums, lietuviams, Nobelio premijos laureatas akademikas Sacharovas labai gerai žinomas. Mes jį matėm Vilniuje per Lietuvos katalikų draugo — mokslininko Sergejaus Kovaliovo teismą. Nekartą visas pasaulis girėdėjo akademiko Sacharovo žodžius, tartus ginant mūsų tėvynainius — sąžinės kalinius, tikinčiuosius ir kunigus. Jo lūpmis dažnai skambėjo giliai religingo lietuviu mokytojo Paulaičio vardas. Šis mokytojas pernai Mordovijos konclageryje pamirėjo 75-as savo amžius ir 32-as

ikalinimo metines. Sąžinės kaliniai jį vadina moralinio tyrumo pavyzdžiu.

Akademiko Sacharovo moralinė parama nekalčiai kenčiantiems buvo ir tebėra neįkainojama. Nekartą jį virdavo svarbiausia kalinio gyvenimo atrama.

Mes, lietuviai, nuoširdžiai dėkingi Nobelio premijos laureatui akademikui Sacharovui už jo kilnią širdį, šiuo kritišku jo gyvenimo momentu reiškiamo visiško solidarumą ir meldžiame Augščiausiąjį jam stiprybės.

Mūsų giliu išitkinimu, akademiko Sacharovo pasiaukojimas atnešė daug vaisių. Visų pirma mus, lietuvių, pergyvenusių Tėvynėje pokario metų baisumus, jis įgalino pažvelgti į rusus nauju žvilgsniu. Tas pasiaukojimas paskatino daugybę žmonių kovoti prieš melą ir prievertą, nepasakėti materijos kulte. Sacharovo auka bus dabartinei ir ateinančiai kartai šviesi Aušrinė tamsią sumatėralėjusio, nežmoniško gyvenimo naktį. Ji paskatins net ir krikščionis labiau stengtis įgyvendinti didįjį Kristaus priesaką — mylėti vieni kitus, priesaką, be kurio neįmanoma sukurti žemėje bent kiek pakenčiamo gyvenimo. Akademikui Sacharovui, paaukojusiam žmogaus teisių gynimo reikalui visą gyvenimą — karjerą, gabumus, asmeninę laimę, tinka mūsų Dieviškojo Mokytojo Jėzaus Kristaus žodžiai: "Nėra didesnės meilės, kaip gyvybę už draugus atiduoti" (Jon. 15, 13).

Lietuvis tvarko kelionę

Jonas-Paulius II per aštuonias dienas lankys Braziliją

Savaite laiko užtruko Brazilijoje arkiv. Paulius Marcinkus, popiežiaus įgaliotinis, nustatyti Sv. Tėvo lankymosi maršrutui. Per visą laiką svečias buvo spaudos, radijo ir televizijos dėmesio centre. Brazilus gerokai stebino svečio griežtumas, nuolatant popiežiaus kelionę per visą plačiąją Braziliją. Mus liūdnai nuteikė, kad Garbingasis Svečias tik keletą valandų teutruks S. Paulo mieste ir neapsistos arkivyskupijos rūmuose pas ryškiausią pažangiųjų katalikų vadą kard. Dom Evaristo Arns, bet... pietaus pas generolą, antros armijos viršininką...

Rio de Žaneiro mieste Sv. Tėvas lankys vargšų lūšnų kvartalus ir apsisistos pas Rio kardinolą Dom Eugenio Salles. Arkiv. Marcinkus gerokai nuliūdino Curitybos lenkų koloniją, kurioje, atrodo, Sv. Tėvas nesilankys. Į Braziliją atvyks birželio 30 d. ir išbus apie dešimtį dienų. Lankys įvairias Brazilijos valstijas nuo šiaurės iki pačių žilių indėnų kaimelių Imperatriz apylinkėse, kaip darė Meksikoje, kai lankė to krašto

indėnus Oaxaca. Pietinėje Brazilijoje gyvena per milijoną evangelikų, kurių dauguma yra liuteronai. Jų vyskupas Augustas Ernesto Kuners su dideliu pasitenkinimu praneša, kad Sv. Tėvas ir juos aplankys.

Pats reikšmingiausias popiežiaus vizitas bus Brazilijos Globėjos Aparecidos šventovėje. Arkiv. Paulius Marcinkus turėjo ilgaiusia pasitarimą su arkiv. Dom Geraldo Maria de Moraes Penido Aparecidoje, kur Sv. Tėvas atnašaus Mišias portugaliskai ir tikimasi, kad tuo pačiu metu paskelbs palaimintuoju pirmąjį Brazilijos indėnų apaštala kun. Jose Anchieta, SJ, kurio kanonizacijos byla užtruko bent porą šimtmečių...

Kadangi Sv. Tėvas lankys Aparecidą liepos 4, penktadienį, tai jo pietūs bus tik vaisiai ir daržovės. Aparecidos kard. Dom Carlos Carmelo de Vasconcelos Motta praneša, kad Sv. Tėvas i Aparecidą iš S. Paulo atvyks malūnsparniu ir pėsčias pereis miestą iki naujosios katedros ir ją pašventins. Aparecida laukia milijoninės minios milžininkų... Rm. Ams.

Padėka

A+A

ANELĖ DUBINSKIENĖ

mirė 1980 m. birželio 2 d. Toronte. Palaidota birželio 4 dieną Sv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Aug. Simanavičiui, OFM, ir kun. P. Azubaliui už pamaldas bei visus kitus patarimus, taip pat — visiems dalyvavusiems pamaldose bei kuo nors prisidėjusiems prie laidotuvių.

Dėkojame už aukas Mišioms velionės intencija, už gėles ir už karsto nešimą.

Šios laidotuvių mums buvo šeimos liūdesio diena. Dėkojame visiems tautiečiams už dalyvavimą mūsų liūdesyje.

Vyras Vaclovas, sūnus Kazimieras,
dukros Irena, Marytė, Bernadeta

Kanados senatorė J. NEUMAN, kurios vyras yra lietuvis, baltiečių vakare parlamento rūmuose su gen. Lietuvos konsulu dr. J. ŽMUIDZINIU (dešinėje) ir KLB pirmininku J. R. SIMANAVICIUMI. Nuotr. L. Giriūno

Lenkų laikraštis apie Lietuvą

STEPAS
VARANKA

S. m. gegužės 17 d. JAV lenkų laikraštis "Gwiazda Polarna" išspausdino Tadeuszo Mieszkos straipsnį "Kova su sovietizacija Lietuvoje".

Autorius gana objektyviai, su užuojauta aprašė dabartinę sunkią okupuotos Lietuvos padėtį, remdamasis pagrindžio spaudos duomenimis.

Nežiūrint sugriežtintos komunistų veiklos prieš religiją ir pakartotinių perspėjimų dvasiškių vadovybei, esą vysk. Julijonas Steponavičius nepabūgo išėiti iš namų arešto ir dalyvauti Kybartuose liepos 22 d. iškilmingoje religinėje šventėje. Tikintieji tautiečiai nepalaužiamam vyskupui surengė džiaugsmingą sutikimą.

Pamoksle vysk. J. Steponavičius kvietė katalikus likti ištikimais Dievui ir drąsiai ginti savo tikėjimą. Visuotinai manoma, kad šis vyskupas yra kardinolas "in pectore".

Devynias dienas prieš Kybartų iškilmes religinių reikalų komisaras Petras Anilionis grasino vyskupui Steponavičiui, sakydamas, kad ir vyskupai gali būti pakeisti. Jis nuo balandžio iki liepos turėjo eilę susitikimų su vyskupijų dvasiškiais, kuriems grasino įvairiais nemaloniais dėl įstatymų laužymo. Prie įstatymų laužymo priskaito tikybės mokymą, vaikų įjungimą į religines organizacijas, paruošimą pirmajai Komunijai ir pan.

Komisaras Anilionis apkaltino dvasiškį, kad jie yra atsakingi už žinias ir nelegalią spaudą, kuri pasiekia užsienio spaudą, radiją ir televiziją. Anilionis ragino sudrausti ekstremistus kunigus, esą jie gali tikėtis iš valdžios griežtų bausmių.

Komisaro Anilionio padėjėjas Juozėnas su didele neapykanta užsipuolė Lietuvos Tikinčiųjų Teisėms Ginti Komitetą, sakydamas, kad to komiteto veikimas yra priešingas esamiems įstatymams, ir pridūrė: jeigu to komiteto nariai dar nesėdi kalėjime, tai nereiškia, kad valdžia yra silpna ir nepajėgi. Tai reiškia, kad Sovietų Sąjunga darosi demokratiškesnė.

Komisaras Anilionis ir jo padėjėjas Juozėnas perspėjo vyskupus, sakydamas, kad ateityje paruošimas vaikų pirmajai Komunijai bus laikomas nusikaltimu prieš liaudį.

Religinių reikalų "karaliukas" Anilionis pažadėjo K. Bendrijai tam tikrų lengvatų: leisti katalikišką leidinį, kelti nes i Romą, nedidelio tiražo maldaknygių spausdinimą, padidinti Kauno, vienintelės visoje Lietuvoje kunigų seminarijos klierikų skaičių iki 100.

"Kronika" abejoja ar sovietinėse sąlygose būtų naudinga spausdinti katalikišką leidinį, kuris tikriausiai būtų tvarkomas komunistinės cenzūros. Be to "botago" nei laikraštis, nei knyga negali pasirodyti. Toks katalikiškas leidinys taptų propagandiniu komunistų įrankiu. Taip pat esą reikia labai atsargiai žiūrėti į seminarijos auklėtinių skaičiaus padidinimą dėl komunistų ir išdavikų infiltracijų.

Tame pačiame "Kronikos" numeryje yra paskelbtas LTT-GK dokumentas 16 nr. — tikinčiųjų atviras laiškas vyr. prokurorui ir švietimo ministeriui. Tame laiške išreiškiama baimė dėl mokinių ir studentų vykdomo nuolatinio terorizavimo. Dokumente pateikiamas pavyzdys. Esą Telšiuose mokinio Egidijaus Želvio motina padavė vadovybei skundą dėl mokytojų, kurie jos sūnų įvairiais būdais per-

sekioja, daro iš jo viešą pajauką, nes jis neslepia savo tikėjimo.

Su Lietuvos jaunimu okupuotoje Lietuvoje rusai komunistai turi daug vargo. Pvz. mokinių susirinkime Pasvalyje, kuriame dalyvavo 300 mokinių, staiga iš kažkur pasirodė nepriklausomos Lietuvos trispalvė vėliava, plakatai "Šalin sovietinę okupaciją", "Laisvę Lietuvai". Panašūs užrašai pasirodė ir ant mokyklos bendrabučio sienų. Aišku, KGB greitai iškišo ir pravedė mokinių tardymą. Dvi mokinės: Rima Varžinskaitė ir Rasa Pulkaunikaitė buvo priverstos vasario 13 d. viešai mokykloje perskaityti KGB paruoštą "išpažintį". Kita gimnazistė Rima Juzytė buvo išmesta iš komjaunulių organizacijos — jai buvo pagrasinta psichiatrine ligonine.

KGB tarnautojai apklausinėjo ir lankančius žemaičių Kalvarijos šventovę tautiečius apie antisovietinę "literatūrą", apie nelegalią lietuvišką-katalikišką spaudą. Primitytinai teiravosi apie organizaciją "Eucharistijos Bičiuliai". Buvo padaryta krata Valės Gintvaitytės bute. Rasta religinių eilėraščių. Jai taip pat buvo grasinta psichiatrine ligonine bei kalėjimu. Vida Vilniūte buvo kaltinama skleidimu pogrindžio literatūros ir grasinama kalėjimu.

Lietuvoje 1979 m. lankėsi komunistų centrinio komiteto komisija, kuri turėjo iširti religinės krašto nuotaikas. Tos komisijos dokumente reiškiamas nepasitenkinimas kunigų veikla Lietuvoje. Kunigų įtaka ypač stipriai veikianti jaunimą ir vaikus.

Ypatingoji komisija nustatė, kad rusų valdomoje Lietuvoje nemažas skaičius lietuvių komunistų partijos narių lankosi šventovėse ir laikosi lietuviškų

A+A IRENAI JURKIENEI mirus,

jos vyrui ALGIRDUI, dukroms RŪTELEI, RASYTEI ir DAIVUTEI, tėveliams VINCUI ir ONAI BĖRSENEVIČIAMS, broliui ALBINUI ir seseriai BIRUTEI su šeimomis bei visiems artimiesiems reiškia gilią užuojautą —

Anastazija ir Juozas Peseckai

A+A KOSTUI KALENDRAI mirus,

jo žmonai VERONIKAI, dukrai PAJAUTAI, sūniui ARVYDUI ir jų šeimoms reiškia gilią užuojautą —

Ona Strimavičienė
Eleonora Mackevičienė
Violeta Mackevičiūtė

A+A KOSTUI KALENDRAI mirus,

jo žmonai, dukteriai, sūniui ir jų šeimoms liūdesio valandoje gilią užuojautą reiškia —

M. J. Astrauskai
J. Barzdaitienė

V. Mikelėnienė
B. Galinienė

A+A

monsinJORUI KLEMENSUI RAZMINUI

iškeliavus amžinybėn, jo giminėms bei artimiesiems liūdesio valandoje reiškia nuoširdžiausių užuojautą —

Vaclovas Menauskas

Svedija

A+A

brangiai MAMYTEI mirus,

mūsų narius dukrą VALYTĘ ir jos vyrą VYTĄ giliai užjaučiame —

Toronto Lietuvių Golfo Klubas

A+A

TATJANAI DARGIENEI

mirus, jos dukrom ALDONAI BYSZKIEWICZ, VALENTINAI BALSINIEI, sūniui dr. VYTAUTUI DARGIUI ir jų šeimoms reiškia gilią užuojautą —

St. Majauskienė
D. A. Dulaičiai

V. L. Kybartai
V. F. Mašalai

A+A

IRENAI JURKIENEI

mirus, jos vyrą inžinierių ALGIMANTĄ, tėvus VINČĄ ir ONĄ Beresnevičius, seserį BIRUTĘ ir brolių ALBINĄ nuoširdžiai užjaučia ir drauge liūdi —

Vytautas Jonaitis

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kopų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

YONGE MEMORIALS LTD.

2044 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 1Z9

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

VLIKo pirmininkas dr. K. BOBELIS (viduryje) pasitinkamas Argentinoje Ezeizos orauostyje. Kairėje — A. A. MICŪDAS, dešinėje — „La Razon“ laikraščio reporteris J. CARNAVALE. Nuotr. „Telam“

Studijų dienos Australijoje

Tarp kitų savo pažiūras dėstė ir mišrių šeimų atstovai

B. STRAUKAS

Pasinaudojant ilgu Vėlykų savaitgaliu, ALB krašto valdybos iniciatyva buvo suorganizuotos studijų dienos Adelaidėje. Jos keletą kartų buvo suorganizuotos Melburne, vėliau Adelaidėje. Niekam neparodžius iniciatyvos, jų rengimas keliems metams buvo nutrūkęs. Šios studijų dienos buvo suorganizuotos jaunimo. Paskaitininkai buvo beveik visi jauni žmonės. Temos daugiausia lietė taip pat jaunimo reikalus. Jų gvildinimas užtruko dvi dienas.

Bendruomenės ateitis

Pirmąją paskaitą „Australijos Lietuvių Bendruomenė 30 m. eigoje ir jos ateitis“ skaitė A. Pocius, Melbourne apylinkės valdybos pirmininkas. Jis ko nors naujo ar stebinančio neiškalbėjo. Kaip ir daugelis mūsų, jis žvelgdamas į Bendruomenės ateitį bei lietuvių išlikimą Australijoje nematė paguodžiančių pravaizdų. Gal dėmesio verta jo sugestija, kad mūsų tautinės šventės turėtų būti švenčiamos šeimose iškilmingai (kaip Vėlykos ar Kalėdos), tuo būdu pabrėžiant priaugančiam jaunimui šių dienų išskirtinumą.

Jaunas paskaitininkas Jonas Meiliūnas savo paskaitoje „Tautinės bendruomenės uždaviniai ir ateities perspektyvos“ gilino si į amžinai mums rūpinimą klausimą, kokia bus mūsų bendruomenės ateitis.

Kaip išmokslintas sociologas, J. Meiliūnas buvo logiškas ir gyvais pavyzdžiais sugėbėjo žvelgti į mūsų bendruomenės dabarties ir ateities problemas. Jo nuomone, lietuvių bendruomenė ilgai nepajėgs išlaikyti savo tautinio veido praradusi savo kalbą. Kalba esąs pagrindinis

dinis tautos pažymys, ir tai reikia priskirti prie svarbiausių mūsų rūpesčių šeimose.

Paskaitininkas įtartinai pažūrėjo į valdžios teikiamas lengvatas ir piniginę paramą etninėm grupėm, nes ji siekia to paties tikslo: per integraciją į asimiliaciją. Aplinkos įtaka ir mišrios vedybos šį procesą nesulaikoma spartina. Kalbėtojo nuomone, mūsų bendruomenės ateitis nėra labai šviesi — jos silpnėjimas ir nykimas yra akivaizdus.

Šių dviejų paskaitų ir diskusijų pirmininku buvo V. Baltutis. Diena buvo užbaigta vyno ir sūrio ragavimu pas E. ir R. Pocius, 1979 m. jaunimo kongreso dalyvius.

Mišrios santuokos

Antrosios dienos programa buvo skirta PLJ Kongreso dalyvių pranešimams ir diskusijoms apie mišrias šeimas. Šio seminario pirmininke buvo pakviesta Nemira Masiulytė-Stelpeton.

Pirmasis apie mišrias šeimas kalbėjo Terry Straut, vedęs lietuvaite. Jo nuomone, mišriose vedybose nesą nieko blogo. Seimos nariai, būdami skirtingų kultūrų ir tautybių, gali visai darniai gyventi. Iš jo kalbos buvo matyti, kad jis neperprato mūsų pažiūros ir mišrias vedybas ir į jas pažvelgė daugiau iš socialinės, negu iš tautinės pusės.

Kita kalbėtoja australė, iškėjęsi už lietuvių, universiteto lektorė — Janet Verbylienė. Kaip išsimokslinusi moteris kalbėjo drąsiai ir kiek arogantiškai. Atrodė, lietuviams ji mažai domisi ir dar mažiau juos pažiūsta. Lietuviškai kalbėti nepramoko ir net nebando pramokti, kaip ir visi anglosaksai, kurie

nėra imlūs svetimom kalbom. Kad jos šeima bus tik australiška, Janet neabejoja.

Gal ir gerai, kad ši jauna kalbėtoja atvirai išreiškė savo pažiūras ir mišrias vedybas. O tos pažiūros yra tokios, dėl kurių mes labiausiai būkštaujame.

Trečia kalbėtoja buvo dr. D. Viliūnaitė, iškėjęsi už australo architekto, buvusi Adelaidės universiteto studentų laikraščio redaktorė. Be priekaištų išmokusi lietuvių kalbą, niekuomet nenutraukusi ryšių su lietuviškąja visuomene. Nors ir labai užimta savąja profesija, paprasta beveik visuomet ateina, jei tik laikas ir galimybės nesukliudė, vienoje ar kitoje srityje paltinkinti. O ir jos vyras, kaip kultūringas asmuo, pusėtinai lietuviškai supranta, nors ne karto nemačiau užgulusio ant lietuvių kalbos vadovėlio.

Kalbėtoja pabrėžė, kad veda žmonės, o ne tautybės. Ji ilgokai kalbėjo apie lietuvių kultūrą, gyvenimo būdą, charakterį. Jos kalboje netrūko sentimentų, bet nevengė ir saikių kritikos. Apgailestavo viduriniojos kartos atitrūkima nuo lietuvių bendruomenės. Tai galėjo įvykti dėl susidėjusių aplinkybių, tačiau esą reikia tikėtis, kad ši prarastoji generacija anksčiau ar vėliau grįš prie savo kamienų.

Paskaitos ir diskusijos šioje seminario dalyje vyko anglų kalba. Jose daugiausia reikšėsi jauni žmonės. Vyresnieji neišjungė greičiausia dėl riboto anglų kalbos mokslo.

Aplamai mišrių šeimų klausimu iš esmės nė vienas nepasiskė ir prie jokių išvadų nepriėjo. Kiek kalbėtojų, tiek nuomonių. Mišrios vedybos laikytinos natūraliu reiškiniumi, ir niekas šios padėties, atrodo, negalės pakeisti. „Veda ne tautybės, o žmonės“, kaip dr. Viliūnaitė pareiškė. Meilė viršija visus kitus sentimentus ir tik ji viena apsprendžia šeimos sudarymą.

Apie IV PLJ Kongresą pranešimus padarė Pietu Australijos atstovai E. ir R. Pociai, dr. V. Bardauskaitė, J. Mickūnas ir melburniškė Z. Prašmutaitė. Skaidrėmis buvo pademonstruota kongreso eiga ir atskiri renginiai. Visi kongreso dalyviai buvo vienos nuomonės, kad kongresas jaunimui yra labai reikšmingi. Jie čia pasijutę vienos šeimos nariai, kuriuos riša bendra lietuvių kalba ir lietuvių kultūra.

Buvo iškeltas pageidavimas: norint sekanti jaunimo kongresą surengti Australijoje, jau dabar laikas Lietuvių Bendruomenės pradėti pirmuosius žygius.

Studijų dienos buvo gerai suorganizuotos. Visą šį darbą atliko vien jaunimas. Jaunimo netrūko ir klausytojų eilėse. Tai labai paguodžiantis reiškinys. Kai sudaroma proga pasireikšti, jaunimas moka ir organizuoti, ir rimtai pakalbėti, ir padiskutuoti, ir jaunų žmonių atsiranda auditorijose.

Padėka už šį puikų renginį priklauso organizatoriams: A. Zamoiskiui, J. ir M. Verbyloms, E. ir R. Pociams.

Sugiedojus Tautos Himną, dalyviai buvo pakviesti į Č. ir O. Zamoiskiui sodybą atokvėpiui ir jėšminei.

Paruošė: J. Str.

Invalidų likimas Sov. Sąjungoje yra baisus: darbu nebetinkamas žmogus, išėjęs iš stovyklos, gauna keleto rublių pensiją ir mėnesį ir elgetiška gyvenimą, nes vyriausybė, išspaudusi viską, daugiau juo nebesidomi.

Kalniniai, gavę radiaciją urano kasyklose, miršta, neišėję iš stovyklų.

Prabilo apie Lietuvą

Dabartinis VLIKo pirm. dr. K. Bobelis, lankydamas P. Ameriką, aplankė ir Argentina. Jis čia atskrido balandžio 25 d. Orauostyje jį pasitiko Lietuvai išlaisvinti Komiteto Argentinoje veikėjai — pirm. Aleksandras A. Mičiūdas, sekr. ižd. A. Rastauskas, ižd. A. Jasutis, taipgi spaudos, radijo ir televizijos atstovai. Šis jau nuo seniau veikiantis komitetas talkino svečiui, ypač sudarydami progas aplankyti argentiniečių informacijos centrus ir žymiuosius Buenos Aires asmenis. Tų pastangų dėka vietinė spauda gana daug rašė apie sovietų pavergtą Lietuvą.

Dr. K. Bobelis buvo šiltai priimtas „TELAM“ spaudos agentūroje — kalbėjosi su jos prezidentu, viceprezidentu ir vyriausiu sekretoriumi Martin Alike, kuris yra labai palankus Lietuvai. Ši agentūra dažnai paskleidžia informaciją apie dabartinę būklę pavergtoje Lietuvoje.

Svečio iš JAV lankymosi proga buvo padarytas pasikalbėjimas, kurį spauda plačiai panaudojo, kaip pvz. „La Razon“, „Precisiones“. Jį taip pat citavo radijo stotys. Netylėjo ir televizija. Vienuoliktasis kanalas vakarinėje programoje (7 v.) „Argentina y el mundo (Argentina ir pasaulis) bene pirmą kartą šiame krašte plačiai kalbėjo apie Lietuvą ir dabartinę jos būklę. Kaikuriuose laikraščiuose buvo išspausdinti ilgoki straipsniai apie Lietuvą (pvz. „La Nacion“, „Precisiones“, „La Manana“ ir kt.). „La Manana“ dar prieš dr. K. Bobelio atvažiavimą išspausdino platų informacinį rašinį apie Lietuvą „Lituanía: tierra de cruces“ (Lietuva — kryžių šalis). Šis rašinys buvo paruostas Aleksandro A. Mičiūdo, pasinaudojant naujai išleista anglikonų kunigo parašyta knyga „Land of

Crosses“. Tuo būdu plati informacija apie Lietuvą pasiekė šimtus tūkstančių Argentinos gyventojų, juoba, kad minėtu rašiniu pasinaudojo ir provincinių miestų spauda.

VLIKo pirmininko apsilankymą Argentinoje plačiai minėjo ir radijo stotys: Radio Excelsior, Radio El Mundo, Radio Belgrano, Radio Splendid. Radio Rivadavia, Radio Municipal ir kitos.

VLIKo pirmininkas, viešėdamas Buenos Airese, turėjo progą aplankyti ir vyriausią Argentinos kariuomenės vadą jo kabinete ir sekretoriato, kur dirba plk. leitenantas Faustinas Švenčionis. Svečias taipgi matėsi su Kinijos ambasadoriumi tarptautinėje knygų parodoje, kurioje ta diena buvo skirta Kinijai, aplankė baltiečių parodą Kanados banke, kur dovanuoja Lietuvos žemėlapi.

Svečias nemažai laiko skyrė ir lietuviams: dalyvavo pamaldose lietuvių parapijoje, padarė pranešimą apie VLIKo veiklą, atsakinėjo į pateiktus klausimus, susitiko su lietuvių organizacijų veikėjais — ALOS Tarybos, SLA, parapijos, su Z. Juknevičiumi, L. Sruga, J. Mičiūdu, V. Survilione, J. Šiušiu ir kitais, aplankė organizacijų patalpas — Susivienijimo, A. L. Centro. Buvo vaišinamas lietuvių šeimose. Išleistuvės buvo surengtos A. A. Mičiūdo ir inž. G. Kiaugos namuose. Dalyvavo dainos grupė „Žibutės“, jų vadovas dr. J. Simanauškas, A. Jasutis, L. ir A. Mičiūdai.

Savo kelionėje po P. Ameriką dr. K. Bobelis rūpinosi VLIKo atstovybių sudarymu bei tvarkymu. Argentinoje VLIKui atstovauja Lietuvai išlaisvinti Komitetas. Ks.

Brazilijos lietuviai

Išvyko prel. P. Ražaiškas

Brazilijos lietuviai išlydėjo Lietuvon ilgametį buvusį lietuvių kleboną (nuo 1936 m.), visuomenininką, jaunimo organizatorių prel. Pijų Ražaišką. Gražias išleistuves išskridimo išvakarėse, balandžio 22 d., su ruošė savo patalpose Lietuvių Sąjunga jam kaip savo ilgamečiui garbės nariui. Suvažiavo daug sąjungiečių iš S. Paulo miesto rajonų. Visų susirinkusių sąjungiečių vardu atsisveikinimo žodį tarė pirmininkas.

Pastaraisiais metais prel. P. Ražaiškas iš tiesioginių Vila Zelinos lietuvių parapijos klebono pareigų buvo pasitraukęs ir dirbo prie Sao Paulo katedros, pasitarnaudavo lietuvių šeimoms bei organizacijoms iškilmingesnėmis progomis — sutuoktinių, krikštynų, tautinių švenčių. Prel. P. Ražaiškas per ilgą savo buvimą klebonu lietuvių parapijoje V. Zelinoje suaugo su lietuviomis, buvo jų tautinio judėjimo atrama.

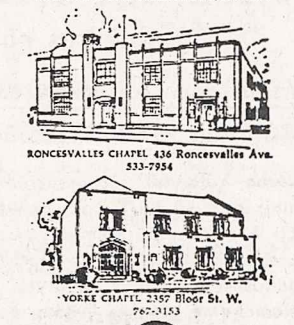
Iš pasikalbėjimų sužinota, kad prelatas apsisistos Vilniuje ir išbus ilgesnį laiką.

Nemalonūs įvykiai

„T. Žiburiuose“ jau buvo rašyta apie Brazilijos lietuvių nesitikimus ir barnius, kurie daro kolonijai daug nemalonumų. Buvo rašyta, kad Lietuvai Sąjunga Brazilijoje jau kelintą kartą bylinėjosi su Dr. Banavicičiaus vardo lietuvių mokyklos globėjų būrelio pirmininku P.

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario
Tel. 533-7954

Turner & Porter

Zarkauskai dėl ginčytinos skolos Sąjungai. Abi šalys leidžia pinigų advokatams, kurstoma tarp lietuvių neapykanta, nesantaika didėja. Po kelių teismo sprendimų ir apeliacinių svarstymų balandžio 25 d. laikraštis „Diario da Justica“ paskelbė teisėjo nutarimą, kuriuo skiriama 3 mėnesių arešto bausmė Petriui Zarkauskui už teismo pripažintą ir laiku nesumokėtą skolą Lietuvai Sąjungai Brazilijoje. Liūdna girdėti ir matyti tokius nemalonus įvykius savųjų brolių lietuvių tarpe.

VLIKo pirmininkas

Gegužės pradžioje lankė Brazilijos lietuvių VLIKo pirm. dr. K. Bobelis. Svečias susipažino su čia veikiančiomis organizacijomis ir jų tikslais, o paskutinę viešėjimo dieną buvo pakviestas dalyvauti 14-kos organizacijų atstovų susirinkime, kur buvo svarstomi ir bendrieji emigracijoje gyvenančių lietuvių organizaciniai reikalai.

Ruošiasi šokių šventei

Brazilijos lietuvių jaunimo tautinių šokių ansamblis „Nemunas“ ruošiasi kelionei į JAV-bes dalyvauti šokių šventėje, kuri įvyks liepos mėnesį. Sao Paulo nemuniečiai dažnai pasirodo kitų tautų rošiamuose festivaluose ir gerai yra užsi-rekomendavę kitataučių tarpe lietuviškais tautiniais šokiais.

Ant. Dutkus

Kanados parlamento rūmai, kur kasmet rengiamas baltiečių vakaras, dalyvaujant ministeriams, parlamento atstovams, diplomatom, baltiečių veikėjams. Nuotr. J. V. Danio

LAISKAS IS LIETUVOS

“Nelauk, tėvyne, iš mūsų nieko daugiau...”

Šis laiškas rašytas tautietei Kanadoje. Dėl suprantamų priežasčių praleidžiam vardus ir laiško pabaigą, kuri yra grynai asmeninio pobūdžio. RED.

Būkite pasveikinti!

Tavo... draša tikrai didelė; ėmei ir pasibeldei į mano nuolat atviras tau ir, žinoma, kitiems duris. Pas mane gali eiti ir nesibeldusi, tuo nesudarydama nepatogumo arba nusistebėjimo.

Aš visada laukiu, aš visados džiaugiuosi, kai kas nors užsuka pas mane iš praeities, kai užsuka nerūpestingos jaunystės prisiminimai; aš nepyktu, kai mane betkas gražina trisdešimt, keturiasdešimt ar net penkis bausmė Petriui Zarkauskui už teismo pripažintą ir laiku nesumokėtą skolą Lietuvai Sąjungai Brazilijoje. Liūdna girdėti ir matyti tokius nemalonus įvykius savųjų brolių lietuvių tarpe.

Kad iš ten dar niekas negrįžo. Nesulaukęs jų, aš pats mintyse einu pas juos. Vėl jodinėjau ant arklių, vėl dūkstame ant šieno, kol sudužta akinų stiklai. Dažnai girdžiu: „teta, valgyt!“ Bet tai tik aidas, atklydęs iš praeities glūdomos. Tikrumoj tai tik mano vaizduotės padarinys; nieko panašaus aš jau daug metų negirdžiu. Mane gaubia kurtinanti tylą, žeidžianti žmogaus gyvenimo ritmą, išmušanti iš kasdienybės vėžiu. Taip, jiedu daugiau neateis, jiedu daugiau nieko neištars.

Ligi šiol girdžiu mažojo X. paskutiniuosius žodžius, jo gyvenime paskutinį žodį „mama“, jau agonijoje, jau įkvėpiant paskutiniuosius narve esančio oro žiupsnelius. Po daugelio metų suradau vietą, kur jis ilsisi amžiams. Nueinu ten, pasikalbu be priekaištų, be išmetinėjimų.

Ligi šiol girdžiu mažojo X. paskutiniuosius žodžius, jo gyvenime paskutinį žodį „mama“, jau agonijoje, jau įkvėpiant paskutiniuosius narve esančio oro žiupsnelius. Po daugelio metų suradau vietą, kur jis ilsisi amžiams. Nueinu ten, pasikalbu be priekaištų, be išmetinėjimų.

Ligi šiol girdžiu mažojo X. paskutiniuosius žodžius, jo gyvenime paskutinį žodį „mama“, jau agonijoje, jau įkvėpiant paskutiniuosius narve esančio oro žiupsnelius. Po daugelio metų suradau vietą, kur jis ilsisi amžiams. Nueinu ten, pasikalbu be priekaištų, be išmetinėjimų.

Ligi šiol girdžiu mažojo X. paskutiniuosius žodžius, jo gyvenime paskutinį žodį „mama“, jau agonijoje, jau įkvėpiant paskutiniuosius narve esančio oro žiupsnelius. Po daugelio metų suradau vietą, kur jis ilsisi amžiams. Nueinu ten, pasikalbu be priekaištų, be išmetinėjimų.

Ligi šiol girdžiu mažojo X. paskutiniuosius žodžius, jo gyvenime paskutinį žodį „mama“, jau agonijoje, jau įkvėpiant paskutiniuosius narve esančio oro žiupsnelius. Po daugelio metų suradau vietą, kur jis ilsisi amžiams. Nueinu ten, pasikalbu be priekaištų, be išmetinėjimų.

Ligi šiol girdžiu mažojo X. paskutiniuosius žodžius, jo gyvenime paskutinį žodį „mama“, jau agonijoje, jau įkvėpiant paskutiniuosius narve esančio oro žiupsnelius. Po daugelio metų suradau vietą, kur jis ilsisi amžiams. Nueinu ten, pasikalbu be priekaištų, be išmetinėjimų.

Ligi šiol girdžiu mažojo X. paskutiniuosius žodžius, jo gyvenime paskutinį žodį „mama“, jau agonijoje, jau įkvėpiant paskutiniuosius narve esančio oro žiupsnelius. Po daugelio metų suradau vietą, kur jis ilsisi amžiams. Nueinu ten, pasikalbu be priekaištų, be išmetinėjimų.

Ligi šiol girdžiu mažojo X. paskutiniuosius žodžius, jo gyvenime paskutinį žodį „mama“, jau agonijoje, jau įkvėpiant paskutiniuosius narve esančio oro žiupsnelius. Po daugelio metų suradau vietą, kur jis ilsisi amžiams. Nueinu ten, pasikalbu be priekaištų, be išmetinėjimų.

ALEKSANDRAS A. MICŪDAS, dirbantis informacijos srityje Argentinoje, pokalbyje su Argentinos ambasadoriumi Sov. Sąjungoje DR. LEOPOLDU BRAVO. Pastarasis, paklaustas apie Lietuvą, pareiškė: „Pažiūrėti Lietuvą gana gerai, nes ten esu buvęs tris kartus. Gražus kraštas, man labai patiko jos gamta ir žmonės.“ Nuotr. „Telam“

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SKAUDI PAMOKA

Miško, popieriaus ir medžio apdirbimo pramonės darbininkų profesijos respublikinio komiteto skyriaus vedėjas Kazys Patiejūnas "Tiesoje" gegužės 22 d. atskleidžia Ukmergės rajono šešuolių girininkijos miškakirčius ištikusią nelaimę. Vidurinyje prie lauko atsisėdo su motoriniu pjūkle dirbantis Petras Kabakas, šakų genėtojas Pranas Stundžia ir medienos ištraukėjas Pranas Gurskis. P. Stundžia ir P. Kabakas išsitraukė keturis butelius vyno atliktiems darbams aplaistyti. Kiek vėliau atvažiavo ir girininkas Viktoras Kojalavičius su atlyginimu už darbą, kurį taip pat buvo nutarta laistyti. P. Gurskis iš šešuolių parduotuvės atnešė du butelius degtinės ir tris vyno. Girininkas V. Kojalavičius, su savo vyrais ištuštinęs butelį degtinės, išvažiavo. Kiek vėliau namo išėjo ir P. Gurskis, prie lauko palikęs P. Kabaką ir P. Stundžią. P. Kabakas dar šlap taip sugebėjo pasikinkyti toliau nuo lauko stovėjusį arkli. Grįžęs lauvaietien, ant baigiančio degti lauko rado gulintį P. Stundžią. Nutempęs jį nuo lauko, pats išvažiavo namo. Smilkstančių P. Stundžią vėliau surado pjūklininkas Petras Svedas. Užgesinus degančius drabužius, paaiškėjo, kad P. Stundžia jau buvo miręs nuo udegimo. Vėlonis, dar neturėjęs nė 50 metų amžiaus, paliko žmoną su šešetu vaikų. Dėl šios tragedijos iš pareigų buvo atleistas girininkas V. Kojalavičius, P. Kabakui ir P. Gurskiui pareikštas griežtas papėikimas, sustabdytas premijų išmokėjimas.

VILNIAUS TUNELIS

Pernai Neries krantus ties Pedagoginiu Vilniaus institutu sujungė naujas tiltas. Kadangi kairiajame Neries krante yra daug pastatų, jam sunku būtų būti didelių griovių praversti eisimui skirtą gatvę. Ją buvo nutarta pakeisti 263,7 metro ilgio tuneliu, kurio įgilinimas sieks apie 8 metrus nuo žemės paviršiaus. Tūnelis bus padalintas į dvi dalis gelžbetonio sienelės, kad priešais atvažiuojančių automobilių projektoriai netrukdytų vairuotojams. Važiuojamoji tunelio dalis bus žemiau Neries upės dugno. Kadangi tiezoje netruksta grūntinio vandens, jam surinkti bus išvesti specialūs vamzdžiai, aprūpinti siurbliais. Šio projekto vyr. inžinierius yra Č. Gerliakas, konstruktorius — V. Milvydas.

NAUJI SIŪSTUVAI

Naujoji Vilniaus radijo ir televizijos stotis pastatyta Karoliniškėse. Televizijos bokštas — 326 metrų aukščio. Tai augščiausias statinys Lietuvoje. Radijo stotyje buvo sumontuoti ir jau pradėjo darbą keturi ultratrumpų bangų siūstuvai, kurių antenos yra televizijos bokšte. Dabar montuojami bei derinami stoties televizijos siūstuvai. Pats modernus stoties pastatas turi aštuonis aukštus.

ORIGINALUS LĖKTUVAS

Šiaulių televizorių gamyklos inž. Romualdas Bėkšta apie savo konstrukcijos lėktuvus pradėjo sąvoti dar augstesnėje technikos mokykloje Vilniuje, tačiau tokiame sumanymui įgyvendinti tada trūko žinių. Baigęs Kauno politechnikos institutą ir išmokęs sklandyti, pagamino sklandytuvą su motociklo varikliu. Bandytojas R. Tamašauskas su juo Palangoje pakilo į orą, bet dėl permažos traukos greit atsidūrė pievo-

je. 1972 m. inž. R. Bėkšta pradėjo statyti "anties" tipo lėtvu, pareikalavusį net 3.000 darbo valandų. Tai "antis" turi uodegą lėktuvo priešakyje, motociklo "I2-56" variklį, triratę važiuoklę. Naujojo lėktuvo, vienintelio tokio visoje Lietuvoje, neįmanoma įvesti į sunktą ir dēto prarasti kontrolės. Pirmoji "antis" buvo išbandyta 1977 m. spalio 9 d. Pasak inž. R. Bėkštos, bandymo rezultatai buvo tik patenkinami. Žymiai pavaldesnė ir malonesnė buvo antroji "antis" su įvestais patobulinimais. Su abiem "antim" dabar jau atlikta apie 50 sėkmingų skrydžių. Techniniai "anties" duomenys: pagrindinio sparno išskėtimas — 8,05 metro, ilgis — 5 metrai, paruošto skrydžių lėktuvo svoris — 230 kilogramų, variklio galingumas — 25 arklio jėgos, pakilimo greitis — 60 kilometrų per valandą.

DEGTINĖ IR VANDUO

Lietuvos skėstančiųjų gelbėjimo draugijos centro komiteto instruktorius Pranas Merkininkas gegužės 21 d. "Tiesoje" prašeko apie šiemetinės vandens aukas. Pasirodo, vien tik per keturis pirmuosius mėnesius dėl neatsargumo, nerūpestingumo, aplaidumo ir neblaivumo Lietuvoje nukendo 33 žmonės. Kauno tarpkolchozinės kilmojamosios mechanizacijos valdybos Utenos aikštės darbininkai Z. Miškinis, A. Starčikovas, A. Sotnikas, H. Ūdras ir G. Krivoščenkova gėrė degtinę pas savo bendradarbį S. Pelakauską. Ištuštinę kelis butelius, išsikirstė. G. Krivoščenkova negrįžo į namus ir sekantią dieną nepasirodė darbovietėje — priėgė melioracijos griovyje. Naujardžių sovchoze, Panevėžio rajone, prigėrė taip pat griovinėje kante metu su traktorium įvažiavęs J. Kutaitis. Pasirodo, jis taip pat buvo neblaivus, o traktorius neturėjo šviesų. Tame pat sovchoze, Upytės upelyje, nukendo traktorininkas G. Grinka, važiuavęs tiltu. Po šios nelaimės paaiškėjo, kad buvo nesutvarkyti ir neveikė traktoriaus stabdžiai. P. Merkininko duomenimis, pernai Lietuvos vandenys nukendo net 125 vaikus, kurie šiandien būtų gyvi, jeigu juos būtų geriau prižiūrėję suaugusieji. Nelaimės priežastimi dažnai tampa nedidelės kūdos, nesutvarkyti, aplėisti šuliniai, priešgaisrinės vandens duobės.

MENININKŲ MOKYKLOS

Vilniaus konservatorija šešiuose savo fakultetuose turi daugiau kaip 2.000 studentų. Joje dirba 370 dėstytojų, kurių eilėse yra 23 profesoriai ir 82 docentai. Jie dažnai kviečiami pirmininkauti valstybinių egzaminų komisijoms augstosiose Maskvos, Leningrado, Talino, Rygos, Minsko, Kijevo mokyklose. Augstos kvalifikacijos dailininkas, dailėtyrininkas, architektas ir pedagogas su savo Vilniaus dailės institutas su rašio skyriaus Kaune ir Klaipėdoje. Institutas gyveniman jau yra išleides apie 1.500 savo auklėtinių.

"RAKETOS" NEMUNE

Keleiviniams susisiekinui Nemune yra naudojami keturios "Raketos", pasižymincios dideliu greičiu, nes jos iškyla iš vandens ir skrieja jo paviršiumi ant specialiu sparnų. "Raketos" kursuoja tarp Kauno ir Klaipėdos. Atėjus vasaros sezonui, savitaigiais keleivius į Kačerginę, Kulautgaiva, Vilkiją ir Jurbarką veža "Zaria" tipo laivai. Nauja didelė prieplauka su jaukia laukiamąja sale, restoranu ir bufetu yra pastatyta Kauno Viliampolėje. V. Kst.

kaite (23 Eastborne), sekretorė — Dana Lukavičiūtė, veiklos koordinatorių ir parengimų vadovus — Kazimieras Mikšys, Lietuvių Dienos ryšininkas — Kazys Deksnys, narė ir jaunimo atstovė — Aušra Pleinytė.

TRISDEŠIMTMEČIO PROGA "Gyvatara" piniginėmis aukomis parėmė: KLB krašto valdyba \$100, prel. dr. J. Tadarauskas \$100, M. Juodis \$100, medžiotojų klubas "Giedratitis" \$50, St. Catharines apylinkės valdybas \$50, P. Kanopa \$20. Inf.

London, Ontario

LONDONO IR APYLINKIŲ LIETUVIAI raginami dalyvauti Torontose vykiančioje pavergtu tautų olimpiadoje liepos 4-6 d.d. Etobicoke Olympic pataipose. Bus įvairios krepšinio, tinkinio, futbolo, lengvosios atletikos ir kitos rungtinės, kuriose dalyvaus lietuviai, latviai, estai, ukrainiečiai ir armėnų sportininkai. Liepos 3, ketvirtadienį, bus olimpiados banketas, kuriame dalyvaus federacinės ir provincinės valdžios atstovai bei įžymūs kanadiečių sportininkai. Šiuo metu platinami loterijos bilietai. Birželio viduryje bus galima gauti bilietus į visus olimpiados renginius. Įsigyjant bilietus iš anksto bus papiginta kaina. Visais olimpiados reikalais kreiptis į olimpiados būstinę Torontose 10.30 v.r. — 7 v.v. tel. (416) 534-1444.

VINCAS BABINSKAS, Kanados A137504 dalinio karys-veteranas, savo žmonos Sofijos ir draugų bei kaimynų tarpe Londone atšventė gimtadienį gegužės 24 dieną. K.

(Nukelta į 9-tą psl.)

Tautinių šokių grupė "Baltija" Ontario Londone, pasirodusi dalyvauti tautinių šokių šventėje Čikagoje

Buvusių karių suvažiavimas

Naują organizacijos vadovybę sudarė Klevelando ramovėnai

J. ŠARPNIČKAS

Lietuvių Karių Veteranų Sąjungos "Ramovė" skyrių atstovų suvažiavimas įvyko 1980 m. gegužės 24-25 d. d. Klevelando Lietuvių Namuose. Suvažiavimą pradėjo centro valdybos pirm. A. Jonaitis, pasveikindamas suvažiavusius ir pakviesdamas tylos minute pagerbti mirusius ramovėnus. Invokaciją perskaitė kun. G. Kijauskas. Tolimesnei programai vesti centro valdybos pirmininkas pakvietė dr. V. Stankų, linkėdamas skyrių atstovams visus klausimus svarstyti darnioje nuotaikoje.

Suvažiavimą sveikino Čiurlionio ansamblio vadovas muz. A. Mikulskis, BALFo ir ALTOS Klevelando skyriaus atstovė Ona Jokūbaitienė, LASO atstovė V. Jokūbaitis. Raštu sveikino vysk. V. Brizgys, Lietuvos atstovas Vašingtone dr. St. Bačkis, gen. konsulė J. Daužvardienė, konsulas A. Šimutis, kons. V. Čekanauskas, savonrių-kūrėjų atstovas J. Švedas, ALTOS pirm. dr. A. Sidlauskas, PLB pirm. V. Kamantas, R. Bendruomenės pirm. dr. V. Dargis, JAV LB pirm. V. Kutkus, LST pirm. K. Milkovaitis, birutiečių atstovė K. Leonaitienė, Australijos "Ramovės" vardu V. Salkūnas, LAS — M. Blynas ir kt.

Tolimesnei suvažiavimo daliai pirmininkauti buvo pakvietė K. Dabulevičius ir P. Simanauškas, sekretoriauti — E. Vengianskas ir J. Citulis.

Suvažiavime dalyvavo 32 atstovai su 61 balsu. Jie gana aktyviai dalyvavo diskusijose. Daug laiko buvo sugaišta statuto pakeitimui. Po ilgėsių diskusijų nutarta statuto nekeisti, bet prie esamo atspausdinto statuto pridėti atskirą lapą su papildymais.

Siūlyta iš statuto ir "Ramovės" ženklielo pašalinti iš esamų raidžių LKVS raidę "V", bet daugumas tam pasipriešino, ir ženklielis paliktas, koks yra dabar.

Ilgokai buvo diskutuojama dėl Lietuvos Laisvės Kovų mužėjau nuostatų ir kam muzėjau pirmininkas bei komitetas yra pavaldūs. Pavesta LKVS "Ramovė" centro valdybai paruošti taisykles, nustatančias kad muzėjau pirmininkas su komitetu yra pavaldus LKVS "Ramovė" centro valdybai.

I centro valdybą kandidatavo Klevelando ir Čikagos "Ramovės" skyriai. Daugumas pasisakė už Klevelandą. I centro valdybą išrinkti: A. Jonaitis, J. Malskis, dr. V. Stankus, J. Kazėnas, V. Jokūbaitis, V. Knis-tautas ir J. Virbalis. I kontrolės komisija kandidatavo tik Klevelando skyrius ir buvo išrinkti: A. Karosas, K. Gaizutis, V. Čyvas. I garbės teisma kandidatavo Los Angeles ir Niujorko skyriai. Daugumas pasisakė už Niujorko skyrių ir išrinko Z. Raulinaitį, dr. E. Noaką, J. Rūtenį.

Gegužės 24 d. įvyko susipažinimo vakaras su vaišėmis, kurias suruošė skyrių atstovams Klevelando "Ramovės" skyrius, vadovaujant pirm. K. Gaizūčiui. Gegužės 25 d., 9.45 v. r., prie Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos šventovės buvo iškeltos Amerikos, Lietuvos ir Vatikano vėliavos. Šalia vėliavų buvo paruoštas aukuras. Ugni uždegė savanoriai-kūrėjai: plk. Šembergus ir plk. Šepetytis. Vainiką žuvusiems dėl Lietuvos nepriklausomybės padėjo P. Simanauškas ir inž. Galinis. Centro valdybos pirm. A. Jonaitis pasakė patriotinę kalbą ir užbaigė šiais žodžiais: "Ne kas kitas,

tik karys iškovojo Lietuvai nepriklausomybę".

Iškilmingas pamaldas laikė kun. G. Kijauskas. Giedėjo Klevelando ramovėnų choras, vadovaujamas J. Kazėno. Po pamaldų vykmė į kapines ir padėjome gėlių vainiką prie a. a. Lietuvos prezidento A. Smetanos kapo. A. Andronis iš Los Angeles tarė žodį ir sugiedojo me "Marija, Marija".

Grįžome į Lietuvių Namus tęsti suvažiavimo programos. K. Dabulevičius susirgęs, E. Vengianskas skubiai išvežė jį į Čikagą.

Pirmininkauti pavaduotoju P. Simanauškas pasivietė Z. Raulinaitį. LKVS "Ramovė" garbės nariais pakelti L. Bileris iš Niujorko ir V. Salkauskas iš Australijos, Melbourne skyriaus pirmininkas. L. Bileris jau miręs; kaip daug dirbęs be atlyginimo "Kario" redakcijoje buvo pagerbtas garbės nario titulu.

A. Andronis pasiūlė sudaryti LKVS "Ramovė" fondą, nes turis asmenų, kurie nori jam aukoti. Fondo tikslas: susidarius sąlygoms Lietuvai atgauti nepriklausomybę, to fondo lėšas panaudoti ginklų pirkimui būsimiems kovotojams už Lietuvos nepriklausomybę. Po diskusijų pavesta "Ramovės" cent-

ro valdybai iširti tokio fondo įsteigimo galimybes.

Taip pat vyko gyvos diskusijos dėl išleidimo knygos apie kovas už Lietuvos nepriklausomybę. Medžiagos susidarė per 1000 puslapių (du tomai). Pirmam tomui išleisti yra sutelkta lėšų, ir knyga atiduota spaus-tuvei. Antro tomo išleidimas gali nusidėsti dėl lėšų stokos. Kaikurie skyriai šiuo reikalu laikosi pasyviai. St. Catharines "Ramovės" skyrius, kad ir negausus nariais, yra išpildęs 100% visus įsipareigojimus. Be to, per suvažiavimą St. Catharines "Ramovės" skyrius ir nariai J. Alonderis su J. Šarpničkom tapo knygos garbės prumeratoriais, įmokėdami po \$25. Už įmokėtus pinigų pakvitavimai išduoti nr. 1-2-3. Taigi esame vieni iš pirmųjų.

Knygos "Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės" išleidimas nėra vien ramovėnų reikalas. Jos išleidimas turėtų rūpėti visiems lietuviams. Tokią mintį pabrėžė ir suvažiavimas. Latviai "Kovos dėl Latvijos nepriklausomybės" jau išleido 7 tomus. Suvažiavime buvo nutarta išleisti po 1000 egzempliorių. Užsimokėjus iš anksto už knygą, "Ramovės" centro valdyba galės nedelsiant atiduoti spaus-tuvei ir II tomą.

Sudiev mielam tautiečiui

A. a. Vladas Stunguryš palaidotas Luebecke, V. Vokietijoje

J. PYRAGAS

Gegužės 22 d. Luebecko miestų ligoninėje Ost nuo kraujo išsiliejimo galvos smegenyse mirė Vladas Stunguryš.

Vėlonis gimė 1921 m. kovo 27 d. Tauragėje — buvo ketvirtas šeimoje. Lietuvai buvo sunkūs metai, nes ką tik buvo pasi-

baigęs I D. karas, kuris viską buvo sunaikinęs, bet atnešęs Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę. Vladukas, kiek paauęšęs, pradėjo mokyti; norėjo būti buhalteriu, bet prasidėjo II D. karas, kuris visus jaunuolių planus sužlugdė. Karui einant į pabaigą, 1944 m. su motina, sėdė su dviem broliais pasitraukė į Vokietiją. Karui pasibaigus vėlonis su kitais savo šeimos nariais apsigyveno Flensburge, Murwik DP stovykloje. 1946 m. vėlonis vedė Stefaniją Debesytę ir 1947 m. susilaukė dukros. Natalijos. Likviduojant pabėgėlių stovyklą Flensburge, vėlonis su šeima buvo perkeltas į Luebeck-Meesen DP stovyklą, kurioje išgyveno iki 1961 m. Tada buvo perkeltas į naujai pastatytus namus Moltzstr. 16, kur išgyveno iki balandžio 9 d., kai buvo išvežtas į ligoninę.

Vėlonis buvo susipratęs lietuvis, priklausė Lietuvių Bendruomenei nuo jos įsteigimo dienos. Taipgi buvo praktikuojantis katalikas ir geras giesmininkas. Buvo visų mylimas ir gerbiamas žmogus, nes buvo malonaus būdo. Plačiai skaitė lietuvišką spaudą ir knygas.

Motina (jau mirusi), broliai Eugenijus ir Stasys bei sesutė Marytė 1948 m. emigravo į Kanadą. Ten gražiai isikūrė rėmė Vladą, likusį Vokietijoje, nes dėl plačių džiовos emigruoti negalėjo (džiоva susirgo pasitraukimo metu iš Lietuvos).

Laidotuvės įvyko gegužės 28 d. Apeigas atliko kun. Vaclovas Šarka, atvykęs iš Hamburgo, ir pasakė labai šiltą žodį. Laidotuvėse dalyvavo per 60 žmonių — lietuviai, lenkai, ukrainiečiai ir vokiečiai. Būtų galėję dar daugiau dalyvauti, jeigu būtų buvę paskelbta vietinėje vokiečių spaudoje apie vėlonies mirtį, nes pažįstamų turėjo gana daug. Buvo sunešta nemažai gražių gėlių vainikų ir puokščių. Jų tarpe buvo VLB Luebecko apylinkės valdybos ir kun. V. Šarkos vainikai, perjuosti tautinių spalvų kaspinais ir atitinkamais įrašais.

Po laidotuvių vėlonies žmona ir dukra (broliams negalint atvykti ir prašant) visiems laidotuvių dalyviams suruošė priėmimą "Tannenblick" svetainėje.

Tebūnie, Vlada, Tau lengva Vokietijos žemelė, kur Tave amžinai priglaudė, o Tavo sielą tepriglaudžia Augščiausias.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš iligus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.

Nemokamas pilnas čekių patarvinimas.

Kapitalas — virš \$14,000,000.

MOKAME UŽ:

depozitus (P.C.A.) 4%
sentaups 10%
term. depozitus 1 m. 10%
term. depozitus 3 m. 10%
reg. pensijų fondo 10½%

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask. 13%
osmenines paskolas 14%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

LIEUTOVŲ VYČIU centro valdyba posėdžiauja kas trys mėnesiai įvairiose lietuvių kolonijose, tuo sudarydama progą kuopoms susipažinti su vyčių veikla. Šie posėdžiai jau buvo surengti keliose vietovėse. Juose pagrindinį veiklos pranešimą padarė centro valdybos pirm. Ph. Skabeikis. Jis dalyvavo oficialiame popiežiaus Jono-Pauliaus II priėmimo Baltuosiose Rūmuose, JAV etninių grupių vadovų konferencijoje ir prez. J. Carteriui įteikė Lietuvos vyčių ženkluką. Pirm. Ph. Skabeikis taipgi buvo susitikęs su JAV vyskupų konferencijos sekr. vysk. Th. Kelly. Jam padėjo už Lietuvai skirtą Maldos Diena ir įteikė iėrimintą "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" 37 nr. vedamąjį. Popiežiaus Jono-Pauliaus II apsilankymą plačiai aprašė žurnalas "Vytis". Jį kelionėje lydėjęs vysk. P. Marcinkus atsiuntė padėkos laišką red. Loretai Stukas.

DEIMANTINĖ SAVO SUKAKTĮ gegužės 11 d. paminėjo pietiniame Bostone esanti Sv. Petro parapija, kuriai dabar vadovauja klebonas kun. Albertas Kontautas. Minėjimas buvo surengtas "Lantonos" restorano salėje, Randolph, Mass., ir susilaukė 500 dalyvių. Apžvalginį įsikūrimo ir veiklos pranešimą padarė kun. A. Kontautas, primindamas, kad vienu metu parapijoje darboavosi net šeši kunigai. Dabar jos veidas esąs pasikeitęs, nes daug parapijiečių apsigyveno toliau nuo šventovės, bet ji vis dar tebesanti gyva. Sv. Petro parapija savo veiklos laikotarpyje davė 25 kunigus, 6 jėzuitus ir apie 80 seselių. Koncertinę minėjimo programą atliko sol. Benediktas Povilavičius su kompoz. Jeronimo Kačinskio palyda.

JACK SHARKEY-ŽUKAUSKAS, buvęs pasaulinis sunkaus svorio bokso čempionas, neseniai buvo įtrauktas į boksinių "Hall of Fame". Šia proga pluošta savo atsiminimų "Drauge" gegužės 16 d. pateikė Niujorko "Atletų" klubo krepšinio veteranas Algis Daukša, pėnai rudenį aplankęs J. Sharkey-Žukauską dabartinėje jo gyvenvietėje Eppinge, N. H. Ekscėmpionas vis dar tebėra tvirtas vyras, save tebelaukantis lietuviu, nes jo abu tėvai buvo lietuviai. Su A. Daukša J. Žukauskas kalbėjo senoviška lietuvių kalba. Prisimindamas savo motiną, citavo jam kadaise tartus jos žodžius: "Lauke kalbėk kaip nori, bet namie tik lietuviškai". Ir tuojau pat pridūrė: "Ak, kad daugiau tokių mamų būtų!..." Jei kas norėtų jį pasveikinti, galima rašyti šiuo adresu: Jack Sharkey, P. O. Box 242, Epping, NH 03042. A. Daukša betgi perspėja, kad Lietuva išgarsinęs pasaulio čempionas gauna labai daug laiškų. Netgi neretai laiko juos visus perskaityti, o atsakyti taip pat esą neįmanoma.

NEKALTAI PR. MARIJOS SESE-RYS, kurių vienuolių centras yra Putname, Conn., išsitrinko naują vadovybę. Vienuolijos vadove išrinkta sesuo M. Aloyza, jos patarėjomis seserys — Bernadeta Matukaitė, Ona Mikalaitė, Augusta Sereikytė, Paulė Savickaitė, Margarita Bareikaitė ir Teresė Mieczkowski.

Brazilija

VYSK. PAULIUS MARCINKUS iš Vatikano buvo atvykęs Brazilijon. Su valdžios ir Katalikų Bendrijos atstovais jis čia aptarė artėjantį popiežiaus Jono-Pauliaus II vizitą. Į jo apsilankymą, galutinį Jono-Pauliaus II viešnagės detalių aptarimą atkreipė dėmesį Brazilijos spauda ir televizija. Brazilijos lietuviai gegužės 18, sekmadienį, savo pamaldose prisiminė šešiasdešimtajį Jono-Pauliaus II gimtadienį. Bendros įvairių tautybių pamaldos, skirtos popiežiaus gimtadieniui, buvo surengtos Sv. Ifigenijos šventovėje. Koncelebracinėms Mišioms vadovavo kun. Pr. Gavėnas, SDB.

JONAS LUKOSEVICIUS, "Nemuno" ansamblio vadovas, grįžo iš JAV, kur buvo nuvykęs pasitarti VI-sios tautinių šokių šventės reikalais. Rengėjų komitetas nemuniečių kelionė Čikagon sutiko paremti \$6.000. "Nemuno" ansamblis buvo žadėjęs surengti atsisveikinimo koncertą, bet jo teko atsisakyti dėl laiko stokos. Tautinių šokių šventei skirtą programą jis atliks birželio 22 d. Brazilijos ateivių parodoje. Čikagon nemuniečiai iškris birželio 28 d., 4 v.p.p.

Australija

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FIZI-NIO AUKLEJIMO Sąjunga, vadovaujama valdybos pirm. J. Jonavičiaus, yra pasirūšusi išleisti apžvalginį sportinės veiklos leidinį "Lietuvių sportininkai Australijoje", redaguojamą sporto veterano Leono Baltirno. ALB krašto valdybos pirm. V. Neverauskui rekomenduojant, Australijos Lietuvių Fondas šiam leidiniui paskyrė \$750.

METINIAM SYDNEJAUS LIETUVIŲ SACHMATININKŲ turnyre dalyvavo 18 žaidėjų, kurių penki buvo nelietuviai. Po dešimties sužaistų rungtių turnyro laimėtoju paskelbtas V. Patasius, įveikęs visus savo varžovus. Jis jau šešis kartus yra laimėjęs klubo meistro vardą, pereinamąjį taure, tik vieną kartą pirmą vietą pasidalinęs su J. Dambrausku. Pastarasis įškart dėl nepalankių

darbo valandų buvo priverstas be kovos atiduoti du taškus ir pasitenkinti II vieta. Trečią vietą laimėjo sparčiai pažangą darantis A. Zaloga.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ MOTE-RŲ SOCIALINĖS Globos Draugijos valdyba pradėjo kvesti gydytojus su paskaitomis sveikatos klausimais, kurie yra ypač aktualūs senesnio amžiaus tautiečiams. Gegužės 25 d. apie skaudžius artčio ir reumato negalavimus kalbėjo dr. Irena Bagdonavičienė. Ji bandė išaiškinti tokių negalavimų priežastis, davė praktiškų patarimų, bet prisipažino, kad medicina dar neturi galutinio atsakymo.

SYDNEJAUS SAVAITGALIO MOKYKLA savo vakarą Lietuvių Klube surengė gegužės 24 d. Gausius svečius pasveikino mokyklos globėjas kun. P. Butkus. Programą atliko "linksmieji broliai" — E. Lašaitis, V. Burokas ir V. Stasiūnaitis. Jie pranešė, kad jau žada daugiau nepasirodyti, nors Sydnejaus lietuviai ir toliau norėtų susilaukti jų humoro su vietinėmis aktualijomis.

Britanija

ANGLIJOS LIETUVIŲ SASKRYDIS Sekminiu savaitgalį Lietuvių Sodyboje susilaukė apie 500 tautiečių. Pamaldas laikė ir pamokslą pasakė Londono Sv. Kazimiero parapijos klebonas kun. dr. J. Sakevičius, MIC, pavaduojantis svečias iš Kanados kun. S. Kulbis, SJ, talkinamas Lietuvių Sodybos kapeliono kun. A. Gerybos. Programą atliko trys tautinių šokių grupės — Londono "Lietuva", "Žaibas" ir Gloucesterio-Stroudo "Baltija". Plataus masto loterija buvo suorganizuota "Lietuva" sumažinti savo kelionės išlaidoms į tautinių šokių šventę Čikagoje. Šaškrdyt tenka laikyti suvažiavusių lietuvių pašimnėjimui, senų pažinčių atnaujinimui, naujų užmegtimui. Pokalbiuose dažnai buvo paliestas Lietuvių Sodybos pardavimo klausimas, nes panašų centrą norima įsigyti vidurinėje Anglijoje, kur jo labai trūksta kitoms kolonijoms. "Europos Lietuvių" teigimu, daugelis vėsidėto pasisakė prieš Lietuvos Sodybos pardavimą. Siemet kaip tik suėjo 25 metai nuo to laiko, kai ji buvo pašventinta ir oficialiai atidaryta.

BALTIJOS TAUTŲ VAKARAS Boltone, surengtas gegužės 3 d. Ukrainiečių Namuose, sutraukė apie 250 dalyvių. Ypač gausiai dalyvavo lietuviai, atvykę iš Bradfordo, Manchesterio ir Prestono. Lietuvių kompozitorių dainų programą atliko Boltono vyrų sekstetas, vadovaujamas Pr. Vasio. Latvių jaunimo grupė programon įsijungė keliais savo tautiniais šokiais. Estai šį kartą koncerte negalėjo dalyvauti. Renginys užbaigtas šokiais, grojant geram latvių orkestrui. Jų metu parduota 1.500 loterijos bilietėlių.

Italija

SV. KAZIMIERO KOLEGIJOS koplyčioje vysk. A. Deksnys gegužės 25 d. kunigų įšventino dijakoną Hectorą R. G. Perezą. Jis yra kubietis, kunigystės siekęs su Sv. Kazimiero kolegijos globa. Jaunas kun. Albinas Stalioraitis, neseniai turėjęs apendicito operaciją, baigia sveikti ir ruošiasi kelionei į Torontą, kur žada dirbti Lietuvos Kankinių parapijoje.

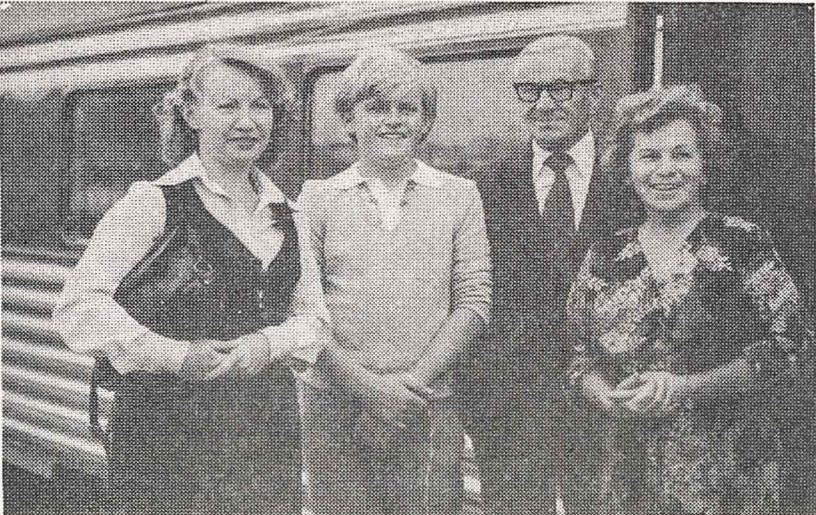
Vokietija

EV. KUN. JONAS FRICAS SKERYS balandžio 18 d. paminėjo sidabrines mokytojavimo Vasario 16 gimnazijoje sukaktį. Jis yra

Aukos religinei šalpai

Lietuviškų parapijų bei misijų aukos lietuvių katalikų religinei šalpai nuo 1979 m. vasario 1 d. iki 1980 m. sausio 31 d. Donations of Lithuanian parishes, missions and territorial parishes to Lithuanian Catholic Religious Aid, Februar 1, 1979 to January 31, 1980

AUSTRALIJA/AUSTRALIA		
Adelaide, Sv. Kazimiero parapija	\$ 391.12	Diocese of Pittsburgh, PA 500.00 Pittston, PA, Sv. Kazimiero 342.00 Plymouth-Lyndwood, PA, Sv. Kazimiero 496.00 Providence, RI, Sv. Kazimiero 175.00 Reading, PA, Sv. Antano 49.00 Shenandoah, PA, Sv. Jurgio 330.00 Scranton, PA, Sv. Juozapo 485.00 Scranton, PA, Sv. Mykolo 203.00 Sioux City, IA, Sv. Kazimiero 600.00 So. Boston, MA, Sv. Petro 516.85 Southfield, MI, Dievo Apaizdos 1027.50 Spring Valley, IL, Sv. Onos 250.00 Sugar Notch, PA, Sv. Petro ir Povilo 167.65 St. Clair, PA, Sv. Kazimiero 400.00 Tamaqua, PA, Sv. Petro ir Povilo 202.00 Utica, NY, Sv. Jurgio 187.09 Wanamie, PA, Svč. Mergelės Marijos 212.00 Washington, D.C., Apsireiškimo 35.00 Westfield, MA, Sv. Kazimiero 193.00 Wilkes-Barre, PA, Svč. Trejybės 756.85 Worcester, MA, Aušros Vartų 386.00 Worcester, MA, Sv. Kazimiero 840.00 Hot Springs, AR, lietuviai 1955.00
KANADA/CANADA		
Lietuviškos parapijos (1978)	5444.54	
Lietuviškos parapijos (1979)	7632.54	
Montreal, Sv. Kazimiero	408.80	
Toronto, Prisikėlimo	4226.17	
KANADOS LIETUVIŲ KATALIKŲ CENTRO		
1979 m. kovo mėnesį surinktos aukos religinei šalpai		
Angelų Karalienės misija		
St. Catharines, Ont.	\$2503.00	
Sv. Kazimiero parapija		
Winnipeg, Man.	133.50	
Lietuvių katalikų misija		
Ottawa, Ont.	217.00	
Siluvos Marijos parapija		
London, Ont.	469.00	
Sv. Kazimiero parapija		
Windsor, Ont.	50.00	
Aušros Vartų parapija		
Montreal, Que.	50.00	
Sv. Kazimiero parapija		
Delhi, Ont.	579.00	
Lietuvių katalikų misija		
Sudbury, Ont.	620.00	
Aušros Vartų parapija		
Hamilton, Ont.	1000.00	
Prisikėlimo parapija		
Toronto, Ont.	4016.00	
Iš viso	\$9437.50	
MISSION COOPERATIVE PLAN — 1979		
ARCHDIOCESE OF NEWARK		
St. Aloysius, Newark, NJ	258.02	
St. Catherine's, Hillside, NJ	672.84	
Our Lady of Mercy, Jersey city, NJ	1166.10	
SS. Peter & Paul, Elizabeth, NJ (Lithuanian)	see listing	
ARCHDIOCESE OF PHILADELPHIA		
St. Theresa, Philadelphia, PA	98.00	
St. Thomas of Villanova, Villanova, PA		
Annunciation, Philadelphia Lithuanian parishes*	2594.37	
*Represents check for donations		
*Represents check for donations from parishes above, excluding St. Theresa.		
Total:	\$63552.18	
Lietuvos kenciančios - kovojančios Bažnyčios vardu Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa dėkoja visiems aukotojams. Kas negavo progos per parapiją paaukoti, gali savo auką pasiųsti tiesiai šiuo adresu:		
Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Boulevard, Brooklyn, NY 11207, USA		
Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos valdybos vardu Kun. Kazimieras Pugevičius, reikalų vedėjas		
ANGLIJA/ENGLAND		
London, Sv. Kazimiero	216.04	
Nottingham, lietuvių misija	24.33	
SKOTIJA/SCOTLAND		
Lietuvių misija, Glasgow	50.00	
JUNGtinės Amerikos VALSTYBES/UNITED STATES		
Albany, NY, Sv. Jurgio	2200.00	
Ansonia, CT, Sv. Antano	400.00	
Athol, MA, Sv. Pranciškaus	450.00	
Baltimore, MD, Sv. Alfonso	200.00	
Binghamton, NY, Sv. Juozapo	109.00	
Braddock, PA, Sv. Izidorius	137.00	
Bridgeville, PA, Sv. Antano	439.12	
Brockton, MA, Sv. Kazimiero	280.00	
Brooklyn, NY, Apreiškimo	980.00	
Brooklyn, NY, Sv. Jurgio	100.00	
Brooklyn, NY, Angelų Karalienės	100.00	
Cambridge, MA, Svč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo	155.00	
Chester, PA, Sv. Mykolo	131.31	
Chicago, IL, Svč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo	485.00	
Chicago, IL, Sv. Kazimiero	40.75	
Cleveland, OH, Svč. M. Marijos Nesiliaujančios Pagalbos (iš rinkliavos bažnyčioje atsiųsta per Klevelando L.K. Religinės Šalpos Komitetą)	1498.35	
Cleveland, OH, Sv. Jurgio (iš rinkliavos bažnyčioje atsiųsta per L.K.R.S. Komitetą)	604.62	
Cleveland L.K. Religinės Šalpos Komiteto (laikais gauta aukų)	2897.03	
Coaldale, PA, Sv. Jono	100.00	
Dayton, OH, Sv. Kryžiaus	608.55	
Detroit, MI, Sv. Petro	186.00	
Duryea, PA, Sv. Juozapo	110.00	
Easton, PA, Sv. Mykolo	104.50	
Elizabeth, NJ, Sv. Petro ir Povilo (jeina kun. kleb. P. Žemeikio \$1000 auka a.a. motinai atminti)	1388.97	
Eynon, PA, Svč. Mergelės Marijos	140.00	
Everett, MA, Svč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo	400.14	
Frackville, PA, Apreiškimo	120.00	
Girardville, PA, Sv. Vincento	41.50	
Grand Rapids, MI, Sv. Petro ir Povilo	797.22	
Hanover, PA, Sv. Juozapo	175.00	
Hartford, CT, Svč. Trejybės	871.00	
Hazleton, PA, Sv. Petro ir Povilo	323.00	
Homestead, PA, Sv. Petro ir Povilo	149.34	
Kingston, PA, Svč. Mergelės Marijos	502.00	
Lawrence, MA, Sv. Pranciškaus Asyžiečio	141.00	
Los Angeles, CA, Sv. Kazimiero	8129.00	
Lowell, MA, Sv. Juozapo	525.00	
Luzerne, PA, Sv. Onos	310.00	
Mahanoy City, PA, Sv. Juozapo	125.00	
Maizeville, PA, Siluvos Svč. Mergelės Marijos	169.00	
Middletown, CT, Sv. Sabastijono	100.00	
Miners Mills, PA, Sv. Pranciškaus	245.00	
Minersville, PA, Sv. Pranciškaus	285.00	
New Britain, CT, Sv. Andriejaus	434.52	
New Haven, CT, Sv. Kazimiero	309.20	
New Philadelphia, PA, Svč. Jėzaus širdies	239.25	
New York, NY, Aušros Vartų	60.00	
Norwood, MA, Sv. Jurgio	360.00	
Omaha, NE, Sv. Antano	280.00	
Paterson, NJ, Sv. Kazimiero	494.00	
Philadelphija, PA, Sv. Andriejaus	200.00	
Pittsburgh, PA, Sv. Kazimiero	300.00	
Pittsburgh, PA, Sv. Vincento	130.90	

Išleidžiant mokinį iš Australijos ir Vasario 16 gimnaziją V. Vokietijoje. Iš kairės: R. BINKEVICIENE, mokinys A. BINKEVICIUS, išvykima suorganizavęs Australijos Lietuvių Fondo įgaliotinis B. Straukas ir mokinio močiutė N. UMERIENE

Šiltai sutikta ir išlydėta

Solistės E. Blandytės koncertai Australijoje

B. STRAUKAS

Negausi Australijos lietuvių visuomenė per 30 metų neišsigaugino čia nė vieno vokalistą. Neatsirado talentų ar nebuvo dainos menu besidominčių. Todėl didelė šventė ir džiaugsmas, kai iš užjūrių sulaukiame šios srities menininkų. Negalėtumėm nusiskusti, kad šiuo atžvilgiu esam užmiršti. Pas mus jau viešėjo šie solistai: S. Baras, D. Stankaitytė, G. Čapkauskienė (visi trys po du kartus) ir E. Mastienė.

Ir štai vėl visas lietuvių kolonijas su savo koncertais applanke miela viešnia solistė E. Blandytė, Amerikos lietuvių visuomenei gerai pažįstama ne tik kaip solistė, bet ir kaip aktorė bei dailiojo žodžio interpretatorė.

Ji čia atvyko ne viena. Kiti du — kun. K. Kuzminskas ir R. Giedra ne dainavo, o kalbėjo, prašydami bei ragindami Australijos lietuvių remti ir padėti leisti "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką", kuri įvairiomis kalbomis spausdinama atskirom knygom ir platinama visame pasaulyje. Bet jų kalbos buvo nukeltos į programos pabaigą, po koncerto.

Kaip ir visuomet, užjūrio dainininkams atsilankius, Adelaidės Lietuvių Namų salė buvo pilna klausytojų. Scenoj pasirodžiusią solistę E. Blandytę publika sutiko gausiais plojimais. Rečitaliui buvo pateikta dviejų dalių programa. Pirmoje — vyravo lietuvių kompozitorių sukurtos dainos. Dauguma jų — nekartą girdėtos. Bet solistė savo balso moduliacija ir dainų interpretacija klausytojams jas perteikė retai patirtu jausmingumu ir gaivumu.

Jos plačios skalės mezosopranas buvo žavus augštuose, juo labiau žemuose tonuose. Tik laikada, pereidama į labai žemas gaidas, solistė, lyg suabejojusi savo balso jėga, glusteldavo arčiau mikrofono. Bet tai nė kiek nenuvertino solistės kaip dainininkės. E. Blandytė gali didžiuliu jėga suteikti Dievo dovaną — labai žemu, bet ryškiai skambančiu švelniu balsu.

Antroje rečitalio dalyje girdėjome savų ir svetimausių kompozitorių kūrinius, daugiau estradinio pobūdžio, kuriuos solistė atliko žaismingai, su įsišautimu, kartais parodydama saikingais kūno judesiais.

Pirmą kartą išgirdus solistės koncertą būtų gal perdrąsu vertinti iš esmės, bet kaip eilinis klausytojas tikrai džiaugiasi tą vakarą turėjus progos jos dainų pasiklausyti. Tikiuosi, tokias pat nuotakas išgyveno ir visi su manim buvę klausytojai.

Žinant mūsų išeivijos marga, įvairaus bendrojo ir muzikinio išprusimo publika, solistės repertuaras buvo gerai parinktas, be didesnių pretenzijų. Jis buvo visų nuoširdžiai supastas ir priimtas.

Dauguma publikos, kuri susirenka pasiklausyti mūsų užjūrio menininkų, yra vyresnio amžiaus žmonės. Nemaža jos dalis yra gerokai senstelėjusi (kaip pas mus populiariai sakoma "gyvenantieji viršvalandžius"). Gyvenimo saulėlydyje vargu jų muzikinis skonis be pasikeis ir muzikinis išprusimas padidės. Kaip vienas E. Blandytės koncerto klausytojas, programai pasibaigus, sausindamas skarele padrėkusias blakstėnas pareiškė: "Klausydamiesi mūsų dainininkų koncertų, norėtumėm, kad ju atliekamos dainos ir arijos kristų į mūsų širdis, jas jaudintų ir sušildytų, o ne judintų mūsų smegenis girdėtam kūriniiui suprasti".

Solistė E. Blandytė tikrai savo dainom mus ir jaudino, ir džiugino. Būtų nusikaltimas negirdom praleisti nepaminėjus E. Blandytės kaip meninio žodžio interpretatorės. Ji po pirmosios rečitalio dalies iš atminties perdavė netrupą Vyt. Tamulaičio apysaką "Sugrįžimas". Joje išryškėjo neabejotinas aktorės talentas. Šio kūrinio jaudinančios perdavimas klausytojams buvo malonus pajavirimas vieno asmens koncerte.

Solistė E. Blandytė su savo koncertais Australijos lietuvių buvo šiltai sutikta ir su dėkingumu išlydėta.

Susitikimas Venecueloje

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Iš kalbos nuotrupų susidarau vaizdą, kad Rosales namai yra lietuviško gyvenimo centras, ypatingai lietuviško jaunimo veikloje. Jų puikiame kieme vyksta tautinių šokių repetitijos. "Sokėjai berepetuodami taip priprato prie grindinio kvadratų, kad juokaudami abejojė, kaip savo vietą ras scenoje be jų", su šypsena aiškina ponija Jūratė. Kartais Rosales savo namus užleidžia didesniam lietuvių pobūviui, ypač kai atvyksta svečiai iš toli. "Čia pas mus dažnai susitinka lietuviškas jaunimas pabendrauti. Turiu pasakyti, kad mūsų jaunimas buvo gerokai nustebintas tuo, kad S. Amerikoje ir Europoje jaunimas geria alkoholinius gėrimus, net ir merginos. Mūsų kalba lietuviškai ir visi laikosi su pasididžiavimu savo kilmės."

"Lietuviai čia gyvena įvairiai. Kaikurie yra praturtėję, turi net savo lėktuvus. Kiti gyvena kukliau", pasakoja ponija Jūratė.

Klausinėju apie klimatinės sąlygas. Ponija Aleksandra patenkinta klimatu: "Aš bijau šalčio; man čia gera, ir mano sveikatai toks klimatas naudingas", sako ji. "Aš nenorėčiau gyventi šiaurėje".

Ponia Jūratė aiškina įdomesnius savo gyvenimo momentus. Kalba sukasi apie mums visoms trims taip įdomų spaudos darbą. Dalinamės nuomonėmis, išpūdziais, keičiamės idėjomis ir komplimentais. Diskutuoju apie spaudos padėtį, sunkumus ir prošvaistes. Kalbai nebūtų galo, jei man nereikėtų grįžti į laivą pusę penkių...

Šeiminkininkų atvykus

"Aš jums parodysiu Karaką, kaip jo turistams nerodo. Taip pat nuvežiu į universitetą, kuriame dirba mano vyras", siūlo malonioji šeiminkinė. Sužinau, kad Luis Rosales, Jūratės vyras, yra vienas iš Karako universiteto architektų. Todėl nesistebiu, kad ir jų namas yra toks patrauklus, originalus ir patogus. Prieš mums išvažiuojant, į namus priešpiečių grįžta Luis Rosales su vyriausiu sūnumi iš universiteto. Jis jau žinojo apie mano atvykimą. Pasišveikinome maloniai ir bandėme susikalbėti. Ponas Rosales supranta daug lietuviškai, bet Jūratei bebaigiant tvarkytis, teko pasinaudoti p. Vaisiūnienės vertėjaviimu.

Rosales, kaip dauguma protinių darbą dirbančių žmonių, nepaprastai mėgsta dirbti lauke apie namus. Po trumpo pokalbio jis jau buvo kieme belaisztas daržovės ir gėles...

Kiemas nėra toks, kaip mes esame pratę matyti. Išėjus pro užpakalines namo duris, pačiame priekyje yra pievutė ir grįstis takeliai. Po kelių žingsnių kiemas kyla stačiai augštin ir baigiasi augšta gelžbetonine tvora, kuri supa visą sklypą. Per

patį pakilimo vidurį yra plokštumų. Viename šone auga bananas, kitame krašte — citrinos ir egzotiški vaismedžiai. Bet pati įdomiausia kiemo kertelė buvo prie citrinos medžio: tvarkingas lietuviškas daržas su pėsčioms burokėliais, ridikėliais ir pomidorais. Vartai yra užrakinti, visur matosi sustiprinimai, štangos, užraktai. Maniau, kad tai toks ispaniškai-venecuelietiškas stilius. "Tai ne dėl saugumo. Čia nepaprastai arogantiški vagys, daugiausia imigrantai kolumbiečiai... Namų niekada negalima palikti vienu. Šeimai išvykus atostogų, paprastai samdomas patikimas žmogus", man paaiškina ponija Rosales. A. Vaisiūnienė pasakoja savo kaimynų tragediją, kai vakare į jų namą įsiveržė plėšikai, pašovė šunį, išplėšė namus, bet spėjo pabėgti. Čia šunys labai branginami kaip namų sargai. Pasirodo, kad tas pašautas šuo buvo nuvežtas į veterinarijos ligoninę, operuotas ir pagijo... Vėliau, važinėjant turtuolių kvartalais, teko pamatyti, kad kiekvienas namas turi vartus ir geležinėmis štangomis apsaugotus langus...

Universitete

Pagaliau vykstame apžiūrėti miesto — Jūratė, Aleksandra, vienas Jūratės sūnus, kuriam reikia važiuoti į mokyklą, ir aš. Jūratė mane ne vien stebino savo organizuotumu, subėgijimu darniai tvarkyti labai komplikuoatą savo šeimos gyvenimą, bet ir daug laiko skirti lietuviškai spaudai, lietuviškiems reikalams. Ji yra parašiusi istorinę knygą, pasiremama nepaprastai retu radiniu vienoje Venecuelos bibliotekoje.

Kalnais, pakalnėmis, vingiais ir šlaitais važiuojame greitai ir saugiai. Pasukome į centrinį Karako universitetą. "Turistų čia neveža, nes bijo kairiųjų prieš Ameriką nusistačiusių studentų", pastebėjo Jūratė. Įvažiuojame pro specialius vartus, skirtus profesūrai. Mat, Rosales automobilis turėjo specialius ženklus.

Universitetas atrodė išpūdingai. Dideli, modernūs pastatai, dailiai prižiūrimi gėlynai ir daugybė rimtai nusiteikusių jaunių. Dauguma merginų dėvi sukneles ar sijonėlius. Tik išimtiniais atvejais matėsi mergina su kelnėmis. Iš viso Karake moterys dėvi tik sijonais ar suknelėmis. Jauni vyrai konservatyviai apsirengę.

Einant pro vieną ilgą, siaurą pastatą, skirtą bendrabučiams, Jūratė pastebėjo, kad čia gyvenama kairiųjų grupė. Iš tikro ant sienų matėsi prokomunistinio turinio plakatai. Į mano klausimą, kokios reikšmės Venecuelos politiniame gyvenime turi komunistai, abi mano kolegos atsakė beveik vienbalsiai:

A. Balašaitienė

"Jokios". Jie veikia viešai, bet pasisekimo neturi.

Brangus vanduo

Važiuojame į apsipirkimo centrą netoli Rosales namų. Panašu, kaip pas mus. Krautuvijų vitrinose gausu prekių, bet, išversdama bolivarus į dolerius, matau, kad kainos labai augštos. Užsukame į vieną smulkmenų krautuvę. Labai norėjau suvenyrų, bet joje, deja, niekas nenorėjo amerikietišku doleriu. A. Vaisiūnienė sumokėjo už mano pasirinktus atvirukus...

Grįžtant Jūratė pastebi, kad automobiliui reikia benzino. Stojame vienoje gazolino stotyje. Galvodama apie mūsų gazolino kainas, aš stebiu pompoje riedančias skaitlines. Su Jūratės pagalba apskaičiuoju, kad Karake benzino galionas kainuoja 15 - 30 amerikietišku centų... Bet vandens galionas kainuoja 17 centų! "Pas mus gazolina pigesnis už vandenį", aiškina man mielos Venecuelos lietuvaitės. "Vanduo yra didelė problema. Reikia pirkti ir turėti savo geriamo vandens tanką. Sausros metu taip taupome vandenį, kad ir gerai nusimaudyti negalima, o ir pietus nekartą darome šaltes, kad nereikėtų vartoti vandens."

Atgaiva šeimoje

Grįžtame atgal į Rosales namus. Jaučiuosi ištroškęs. Jūratė elektriniame prietaise iš atogrąžinių vaisių padaro sunką. Ji turi savotišką saldrūkstį priemonę ir atrodo kaip skystas pienas. "Mes tą gėrimą vadiname čiči. Šviežias jis yra kaip vaisių sunka, tačiau pastovėjęs fermentuojasi ir jau pasidaro alkoholinė gira", sako Jūratė.

Sūniui padedant, padengtas pietums stalas. Ponas Rosales ir mes susėdome prie stalo ties langu, pro kurį matosi mėlynas Venecuelos dangus ir į viršų kylantis kiemas. Valgome nepaprastai skaniai pagamintą varšėlių su bulvių giminės daržovėmis. "Čia tipiškas Venecuelos receptas. Šis viščiukas keptas kokoso riešutu piene", aiškina malonioji šeiminkinė.

Ateina laikas atsiseikinti ir važiuoti uosto link. Pasikeičiame adresais, linkėjimais bendriems pažįstamiems. Šį kartą mane į prielauką veža Jūratė, nes J. Vaisiūnas, jau iš vakaro nesiėjęs gerai, sunegalavo ir išvyko į savo namus.

Vėl keliavom tuo pačiu greitkeliu, bandydamos kiekvieną minutę išnaudoti naudingam pokalbiui. O temų buvo tiek daug!

Iš tolo baltuoja mano "Cunard". Atsiseikiname. Aš vis dar stoviu prielaukoje, kol iš akių išnyksta Rosales automobilis. Pamažu grįžtu į laivą. Jaučiuosi praturtėjusi nauja pažintimi... Bet argi ji iš tikro nauja? Per rašytą žodį, per minčių pasikeitimą mes nuolat esame arti viena kitos. Iki pasimatymo kur nors, kada nors, miela Jūrate ir Aleksandra!

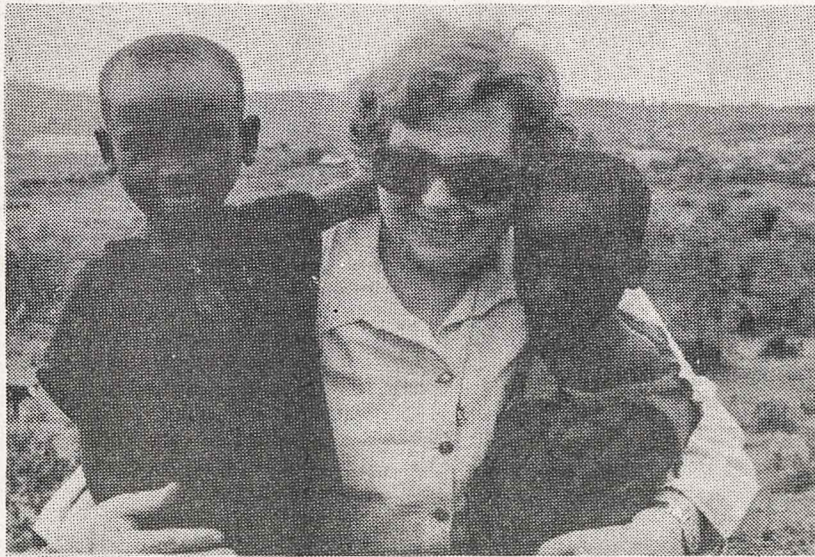
ŽMOGAUS JĖGA SUTAUPO GAZOLINĄ

Naudokitės žmogaus jėga, kiek tik norite. Ji nemokama. Priklauso jums. Nevartoja gazolino.

Geras gyvenimas Ontario provincijoje. Saugokite jį. Išlaikykite jį.

Ministry of Energy Hon. Robert Welch, Minister

Misijonieriaus kun. H. Šulco motina, atvykusi atostogų pas savo sūnų, besidarbuojantį Afrikos valstybėje Ruandoje

Sovietų kalinami lietuviai

(Tęsinys iš pr. nr.)

43. **Paulaitis Petras**, g. 1904. VI. 29 Kalnėnu k., Jurbarko vls., Raseinių aps., gimnazijos mokytojas, hitlerinės okup. metu veikė pogrindyje, skelbdamas, kad lietuviams kovoti už naują Europą nėra jokio tikslo. 1943. X Gestapo suimtas, Vėžant pabėgo ir slapstėsi. Nuo 1944 m. rusų okupacijos veikė pogrindyje ir buvo lietuvių part. "Kęstučio" apyg. inform. skyr. virš. 1947. IV. 10 suimtas Batakių miške, Tauragės raj., nuteistas 25 m. ir išvežtas į konc. stov., 1956 m. amnestuotas, grįžo, dirbo konservų fabrike Kaune; 1957. X. suimtas, 1958. IV. 12 nut. 25 m., išv. į konc. stovyklą ir dar tebekalinamas. Adresas: Mordovskaja ASSR, Stancija Potma, P/O Lesnoi, 385/19-3.

44. **Pečeliūnas Saulius-Povilas**, lietuvių k. mkt., Vilnius, suimtas 1960. I. 9.

45. **Petkevičius Jonas**, Šiauliai, II rusų ok. metu išbuvęs 18 m. Potmos konc. stov. Daug kartų yra pasirašęs įvairius pareiškimus, reikalaujančius teisingumo neteisėtai įkalinėtiems žmogaus teisių kovotojams bei sovietų valdžios pasirašytų sutarčių įgyvendinimo. 1980. II suimtas.

46. **Petkus Viktoras**, g. 1931 m. Aleksandravos k., Raseinių vls. ir aps., už veiklą ateitininkų organizacijoje 1947 m. suimtas, išvežtas į konc. stov. Komi resp.; pabėgo; suimtas Pečioroje, atvežtas į Intą, 1953 m. paleistas, grįžo į Vilnių; baigęs vidurinę mokyklą, studijavo Vilniaus univ. lietuvių k. ir literatūrą; 1957 m. per Kalėdas vėl suimtas, 1958 m. nut. 7 m., 3 m. kalintas Vladimiro kal., išvežtas į Mordovijos konc. stov., 1965 m. grįžo; Vilniuje dirbo zakristijonu, univ. laboratorijoje ir rinko visu laikų liet. poezijos antologiją. Vėliau dirbo buhalteriu liaudies meno draugijoje. Disidentų aktyvistas, Lietuvos Helsinkio grupės narys. 1977. VIII. 24 suimtas, kalintas, į teismo salę keturių milicininkų surištomis rankomis jėga įvilktas, 1978. VIII. 13 nuteistas 3 m. kalėjimu, 7 m. griežto režimo lageriui ir 5 m. tremties; kalėjo Vladimiro kal. Dabartinis adresas: 422950 Tatarkaja ASSR, Christopol, uch. UE 148-57. 4. USSR.

47. **Petrauskas Bronius**, g. 1922 m., nut. 1968 m., kalintas Permės srit. konc. stov.

48. **Petronis Povilas**, g. 1911 m. Kupiškėje, Panevėžio aps., fcleris, 1973. XI. 19 suimtas už religinius įsitikinimus ir "LKB Kronikos" platinimą, 1974 m. nut. 8 m., kalinamas Mordovskaja ASSR, 431 200; Tengushevsky Rajon, pos. Paraševo, uchr. ZhKh 385/3-5.

49. **Plumpa-Pluira Petras**, g. 1939 m., darbininkas, vedęs. Už rastą pas jį peilį gyvuliams skersti, šautuvo vamzdį su surūdijusiu užraktu ir grana- be sprogiklio 1957 m. suimtas (18 m. amž.), 1958 m. nuteistas 7 m. ir kalintas Mordovijos konc. stov. Grįžo 1965 m. 1973. XI. 19 vėl suimtas už "LKB Kronikos" ir kt. literatūros spausdinimą bei platinimą. 1974. XII. 24 nut. 8 m. griežto režimo lageriui. Kalinamas: Permaskaja obl., 618810, Čusovskoj rajon, p. Vsesviatskaja, uch. VS 389/35.

50. **Ragaišis Romas**, g. 1942 m. Lazdynų raj., Vilnius, už atsišaukimų platinimą ir taut. vėliavos iškėlimą 1961. V. 25 nut. 4 m., kalintas Mordovijos konc. stov.; 1965 m. grįžo į Vilnių. Meistras optikas. 1979. I. 10 suimtas, apkaltintas spekuliacija akiniiais, kalintas Lukiškių kal. Nuteistas 7 m., kalinamas Mordovijos konc. stov. 19.

51. **Ramanaukas**, 20 m., Vilniaus univ. chem. stud., suimtas už religinių pažiūrų gynimą 1976 m.

52. **Randis Zigmąs**, g. 1920 m., nut. 10 m., kalintas konc. stov. 36.

53. **Rašytinis Albinas**, kalintas konc. stov. Rusijoje.

54. **Rekašius Benius**, g. 1927 m., nut. 1955 m., bausmė 25 m., kalinamas konc. stov. 36.

55. **Remeika (Remeikis?) Vytautas**, g. 1942 m., nut. 1967 m., bausmė 25 m., kalinamas konc. stov. 36.

56. **Rimkus Jonas**, g. 1916 m., nut. 15 m., kalintas konc. stov. 36.

57. **Rugys Juozas**, suimtas ir nut. 1973 m., bausmė 25 m., kalinamas konc. stov. 35.

58. **Sadūnaitė Nijolė**, duktė Jono, g. 1938 m. Dotnuvoje, Kėdainių aps. 1974. VIII. 27 suimta, kalinta, 1975. VI. 16-17 teista; teisėjas Kudriašovas paskelbė bausmę: "Už LKB Kronikos dauginimą ir platinimą 3 m. laisvės atėmimo, atliekant bausmę griežto režimo lagery ir 3 m. ištė-

mimo". 1975. VI. 20 išvežta į Mordovijos konc. stov., 1977 m. ištremta į Krasnojarsko kraštą. Adresas: SSSR, Krasnojarskij kraj, 663430, Bogučany, Partizanskaja 17-1.

59. **Sasnauskas Julius**, 20 m., Vilnius, nuo gimn. laikų milicijos persekiojamas už savo religines ir tautines pažiūras, KGB tardomas bei kratomas; 1979. VIII. 23 Maskvoje dalyvavo demonstracijoje ir pasirašė 45 baltiečių atsišaukimą.

60. **Seliokas Vincas**, kalintas konc. stov. Rusijoje.

61. **Sidasas (Sidoris?) Vytautas**, g. 1928 m., nut. 1957 m., bausmė 25 m., kalinamas konc. stov. 35.

62. **Simokaitis Vytautas-Jonas**, g. 1936 m., 1970. II. 17 suimtas, nut. 15 m., kalinamas Permės konc. stov. 10.

63. **Skiautas Liudvikas**, g. 1935 m., nut. 1955 m., bausmė 25 m., kalinamas Mordovijos konc. stov. 19.

64. **Skuditis Vytautas**, s. Petro, g. 1929. III. 21 Čikagoje, geologas, nuo 1969 m. Vilniaus univ. dėstytojas, docentas. 1979. XI. 25 pasirašė savo kreipimąsi į visus pasaulio tikinčiųuosius, pasisakė, jog istorijos ir tikinčiųjų teisėms ginti kat. komitetą, išskėlė tikinčiųjų teisių varžymus Lietuvoje; pranešė, jog parašęs veikalą "Dvasinis genocidas Lietuvoje", kuriame analizuoja 1940-1979 m. išleistą ateistinę literatūrą. Viešajame laiške JAV prez. Carteriui 1979. XI. 28 pranešė, kad jo bute 1979. XI. 24 padaryta krata, jo veikalo rankraštis konfiskuotas ir kad jis save laiko JAV piliečiu. 1980. I suimtas.

65. **Stašašitis Česlovas**, po karo buvęs partizanas Čekiškės apyl., Kauno aps., 1965 m. nut. 15 m.

66. **Stašašitis Vytautas**, po karo buv. part., nut. 1965 m., bausmė 15 m., kalinamas Mordovijos konc. stov. 19. Išleistas 1980. I. 27.

67. **Sarkanais Jonas**, kalintas konc. stov. Rusijoje.

68. **Sušnevičius J.**, "ypatingo režimo politinis kalnys", kalintas Vladimiro kal.

69. **Terleckas Antanas**, 51 m., kilęs iš Krivassio k., Ignalinos raj., Švenčionių aps., dipl. ekonomistas, istorikas, gyv. Vilniuje; 1958 m. teistas už "politinį nusikaltimą", 1973. V. 24 suimtas, XII. 16 nut. 1 m. laisvės atėmimu bei griežto režimo laikymu; 1979. VIII. 23 dalyvavo demonstracijoje Maskvoje, pasirašė 45 baltiečių memorandumą; už disidentinę veiklą 1979. X. 30 suimtas Vilniuje Lietuvos kino studijos sandėlyje, kur jis dirbo kroviku.

70. **Trakimas Bronius**, kalintas konc. stov. Rusijoje.

71. **Trušauskas Ričardas**, 1972 m. nut. 10 m.

72. **Urnėžius Zigmąs**, 1967 m. nut. 15 m., kalinamas konc. stov. 35.

73. **Vaitiekūnas Vladas**, g. 1906. X. 17 Vainolių k., Vaškų vls., Biržų aps., buv. valst. saug. tarnaut., I rusų ok. metais kalintas, 1945. IV suimtas ir kalintas Sibire konc. stov.

74. **Vaivada Antanas**, g. 1900 m., nut. 1968 m., bausmė 15 m., kalinamas Mordovijos konc. stov. 19.

75. **Vilutis Jonas**, g. 1914 m., nut. 1970 m., bausmė 15 m., kalinamas Mordovijos konc. stov. 19.

76. **Vysniauskas Vytautas**, 1977 m. nut. 25 m. ir išvežtas Rusijon į konc. stov.

77. **Zabrauskas Albertas**, g. 1960 m., už prasiitarimą prieš sovietinę vėliavą suimtas 1977. XI. 8.

78. **Zakšauskas Pranas**, nut. 15 m., kalintas konc. stov. 35.

79. **Zakševskis Konstantinas**, g. 1960 m., už pasisakymą prieš soviet. vėliavą 1977. XI. 8 suimtas.

80. **Zelenkevičius Juozas**, g. 1916 m., nut. 1968 m., bausmė 15 m., kalinamas konc. stov. 17 A.

81. **Zygnis Bronius**, g. 1915 m., nut. 1966 m., bausmė 15 m., kalinamas konc. stov. 36.

Cia tik dalis lietuvių politinių kalininių, Maskvos kankinamų kalėjimuose ir lageriuose. Apie daugelį kitų kalininių neturime žinių.

ALT Informacija

Optical Studio OKULISTAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvį Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugstos kainos. Gaunami kontaktų lęšiai (contact lenses).

Jaunieji pensininkai

AL. GIMANTAS

Ekonominis atoslūgis vis rimčiau ir giliau paliečia JAV kasdienos gyvenimo įvairybę. Su nepastoviomis ir vis krintančiomis vertybinių popierių kainomis svyruoja ir bendrasis krašto ekonominis ydardiklis. Išliko paskolų (visų rūšių) palūkanos, pramonė mažina gamybą, plinta nedarbo karštligė.

Visi tie reiškiniai jau pradeda liesti ir lietuviškosios visuomenės narius. Ypač tai ryšku dirbantiems autovežimui pramonėje ar su ja susijusioje srityje. Girdime apie tarnautojų mažinimus, atleidimus, perkėlimus, algų "nukirpimus", priverstines atostogas ir apie raginimus-pasiūlymus pensijon eiti, vos 55 metų sulaukusiems tarnautojam. Kažkaip sunku susigyventi su mintimi, kad 55-rių sulaukęs jau esi varomas "senių" kategorijon.

Tos ankstyvosios pensijos nevienodai tvarkomos atskirose automobilių gamybos bendrovėse. Vienur tik pasiūlo — jei nori, kitur naudoja švelnią prievartą, net ir grasinimus — algos sumažinimą, žemesnes pareigas ir pan.

Atrodo, kad nuo pat pokario laikų tokios blogos ūkinės būklės dar nebuvo. Visų gaminių bei patarnavimų kainos kyla, pragyvenimo išlaidos taip pat (įskaitant visų rūšių mokesčius). Dėlto ir lengvesnės ateities lūkesčiai tolydžio mažėja. Liūdno-ka, kai daugelio turimos santau- pos, laikytos turmesnei dienai,

beveik kasdien mažėja, traukiasi, infliacijai veikiant, ir jokių šviesesnių prosvaisčių, bent kol kas, nematyti.

Lietuviškosios kolonijos Floridoje gali greitai laiku susilaukti kol kas vis dar ir netikėto, naujo jaunų pensininkų srauto.

Blogiausia, kad tos rūšies pensininkai tiek fiziškai, tiek psichologiškai nėra pasiruošę pensininko dienoms. Kiti susirūpinę, kad nebus lengva verstis iš tos mėnesinės, darbovietės skirtingose pensijos, žinant, kad už kokio penkmečio šios dienos pensijos suma infliacinio baubo bus sugrauzta gal net perpus.

Zodžiu, tam tikrai daliai mūsų tikrai prasideda nevisai malonios dienos. Kai kas jau atideda turėtus projektus, tikėdamiesi giedresnių dienų.

Ar visi čia minimi reiškiniai palies bendrąją lietuvių veiklą, šiandieną galima tik spėlioti. Atrodytų, tam tikra įtaka bus jaučiama, bet nebūtinai negatyvi. Galima laukti, kad pensininkai turės daugiau laisvalaikio, kurį skirti bendrajai veiklai šauks tautinės pareigos balsas. Medžiaginiai išpareigojimai gal kiek ir silpnės, nes mažės ir pastovios pajamos. O ir tie, kurie bus priversti ankstyvon pensijon pasitraukti, nebūtinai sėdės tik prie televizijos — ras naujų, apmokamų užsiėmimų. Tuo būdu savaime atkris kalbos apie ankstyvo pensininko buiį. Yra pagrindo tikėtis, kad esama padėtis neblogės ir palietusių mūsų šokių skaičius nebus didelis.

MAMYTEI mirus,

s. ALDONĄ DARGYTĘ - BYSZKIEWICZ užjaučia —
Toronto skautininkų-kių
ramovė

Wintario sveikina jus gimtadienio proga

35 DIDIEJI LAIMĖJIMAI *
7-\$100,000
28-\$25,000

60 PRIEDINIŲ LAIMĖJIMŲ **
10-\$100,000
50-\$10,000

BEVEIK \$6,000,000 LAIMĖJIMAMS *

Reguliarus šešių skaitlinių bilieto numeris įgalina jus laimėti vieną iš 7 — \$100,000 didžiųjų laimėjimų arba 28 — \$25,000 didžiųjų laimėjimų, be to, 387,233 kitus laimėjimus. Tai sudaro \$4,221,000 laimėtiną sumą.

Priedinio traukimo septynių skaitlinių bilieto numeris įgalina jus laimėti vieną iš 10 — \$100,000 priedinių laimėjimų arba 50 — \$10,000 priedinių laimėjimų. Jeigu jūs priedinio traukimo numeris tiksliai atitinka keturį ištrauktą numerį iš 60 priedinių traukimų, esate \$10,000 arba \$100,000 laimėtojas!

Tad nepamirškite įsigyti bilieto.

Jo kaina — tik \$1. Sekite Wintario penktojo gimtadienio priedinį traukimą televizijoje birželio 26, ketvirtadienį, 9 v.v. Wintario sveikina jus gimtadienio proga!

* Remiantis 7 milijonais išleistų bilietų ** Nėra papildomų laimėjimų

The name's the same,
but it's a great new game.

Londono, Ontario, lietuvių tautinių šokių grupė (veteranų) "Sugrįžki jaunystė" su savo vadovais p.p. Chainauskais (dešiniame krašte). Ji dalyvaus tautinių šokių švenėje Čikagoje

Tikinčiųjų studentų diskriminacija

Rašo "LKB Kronika" 41 numryje, kuris neseniai pasiekė Vakarus

Honolulu įvykusi psichiatrų konferencija pasmerkė psichiatrijos panaudojimą prieš žmogaus išsitikinimus, jo laisvę ir sąžinę. Tačiau žmogaus teisių pažeidimai ne tik nesiliauja, bet įgyja vis naujas formas.

Kadangi studentų pašalinimas iš augstosios mokyklos už religinius įsitikinimus yra akiivaizdas nusizengimas elementariausioms žmogaus teisėms, Tarybų Sąjungoje pradama naudoti vis labiau užmaskuotas priemones, kurių objektyviai nebūtų galima patikrinti. Valsitybinių egzaminų metu įvertinus nepageidautinų studentų žinias "nepatenkinamai", jiems atimama teisė gauti diplomą ir dirbti pagal specialybę.

Kauno Medicinos institute 1978 m. pavasarį mokslinio komunizmo valstybinio egzaminu metu VI kurso stud. Zita VEIZBERGAITE gavo nepatenkinamą pažymį. (Stud. Z. VEIZBERGAITE yra nekomjaunuolė, 1977 m. pavasarį buvo tardoma Valstybinio Saugumo Komiteto dėl religinės veiklos (žr. "LK-

BK" Nr. 27, apie tai buvo paskelbta per Vatikano radiją). 1979 m. pavasarį perlaikant mokslinio komunizmo egzaminą, jos žinios vėl buvo įvertintos "nepatenkinamai". Taip jai neleidžiama dirbti gydytojos darbo, nors specialybės dalykai valstybinių egzaminų metu išlaikyti gerai.

1979 m. pavasarį VI kurso stud. Valė MARCENAITE sveikatos apsaugos ir socialinės higienos egzaminu metu (katedros vedėjas doc. KINDZIULIS) gavo "nepatenkinamai". Egzamino perlaikyti neleido, kol nebus aiškus mokslinio komunizmo egzaminu rezultatas. Kaip ir reikėjo tikėtis, mokslinio komunizmo egzaminą "išlaikė" "nepatenkinamai". (Stud. V. MARCENAITE — nekomjaunuolė, nuo I kurso Kauno medicinos institute žinoma kaip tikinti ir praktikuojanti jaunuolė). Minėta studentė stropiai ruošdavosi ir pasisakydavo kiekviename mokslinio komunizmo seminare. Specialybės valstybinių egzaminas įvertintas "gerai".

Šioje nešvarioje akcijoje didelę iniciatyvą parodo filosofijos ir mokslinio komunizmo katedros vedėjas LEONAVICIUS, o nuo jo neatsilieka ir dėstytojai AKSOMAITIS, NAUMONAS, ZEMAITAITIS ir kt. 1979 m. pavasario sesijos metu V kurso stud. Ramunė BUTKEVIČIUTE "neišlaikė" politinės ekonomijos egzaminu. (Stud.

dentė — nekomjaunuolė, 1977 m. tardyta Valstybinio Saugumo Komitete dėl religinės veiklos (žr. "LKBK" Nr. 27) ir apie tai buvo paskelbta per Vatikano radiją). Specialybės dalykai pavasario sesijos metu buvo įvertinti "gerai" ir "labai gerai".

1979 m. liepos mėn. TSKP istorijos ir politinės ekonomijos katedros doc. SALNA peregraminavo minėtą studentę ir jos žinias įvertino "gerai". Už stud. Ramunės BUTKEVIČIUTES egzaminavimą doc. SALNAI KMI rektorius įsakymu Nr. 149 pareiškė pastaba.

Diskriminuojant studentus ypatingai daug pastangų parodo TSKP istorijos ir politinės ekonomijos katedros vedėja MISIUNAITE, o egzaminu metu — dėst. PAPINIGYTE-KALVERS.

Kauno Medicinos Instituto studentams skelbiama, kad minėtos studentės priklausančios religinėms sektoms, kurios verčiančios nesimokyti politinių mokslų ir juos ignoruoti. Po priimto partijos CK nutarimo "Dėl tolimesnio ideologinio, politinio auklėjimo ir jo darbo gerinimo" minėti reiškiniai turi tendenciją ne mažėti, bet augti, todėl prašoma, kad laisvojo pasaulio visuomenė ir studentija atkreiptų pasaulio dėmesį į minėtus faktus ir savo protestais paremtų diskriminuojamus studentus.

Problemos keliaujant

LILLO WOLF

Turėti kelionėje sveikatos ar teisinųjų problemų nėra malonu, bet dar blogiau, kai atsiranda finansinės problemos. Jei nesate gerai informuoti ir nerūpestingai planuojate, galite būti priversti mokėti perdideles atlyginimus gydytojams arba advokatams, taip pat baudas, transportacijos išlaidas už greitąją pagalbą, medikų-palydovą, viešbučio sąskaitą (vietoje, kurios ilgos distancijos telefoninių pasikalbėjimų su savo šeima, gydytoju ar banko vedėju.

Cia pateikiami patarimai, kaip išvengti tokių problemų ir kaip jas įveikti, jeigu jos pasitaikytų. Klauskite savo kelionės biuro agenta apie skiepijimų reikavimus ir patarimus srityse, kurias planuojate aplankyti. Atlikite tai gerokai prieš kelionę, nes kai kurie skiepijimai privalo būti pakartoti per keletą savaičių. Skiepijimai paprastai yra nemokami ir gaunami viešose sveikatos įstaigose. Oficialių skiepijimų pažymėjimą laikykite su savo pasu, kad galėtumėte jį parodyti peržengiant sieną. Be jo galite būti neįleistas.

Medicinos išlaidos kituose kraštuose gali būti neapmokamos jūsų provincijos reguliarios sveikatos draudos. Pvz., jei nusilaušite koją JAV, tai gali atsieiti jums beveik \$500, nes įprastinis atlyginimas ten yra \$875, o Ontario sveikatos drauda moka tik \$283. Jūsų kelionės biuro agentas gali padėti jums įsigyti sveikatos draudą (Medical Insurance While Outside Canada).

Nelaimingu atveju ir gyvybės drauda keleiviams taip pat yra gaunama bei parduodama kartu su lagamino drauda. Nemokėkite už ją, jeigu jau turite pakankamą draudą. Kaikuri sveikatos drauda neapmoka už sužeidimus, patirtus ekskursiniame (charter) ar privatiame lėktuve, dalyvaujant didžiai rizikin-

goje veikloje. pvz. automobilių lenktynėse. Patikrinkite, ar perkate tokio tipo draudą, kuri jums reikalinga.

Jei nešiojate akinius, turėkite receptą, kad galėtumėte juos pakeisti, jeigu sudužtų.

Jei privalote reguliariai imti vaistus, paprašykite savo gydytoją duoti receptą su bendrinium (generic) vaisto pavadinimu, o ne su komerciniu (brand), kad galėtumėte pagal jį gauti užsienyje vaistus, jei reikėtų (be ilgos distancijos telefoninių pasikalbėjimų su savo gydytoju).

Daugumoje aerodromu, uostu ir daugelyje geležinkelio stotijų yra keleivių pagalbos (Travellers' Aid) ar pirmosios pagalbos (First Aid) tarnybos, pažymėtos raudonu kryžiumi baltame dugne. Ten jums gali padėti, jei blogai jaučiatės ar negalite surasti giminių, kurie turėjo jus pasitikti. Patarnavimas paprastai yra nemokamas, bet dovanos mielai priimamos.

Maistas paprastai būna įskaitytas į lėktuvo bilieto kainą. Paprašykite savo kelionės biuro agentą pranešti lėktuvo bendrovei, jei jūs esate vegetaras ar reikalingas specialios dietos sveikatos ar religijos dingstimi. (Kodėl mokėti už kažką, ko negalite valgyti?).

Irvalidi keleiviai gali sutaupti pinigų ir rūpesčių, gavę informaciją apie transportaciją, apgyvendinimą ir galimybes kituose kraštuose iš The Canadian Paraplegic Association, 520 Sutherland Drive, Toronto M4G 3V9. Telefonas (416) 422-5640.

Informacijos apie klimatą vandens saugumą, pieną ir maistą, riziką susirgti maliarija ir kur surasti angliškai kalbantį gydytoją, žinantį S. Amerikos medicinos praktiką, gaunamos įsirašant nariu International Association for Medical Assistance to Travellers. Tai pelno nesiekianti organizacija su joje dalyvaujančiais gydytojais 126 kraštuose. Norėdami gauti daugiau informacijų, kreipkitės į dr. V. Marcolongo, 1268 St. Clair Ave. West, Toronto M6E 1B9.

(Nukelta į 9-tą psl.)

Pirmosios spausdintos lietuviškos knygos — katekizmo autorius Mažvydas, tarantis: "Brolių seseris imkiet man ir statikiet. Ir tatau statikdemi permanentit." Iš leidinio "Four Centuries of Vilnius University", kurio autorius — dail. Antanas Rimantas Sakalas

Tautiniai lietuvių drabužiai - tikrieji ir sužaloti

ANTANAS TAMOŠAITIS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Kova su netikrais ir sužalotais tautiniais drabužiais Lietuvoje XX š. pradžioje

M. K. Čiurlionis, Vilniaus antrosios dailės parodos rengėjas, rašė: "Liaudies dailė turi būti mūsų dailės pamatas, iš jos turi pakilti savotiškas lietuvių stilius, ji yra mūsų pasididžiavimas, nes tas gražumas, kurį turi savij, yra grynas, savotiškas ir išimtinai lietuviškas... juo greičiau prisijūti savo gražius išdirbinius, kaip antai: juostas, divonus, žiurštus (...). Visokios staltiesaitės ir skarelės, rankomis, kabluku padarytos, gal būt ir gražios, mums jokios vertės neturi, kadangi jos nesavotiškos ir nelietuviškos. Yra tai darbas, o teisingiau sakant, vadinamieji "darbeliai", kurie vienodi visose beveik tautos ir neturi nieko bendro su liaudies, o ypač su lietuvių dailė". (Vilniaus žinios 1908 m. 25 nr.)

Dar besimokydamas Kauno meno mokykloje buvau pakvietas vadovauti dailės darbų parodai Kaune 1925 m., kurią surengė Katalikų Organizacijų Sąjunga. Tai paroda buvo atsiųsta iš visos Lietuvos šimtai visokių naujovių, pigaus skonio rankdarbių, bet žymi dalis buvo ir senoviškų, namie austų rankšluosčių, staltiesių, lovatiesių, juostų, prijuosčių, tik nebuvo nė vieno namie austų išieginio drabužio. Daugumą tų senoviškų aukskų foto grafuoti ir perleisti M. K. Čiurlionio galerijai. Nemažą jų nuotraukų dalį P. Galaunė išspausdino savo veikalė "Lietuvių liaudies menas" 1930 m.

Sekančiais 1926 m. M. K. Čiurlionio galerija pakvietė mane rinkti Zemaitijoje senąjį lietuvių liaudies meną. Zemaitijoje suradau keletą šimtamečių moterų, kurios papasakojo apie savo ir jų motinių namie austus kraičius, o be to, jas fotografavau su senoviškais drabužiais. Grįžęs iš ekspedicijos, vis įsiekiojau kokios nors literatūros apie tautinius lietuvių drabužius, bet, deja, rašytinių žinių nebuvo. Net P. Galaunė savo veikalė "Lietuvių liaudies menas" 1930 m. apie tautinius drabužius keletą sakinių teparašė: "Fabrikų gaminiai išstūmė iš liaudies ne vieną audinį rūši. Tai, kas pirma buvo mergelės svajonė, kas gimdavo taip, kaip gimsta daina, linksma ar liūdna, pilna meilės ir pasigrožėjimo savąja padange, savąja gamta arba tolimos praecitės atgarsiais, tapo išniviuzuota fabriko pagaminto "grožio". Tik "atsilikėlės" mūsų bobutės dėvėdavo dar savųjų audinių rūbus ir savo krautinėse skryniose išlaikė daug gražiausių jų pavyzdžių, šandie galutinai "išėjusių iš mados". Viskas kas nauja, niekur tikur tiek, kiek aprėdėle, nesivijo pasiutusias žingsniais žengiančios mados". (561 p.)

Susipažinęs su kitų Baltijos ir Europos kraštų tautinių drabužių literatūra, įsitikinau, kad tautinis lietuvių drabužis yra senoviskasis sodiečių namie austas išieginis aparatas. Taigi, pats pirmasis uždavinis ir buvo surinkti geriausius senoviskus namie austus išieginų drabužių pavyzdžius ir juos įgyvendinti kaip tautinius. Tais klausimais jau buvau įvairiom organizacijom skaitęs paskaitų. Ž.

Ū. Rūmai, patyrę mano ryžtą atgaivinti lietuvių liaudies meną, pakvietė mane į jų tarnybą 1931 m. pradžioje. Leido spausdinti "Sodžiaus meną", organizavo kursus, parodas, paskaitas, įsteigė "Marginių" kooperatyvą naujai tautodailėi platinti. Žemės ūkio Akademijoje ir Moterų Dailės Darbų Mokykloje skaičiau paskaitas apie lietuvių liaudies meną bei audinius. Mano parengtos studentės, tarp jų ir Anastazija Maziškaitė, atėjo į Ž. Ū. Rūmus instruktorėmis įvairiems kursams vadovauti.

Važinėdamas po kaimus, surinkau keliasdešimt pilnų rinkinių tiktų XIX š. namie austų išieginų drabužių. Juos išspausdiniau "Sodžiaus meno" VII-VIII knygoje "Lietuvių moterų tautiniai drabužiai" (1939). Vienas sunkiausių ir kebliausių darbų buvo išgyvendinimas netikrų lenkiškų-krokuviškų bei "birutiškų" drabužių. Per radiją, paskaitas, straipsnius spaudoje, organizacijas, parodas buvo informuojama kokie yra tikri ir netikri tautiniai drabužiai. Anastazija padarė šimtus senoviškų drabužių aukskų kopijų, kuriuos audė Ž. Ū. Rūmų kursuose ir "Marginių" audėjos. Ritinių ritiniai naujų tautinių drabužių aukskų buvo "Marginių" krautuvų lentynose. Per metus kitus netikrieji "tautiniai" visiškai išnyko. Tautinių šokių, dainų ansamblių ir tautinių švenčių dalyviai uoliai rengėsi puošniais, naujai austais tautiniais drabužiais.

Kaip anais, taip ir dabartiniais laikais atsiranda rašėvis, kurie spausdina aprašymus ir paveikslus tokių drabužių, kurie nėra tikrai lietuviški, o turi slavų ir kitų tautų bruožų, nes Lietuvos muziejuose tokių apgadintų drabužių XIX š. pabaigos ir XX š. pradžios ir jų dalių pririnko visokie nepritęję rinkėjai (žiūr. Kazokienės straipsnį "Tėviškės Žiburiai" 1980 m. 6 nr.).

Be to, mėgėjos audėjos ir audėjų pasipelnymo tikslu ant greitųjų ir betkokių aukskų įaudžia juositinį raštą ir jau laiko jį tautiniu drabužiu.

Skirtumai tarp kitų tautų ir lietuvių tautinių drabužių

Bemaž visos Europos tautos savo tautinių drabužių siuvimo madą yra paėmusios iš XIX š. To laikotarpio įvairių tautų sodiečių išieginų drabužių pasiuvimas mažai kuo skyrėsi. Net ir drabužio dalys buvo beveik tos pačios. Skyrėsi drabužio ilgumas, platumas, kairurie apvaizdijimai, raštai, margumai ir spalvos.

Lietuvių tautinių drabužių pagrindinis bruožas: jų aukskai namie austi; jų raštų ir marginių skirtingumas nuo kitų tautų; savitas spalvų derinimas. Lietuvių sodiečių drabužis yra tikras tautodailės kūrinys. Ne be reikalo 1938 m. Berlyno tarptautinėje parodoje konkurso būdu Lietuva laimėjo pirmą vietą Europoje už tautinį drabužį (A. Tamošaitienės austas, kurio visos dalys buvo austinės). Tas drabužis visą parodos laiką buvo ištatytas garbės salėje. Net pirmieji tautiniai drabužiai mūsų tautinių šokių ir dainų ansambliui "Lietuva" ir Šimkaus operai "Pagirėnai" irgi buvo pagal mano piešinius išausti ir pasiūti.

Mudu su Anastazija, iškeliavę į Austriją, o vėliau į Kanadą, atsivežėme iš Lietuvos didelius

rinkinius tikrų, originalių šimtamečių sodiečių austų išieginų drabužių. Tu drabužių foto nuotraukas, piešinius ir aprašymus išspausdinome knygoje "Lithuanian National Costume", o, be to, pagal juos Anastazija yra išaudusi šimtus naujų tautinių lietuvių drabužių. Vienas jų yra Otavos muzėjuje (National Museum of Man), kitas — Edmontono muzėjuje.

Ir išieivijoje atsiranda menko supratimo audėjų, kurie iš atminties išaudžia betkoki marginį, nepažindami ir neprisilaikydami tautinių drabužių nuostatų. Kiti vėl mėgina moderninti ir stilizuoti, kaip kaimie sakydavo, "deventas vanduo nuo kisieliaus". Mums galėtų būti pavyzdžiais latviai ir estai, kurie griežtai laikosi savo tradicinių drabužių. Jie tuos drabužius net smulkmeniškai kopijuoja. Kai Latvijoje buvo surengta pirmoji dainų šventė Rygoje 1873 m., tai jų garsiausias poetas ir dramaturgas J. Rainis piktai pajukė tuos, kurie gaudosi madų — naujovių savo tautiniuose drabužiuose. Tai galėtų būti pavyzdžiui menininkams ir dabartinėje Lietuvoje (rašo "Kultūros Barai" 1973 m. 10 nr.).

Čia, užjūrioje, dažnai pasitaiko, kad visokie mėgėjai, rąsantys apie viską, rašo ir apie tautinius lietuvių drabužius, dargi specialistus pamokyti, papeikti, patarti (Aurelija Balašaitienė "Tėviškės Žiburiai" 1980 m. 15 nr.).

Nepriklausomoje Lietuvoje jau buvo apvalyti tautiniai drabužiai nuo svetimybių. Bet išieivijoje, mūsų nelaimei, vėl pradėjo braitis susilavinė neva "etnografiniai" tautiniai drabužiai. Įvairių laikraščių korespondentai, lyg ir lietuvių tautinių drabužių žinovai, vėl perša lietuviams svetimybes.

Neseniai iš Pietų Amerikos buvo atvykęs į Šiaurės Ameriką ansamblis. To ansamblio vadovybė net mėgino universitete studentams skaityti paskaitą, kaip turi atrodyti tautiniai lietuvių drabužiai, žinoma, pagal to ansamblio apsirėngimą. Pamėnėsiu, kad jų "tautiniai" drabužiai, neva stilizuoti, yra tikra mišrainė latviškų, lenkiškų ir rusiškų motyvų, net su sijoņu lėmavonėm aplėmavoti. Be to, pilna neskoningumų apvaizdijimuose, raštuose ir vengriškų-čigonų geltonų spalvų derinime.

Kad Pietų Amerikos lietuviškai pasišventę lietuvių bei puikiai, vikriai šoka, su tuo sutiko mūsų tautinių šokių žinovės ir žinovai, bet kad jie skleidžia "barbarizmą" savo neva tautiniais drabužiais, yra peiktinas dalykas, juoba, kad naudoja mano pavarde pasiteisinimui.

• Norintiems susipažinti su "Tėviškės Žiburiai" yra siūniami nemokamai. Metinė prenumerata naujam skaitytojui — \$10, reguliari — \$14.

"Merkelis Giedraitis"

nauja knyga apie šį didvyrį ir jo nuostabius laikus; gaunama pas platintojus ir tiesiai iš leidyklos:

Amberland Publishing Co., 1813 Larchwood Ave., Troy, Mi. 48084.

Kaina: \$7,00 minkštasis viršelis, \$11,00 — kietasis.

Keturi scenos veikalai

Kunigo B. Pacevičiaus parašytos ir jau vaidintos dramoms

PR. NAUJOKAITIS

Kun. Boleslovas Pacevičius (g. 1909) Kanadoje yra gerai žinomas savo religine ir kultūrine veikla. Dar Vokietijoje Greveno lietuvių stovykloje jis sudarė chorą ir veiklų dramos sambūrį. Taip pat Anglijoje (1949) vadovavo Coventry lietuvių kolonijos chorui. 1951 m. atvyko į Kanadą. Čia kurį laiką vadovavo Toronto lietuvių parapijos chorui, įsteigė vaidintojų sambūrį "Sietyną", režisavo vaidinimus ir pats rašė draminius kūrinus.

Toronto teatro mėgėjai 1980 m. išleido keturias B. Pacevičiaus dramų vienoje knygoje, pavadintoje "Bevardis". Pirmasis veikalas yra religinis vaidinimas, vaizduojas krikščionybės pradžios Romos kankinius krikščionis. Tai "Fabijolė" — kun. B. Pacevičiaus sudrąminimas kūrinyje pagal to paties vardo kardinolo J. H. Newmano istorinį pasakojimą. Toje dramoje veikia patricijų dukros ir sūnūs: pagonė Fabijolė, jos giminingė krikščionė Agnietė, Fabijolės vergė krikščionė Syra, kankinio Lucijaus žmona krikščionė Lucijana, jos sūnus krikščionis Pankracas, krikščionis karininkas Šabestijanas. Krikščionių persekiotojai yra augstas valdininkas Fulvijus, Pretorijaus sūnus Korvinas, juodoji Fabijolės vergė burtininkė Afra, taip pat kareiviai, vykda cėsoriaus įsakymus. Krikščionys žavi ir patraukia savo kilnumu, artimo meile, gerumu. Krikščionims gresia pavojai sukuria dramine įtampa. Trečiam veiksmo persekiotojų nukankinami Agnietė, Pankracas. Tačiau kankinių žuvmas atverčia kareivius. Mirusioji Agnietė pasireiškia stebuklais. Jos mirtis ir vergės Syros kilnumas atverčia į krikščionybę ir Fabijolę.

Drama yra idejinė, pabaigoje net stebuklinė. Dėlto gilesnio psichologinio veikėjų atskleidimo nereikia laukti ir reikalauti. Religinės nuotaikos dažniausiai išsakomos retoriniu deklamu, pakilia kalba. Tačiau veikalas gana sceniškas, spalvingas.

Pačiam autoriui režisuojant, "Fabijolė" buvo vaidinta Vokietijos Grevene, Kanados Toronte.

Antrasis veikalas yra keturių veiksmų melodrama "Bevardis". Jame vaizduojama, kaip pasiturintį ūkininką Vainučių išsūntas augintinis Juozas, baigęs gimnazijos 6 klases, verčiamas tarnauti kooperatyve. Bet jis yra pamilęs mokslo ir svajoją apie kunigo pašaukimą. Sužinojęs, kad jis nėra tikras Vainučių sūnus, o tik per karą kažkokios moters atneštas pamestinukas, pabėga iš namų, toliau nuo tos vietos stoja berni klebonijos ūkyje. Laisvalaikiu per dvejus metus pasirošia brandos egzaminams, juos išlaiko

prie švietimo ministerijos ir gauna stipendiją studijoms. Iš fotografijos paaiškėja, kad Juozas yra klebono sesers per karą dingęs sūnus. Po tų paslapties atsiskleidimų Juozas baigia kunigų seminariją ir jau kunigas kartu su dėde klebonu atvyksta į savo buvusią tėviškę. Čia pataiko į tariamos sesers Elytės ir jos mokytojo vestuves. Jautriau tariamųjų tėvų ir dingusio sūnaus susitikimu ir baigiamas veikalas.

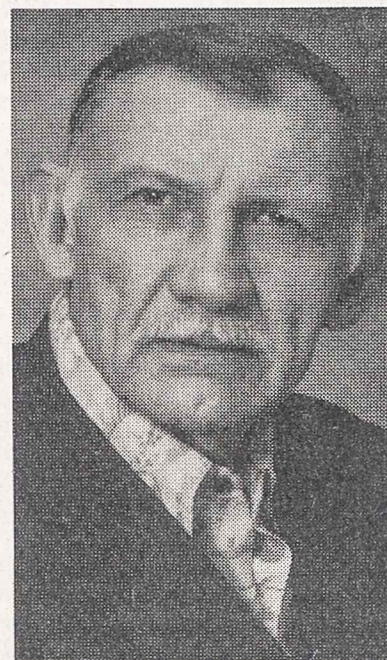
Scenos pinamos sumaniai, tik nėlai paiisma psichologinių ir loginių spragų. Silpnai pagrįstas Juozo pabėgimas iš namų. Juk jeigu jis sugebėjo bernaudamas per dvejus metus pasirošyti brandos atestatu, tai dar geresnės pasirošimui sąlygo galėjo būti tarnaujant kooperatyvo raštinėje. Logikos plyšys pastebimas ir tose dviuose fotografijose (viena Juozo kišenėje, kita klebono sesers knygoje). Juk nepažįstama moteris Juozą į Vainučius atnešė dar kūdikį, tai iš kur galėjo atsirasti tos paaučio vaiko fotografijos? Tačiau veikalas yra melodraminis, dėlto ir tikrovinių motyvavimo tokiuose veikaluose mažai paisoma. Bet šiaip veikalas yra sceniškas. Ypač geri kėtvirto veiksmo sąmojingi pokalbiai. Buvo vaidintas Toronte.

Kalėdinis vaidinimas "Bėtlėjus švinta" parodo Galilėjos piemenis, jau girdėjusius pranašystes apie Išganytojo atėjimą ir laukiančius jo žvaigždės pasirodymo. Į piemenų stovyklą užklysta ir daugiau praeivių, pagaliau ateina ir Marija su Juozapu. Cituojami Švento Rašto žodžiai, sukuriami pamaldi nuotaika. Tačiau veikalyje mažai dramatinio veiksmo, nėra kovos įtampos, veikėjai tarnauja idėjų iliustracijai.

Dar mažiau veiksmo turi kitas vienaveiksmis vaizdelis "Tėvynės žiburėliai", skirtas Motinos Dienai. Veikia kelios mergaičių grupės, deklamuojančios kilnius, bet gana abstrakčius žodžius. Guodžiama, globojama našlaitė, senelės pavidalu ateina pati tėvynė Lietuva, vėliau pavirstanti į jauną spindintį mergaitę. Gal scenoje tie spalvingi mergaičių būreliai ir daro reikiamą išpūdį, bet skaitant veikalelis nepatraukia dėmesio, dvielia dirbtiniu šaltumu.

Išleistas kun. B. Pacevičiaus dramoms dabar galės lengvai pasiekti vaidintojus mėgėjus, kurie tikrai kenčia jiems įkandamų draminių veiklų badą. Kol tie veikalai gulėjo autoriaus staliuose, jie tebuvo žinomi siauram rateliui. Dabar jie pasiekė visą lietuvių išieiviją.

Kun. B. Pacevičius, BEVARDIS. Keturi dramų veikalai. Viršelius Vyt. Pačkauko. Nuotraukos (o jų gana gausu — iš buvusių vaidinimų) — J. Dvilaičio ir St. Dabkaus. Išleido Toronto teatro mėgėjai. Toronto 1980 m., 316 psl. Kaina nepažymėta.

Aktorius STEPAS RAMANAUSKAS, torontiško teatro "Aitvaras" narys, laimėjęs žymenį etninį teatrų festivalyje už pagalbą vaidmenį dramoje "After Baba's Death"

Nuotr. B. Tarvydo

Atsiųsta paminėti

PASAULIO LIETUVIS, leidinys Bendruomenės mūšiai ir gyvenimui, 1980 m. nr. 23. Leidėjas — Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. Redakcija — Romas Kasparas, Linas Rimkus, Emilija Sakadolskienė, Romas Sakadolskis (vyr. red.). Metinė prenumerata — \$6,00 JAV. Administracija: D. Kojelytė, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, U.S.A.

Albinas Baranauskas, VINCO MAZURKEVIČIAUS ROMANAS. Viršelius ir aplankas — Petro Aleksos. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Čikaga 1980 m., 280 psl. Kaina — \$6,00.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

PASAULIO LIETUVIŲ ARCHIVAS, veikiantis Čikagos Jaunimo Centre, turi sutelkęs daug archyvinės medžiagos iš nepriklausomos Lietuvos ir vėlesnių laikų. Dokumentinio pobūdžio parodą M. K. Čiurlionio galerijoje jis surengė gegužės 24-25 d.d. vadovė Č. Grincevičiaus ir L. Kerulio pastangomis. Tarp išstatytų rodinų buvo liaukų ir dokumentų: prezidentų A. Smetonos, A. Stulginskio, dr. K. Griniaus, vyskupų P. Karevičiaus, M. Reinio, P. Ramanausko, valstybinių bei diplomatu E. Galvanausko, P. Dovydaičio, V. Černeckio, J. Vileišio, moks. lininku ir rašytoju V. Krėvės, J. Tysliavos, trijų brolių Biržiškų, A. Salio, P. Skardžiaus, S. Šalkauskio, S. Kolupailos, K. Pakšto ir kt. Parodoje taipgi netrūko švietimo įstaigų pažymėjimų, atestatų, diplomų, žymių lietuvių dailininkų korespondencijos. JAV lietuvių skryjuje buvo išstatyti senosios imigracijos veiklų atspindintys reti dokumentai, raštai, plakatai, atsišaukimai. Ant kelių stalų buvo išdėlioti senieji lietuviški leidiniai ir knygos.

KAMERINIS MUZIKOS KONCERTA Bostone balandžio 27 d. surengė Brocktono vyrų sekstetas, patelkęs Berklee kolegijos dėstytojus. Programon buvo įtraukti du Jeronimo Kačinskio ir Juliaus Gaidelio kvintetai, L. Beethoveno trio smulkui, violončlei ir fortepijonui. Pagrindinis tokių koncertų organizatorius yra Berklee kolegijoje dirbantis J. Kačinskas. Jo pastangų dėka amerikiečiai muzikai dažnai garsina lietuvių kompozitorių kūrinius.

ČIKAGIETIS ALGIMANTAS KEZYS, SJ, su savo meninėmis nuotraukomis dalyvavo Keystone galerijoje surengtoje kolektyvinėje parodoje "Landmarks in Photography" Kalifornijoje, Santa Barbaros mieste. Kita vien tik A. Kezio nuotraukų paroda gegužės 23 d. buvo atidaryta Čikagoje, naujai atsidariusios meno parduotuvės "Galerija" patalpose, 744 N. Wells St. Ji truks iki birželio 29 d.

JAUNJOJI DAIL. RASA ARBAITE, gyvenanti Kalifornijoje, Santa Monikos mieste, ištvermingai skinas kelią į amerikiečių dailės pasaulį. Jos iliustracijomis buvo papuošti trys puslapis gėlininkės žurnalo "Flowers" kovo mėnesio numerįje.

LIETUVIŲ MOTERŲ FEDERACIJOS Niujorko klubas gegužės 3-4 d.d. surengė dail. Prano Lapės darbų parodą mažojoje Kultūros židinio salėje. Jos atidaryme kalbėjo klubo pirm. Genė Donohue, o pats P. Lapė dalyvių supažindino su dabartiniu savo gyvenimu. Kadaiše jis yra gyvenęs Niujorko, o dabar įsikūręs gražioje gamtoje Maine, apie 100 mylių į šiaurę nuo Kennebunkporto. Teko atsisakyti mokytojo profesijos, nepalikdavusios pakankamai laiko kūrybai. Parodan dail. P. Lapė buvo atvežęs 26 kūrinius: 16 aliejinės tapybos darbų, 10 pieštukų ir plunksna atliktų piešinių. Tarp jų buvo įdomių portretų, pajūrio ir gamtos vaizdų. Seniau dail. P. Lapė vadovavo tik juodos ir baltos spalvos žaidimais, o dabar didesnę dėmesį skiria įvairių spalvų deriniui.

XXVII-JI LIETUVISKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ Europoje įvyks rugpjūčio 9-16 d. Austrijos Innsbrucke, Haus der Begegnung patalpose, Tschurtschenthalerstr. 2. Pradedama rugpjūčio 9 d. susipažinimo vakaru, užbaigiama rugpjūčio 16 d. savaitės darbų įvertinimu. Savaitės laikotarpį pranešimus padarys: dr. A. Gerutis — "Lietuva žlugimo pavojaus akivaizdoje", prof. dr. V. J. Bieliūsis — "Kultūra, pažinimo stilius ir asmenybės ugdymas", dr. K. J. Čeginskas — "Lietuvos laisvės kovos 1940-80", kun. prof. dr. P. Rabikauskas, SJ, — "Konstantino Sirvydo asmio ir reikšmė", V. Banaitis — "Keturiadsimt metų Lietuvos okupacijai", dr. K. Girmius — "Pagrindinės dabarties moralės srovės", kun. A. Savickas — "Simboliai C. G. Jung gelmių psichologijoje", kun. A. Rubikas — "Popiežiaus neklaudingumas (po kun. H. Kuengo bylos)", PLB valdybos pirm. inž. V. Kamanas — "Dabartinė PLB veikla". Siemtinė "Tėvynės valandėlė" bus sueti su K. Donelaičio 200 metų mirties suktimui. Paskaitą "Idealinės ir estetiškos 'Metų' vertybės" skaitys V. Natkevičius, šio kūrinio ištraukas — E. Juodvalkytė. Numatyti du koncertai. Viename dalyvaus aktorė ir dainininkė E. Blandytė, fleitistas P. Odinis ir akompaniatorius V. M. Vasyliūnas, kitame — J. Stasiulienės vadovaujama tautinių šokių "Vilties" grupė iš Zuericho, kurią sudaro šveicarų jaunimas. Pamaldas laiks Europos lietuvių vysk. A. Deksnys. Savaitės proga bus surengta G. Gaidiko, A. Krivicko, J. Tamošaičio bei kitų dailininkų darbų paroda, posėdžiaus Europos kraštų Lietuvių Bendruomenių vadovybės ir atskiros organizacijos. Savaitės moderatoriai — dr. K. Grinys, V. Natkevičius ir dr. J. Norkaitis. Dalyviai registruojasi iki birželio 30 d. šiuo adresu: Frau I. Joerg, A-6473/Wenns, Austrija. Registracijos mokeskis: suaugusiems — po 350 šilingų (50 DM), jaunimui — po 140 šlg. (20 DM). Pragyvenimas kasdien kainuos po 210 šlg. (30 DM), įskaitant kambarį dviem asmenim. Norintiems atskiro kambario jis bus parūpintas netoliese esančiame kolektyvinėje name.

SOL. GIEDRIS KAUKAITES, Vilniaus operos sopranas, koncertas gegužės 9 d. įvyko didžiojoje Vilniaus filharmonijos salėje. Jai talkino J. Andrejevo vadovaujamas kamerinis ansamblis "Musica humana", turintis keturis instrumentus — fleitą, oboją, klavesiną ir violončelę. Koncertas buvo pradėta H. Purcellio dainomis, arčia iš G. F. Haendelio oratorijos "Judas Makabiejus". Lietuviškai daliai atstovavo B. Kutavičiaus kantata "Du paukščiai giry kšmėje", sukurta R. Tagorės tekstu. Antrojoje dalyje buvo atliekami J. S. Bacho, A. Caldaro, A. Scarlatti kūriniai, jiems panaudojant dabartinį ritmą, palydant įjungiant V. Tarasova su varpais, varpeliais, lėkštemis ir būgneliais.

KLAIPĖDOS DRAMOS TEATRAS sezono užbaigai paruošė Justino Marcinkevičiaus "Katedros" premjerą. Su šiuo spektakliu vyr. rež. Povilas Gaidys užbaigė J. Marcinkevičiaus dramų trilogiją. "Mindaugas" į teatro repertuarą buvo įtrauktas 1969 m., "Mažvydas" — 1976 m. Scenografiją "Katedrai" sukūrė dail. V. Mazūras, muziką — kompoz. B. Kutavičius. Pagrindinius vaidmenis atlieka aktoriai — K. Žilinskas, V. Alslys, B. Grašys, P. Stankus ir I. Simonaitytė.

LAZDYNŲ PELEDOS MUZEJUS atidarytas Kairiškų apylinkės Paragių kaime, Akmenės rajone. Čia ilgus metus gyvenęs ir kūrė Lazdynų Pelelos slapyvardžiu pasirašinęsios seserys Sofija Špiliūskienė ir Marija Lastauskienė. Atnaujintame senajame pastate yra išdėstyti šių rašytojų bei jų šeimų laikai, knygos, tėvo tapyti paveikslai. Išaugo, ta ir to diaviečio namo aplinka su senaisiais medžiais ir akmeniu, ant kurio mėgdavo sėdėti rašytojos.

VILNIAUS MENO DARBUOTOJŲ RŪMŲ specialiu vakaru paminėjo architektą V. Čekanauską 50 metų amžiaus sukaktį. Apie jo architektūrinius nuopelnus kalbėjo Lietuvos Architektų Sąjungos valdybos pirm. A. Rasteika. Sukaktuvinkas jau 25 metus dirba Miestų statybos projektavimo institute. Platų pripažinimą V. Čekanauskui atnešė jo suprojektuotas Vilniaus kompozitorių miestelis, Dailės parodų rūmai, naujasis Žemės ūkio ekonomikos instituto pastatas, gyvenamasis Lazdynų rajonas.

KREMLIAUS SUVAIZAVIMŲ RŪMUOSE koncertavo dainų ir šokių liaudies ansamblis "Lietuva", kuriam šioje išvykoje talkino Vilniaus operos bosas Vacys Daunoras, tarptautinio Tulūzos dainininkų konkurso laureatas. Viešnagės metu "Lietuvos" paruoštą programą vaizdavo tén įsirašė Maskvos televizija. Po šio koncerto "Lietuvos" ansamblis pradėjo gastroles Rusijos miestuose, kur buvo numatyti net 22 pasirodymai.

LIETUVOS KINEMATOGRAFININKŲ SĄJUNGA prieš pusantų metų buvo paskelbusi senųjų dorovinė tema konkursą. Premijos paskirtos: kiti kritikai Romai Pauraitė už scenarijų "Vestuvės atidedamos rytdienai", kito dramaturgam Grigorijui Kanovičiui ir Sauliui Šalteniui už scenarijų "Katė už durų", rašytojui Edvardui Uldukiui už scenarijų "Vilkduobė". Konkurse dalyvavo 16 autorių — rašytojai, kino dramaturgai, žurnalistai, inžinieriai ir pedagogai.

TREČIAJA SAVO MENINIŲ NUOTRAUKŲ PARODA Vilniaus inžinierinio statybos instituto rūmuose surengė architektūros II kurso studentas Vitolis Vilpišauskas, šioje srityje pradėjęs reikštis prieš penketą metų. Parodai buvo pateiktos 25 savo darbus — studijų draugų portretus, šviesos ir tamsos kaita pasižymėjusią "Medžių" seriją, simbolistinių detalių ciklą "Karių kapinės". V. Vilpišausko nuotraukoms yra būdingas santūrumas ir paprastumas.

AUTORINIS KOMPOZ. ALGIMANTO RAUDONIKIO vakaras įvyko Joniškio kultūros namuose. Joniškis yra laikomas A. Raudonikio gimtine. Jo kūrinius atliko vietiniai savi-veiklininkai.

ESTRADINIS PANEVEŽIO "EK-RANO" GAMYKLOS ANSAMBLIS atšventė savo veiklos dvidešimtmetį. Jo įsteigėjas ir dabartinis vadovas yra Edmundas Karpis, dar kiek anksčiau suorganizavęs estradinį ansamblį II-joje vidurinėje mokykloje. Moksleivų ansamblis bėgti įsiro, kai jo nariai baigė mokyklą. Tada naują "Lietkabelio" gamyklos ansamblį 1960 m. vėl suorganizavo E. Karpis. Su pastaroju 1968 m. buvo pereita į "Ekrano" gamyklą, tiekiančią ekranines lempas televizoriams. Du kartus "Ekrano" ansamblis yra laimėjęs "Didžiojo gintaro" prizą tarptautiniame estrados festivalyje "Liepojos gintaras". Ansamblio gretose išaugo plataus pripažinimo suilaukę dainininkai Gintautas Stepionavičius ir Sigitas Stankūnas. Per 20 metų ekraniečiai surengė apie 3.000 koncertų. Jiems teko koncertuoti Čekoslovakijoje, Bulgarijoje, R. Vokietijoje ir netgi S. Korėjoje. Prie ansamblio skėms daug prisidėda solistės Angelė Čyvaitė, Idalią Veržbalauskaitė, Rima Štėcknaitė, kylančios sl. Edmunda Šiukštė. Estradinis "Ekrano" ansamblis turi ir choreografinę merginų grupę, vadovaujamą Vytauto Murausko. V. Kst.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

dinamųjų trečiojo pasaulio valstybių patekimo į komunistų rankas. Savo kalbą H. Kissingeris baigė klausimu: „Jeigu priešpaula yra vyriausybės nuvertimo priežastis, kodėl lig šiol niekur nebuvo nuversta nė viena komunistinė valdžia?“

Premjerų konferencija Kanados konstitucijai reformuoti nepadarė jokių esminių nutarimų Otavoje. Min. pirmininko P. E. Trudeau pasiūlytus reformos principus atmetė provincijų premjerai. Buvo sutarta, kad vasaros mėnesiais susitikti atitinkami federacinės bei provincinių vyriausybių ministrai ir pareigūnai, kurie savo posėdžiuose aptars pagrindines problemas: žemės turtų, oficialių kalbų ir žmogaus teisių, senato ir aukščiausiojo teismo reformos, žvejybos ir konstitucijos persigabenimo iš Britanijos į Kanadą. Sekantis Kanados min. pirmininko ir provincinių premjerų susitikimas konstitucijos klausimu įvyks rugsėjo 8-12 d.d. Otavoje. P. E. Trudeau tikisi, kad konstitucijos reforma galutinai bus sutarta rugsėjo viduryje. Tokiu atveju jis netgi prastarė apie galimą savo pasitraukimą iš politikos, o priešingu atveju žada kreiptis į federacinį parlamentą ir siekti konstitucijos persiėmimo be provincinių premjerų sutikimo. Šie jo pareiškimai susilaukė provincinių premjerų kritikos, nes jie nenori sutikti su tokia iš anksto nustatyta galutine derybų data. Net ir optimistams atrodo, kad premjerų susitarimas greičiausiai nebus pasiektas, kaip jis nebuvo pasiektas ir lig šiol. Kvebeko atsiskyrimo nuo Kanados siekiantis premjeras R. Levesque spaudos konferencijoje atvirai pareiškė, kad jis reikalaus konstitucijos įtraukti laisvo apsisprendimo teisę šiai provincijai, o su tokia reikalavimu negalės sutikti kiti premjerai, norintys išsaugoti Kanados federaciją. Net ir Kvebeko opozicijos vadas C. Ryanas atmeta P. E. Trudeau pasiūlytą rugsėjo vidurį kaip galutinę sutarimų datą. Jam susidaro įspūdis, kad su šia data kažkas nori konferencijos nesėkmės.

Kanados sporto min. G. Reganas pranešė, kad vyriausybės numatyta \$700.000 parama Kanados atletam olimpinės Maskvos žaidynėse dabar padidinama iki \$1,5 milijono finansuoti jo dalyvavimui įvairiose kitose tarptautinio lygio varžybose. Jis taipgi pabrėžė, nenurodydamas pavyzdžių, kad Sovietų Sąjunga ir savo olimpiadą bando villoti pavienius kanadiečius sportininkus. Tai esą daro sovietų pareigūnai Kanadoje ir užsienyje. Dienraštis „The Toronto Star“ šia proga teigia, kad tokios vilionės susilaukė Cindy Neale po Hamburge įvykusių joimo varžybų, kuriose ji laimėjo II vietą. Sovietų kvietimą ji atmetė. Olimpinės joimo varžybos bene labiausiai nukentėjo: jose atsisakė dalyvauti ne tik olimpiadą boikotuojančios šalys, bet ir kaikurios kitos, kurių sportininkai vykstą Maskvon. Jų tarpe yra Britanijos ir Prancūzijos raitelių rinktinės, kurios visada būdavo stipriausiųjų gretose.

Nors Kanada nedalyvaus Maskvos olimpiadoje, jos paštas yra suplanavęs išleisti olimpiadai skirtą 35 centų pašto ženklą. Šį klausimą federaciniam parlamente iškėlė čekų kilmės konservatorių atstovas O. Jelinekas. Pašto min. A. Ouelletas prisipažino, kad toks ženklas esąs užplanuotas. Jis begi daro išvadą, kad pašto vadovybė galbūt jo atsisakys dėl nepasibaigiančios sovietų invazijos Afganistane. Toronto dienraštis „The Globe and Mail“ specialiaje vedamajame atkreipia skaitytojų dėmesį ir netvirta A. Ouelletą atsakymą: „galbūt jo atsisakys...“ Dienraštis nuomone, pašto min. A. Ouelletas turėjo užtikrinti, kad šis ženklas tikrai nebus išleistas. Olimpiniai ženklai jau pernai rudenį buvo išleisti JAV, tačiau jų pardavimas buvo nutrauktas, kai JAV vyriausybė paskelbė Maskvos olimpiados boikotą.

Min. pirm. P. E. Trudeau ruošiasi dalyvauti ekonominėje konferencijoje Venecijos mieste, kurioje, be jo, atvyks JAV, Britanijos, Prancūzijos, V. Vokietijos, Japonijos ir pačios Italijos vyriausybės vadovai. Šia proga P. E. Trudeau turės au-

dienciją pas popiežių Joną-Paulių II, lankysis Londone, Stockholme ir Osle. Į Socialistų Internacinalo posėdžius Osle jau išvyko Kanados NDP socialistų vadas E. Broadbentas. Šioje konferencijoje, kuriai vadovauja buvęs V. Vokietijos kancleris W. Brandtas, dalyvauja 12-ko šalių socialdemokratų partijų vadai.

Min. pirm. P. E. Trudeau vyriausybė skubos keliu nori gauti federacinio parlamento sutikimą, kuris jai leistų pasiskolinti \$12 milijonų. Jie esą būtini tolimesniam Kanados valdymui. Diskusijos buvo sutrumpintos, nepaisant opozicinių partijų protesto. Pagrindinio kritiko pozicija teko buvusiems konservatorių finansų ministeriui J. Crosbie. Jis priminė dabartiniam finansų min. A. MacEchenui, kad ir konservatoriai pernai rudenį norėjo panašios \$7 milijonų paskolos liberalų palikto biudžeto skylėms užkamsyti. Tada jam buvo pareikšta, kad šiam tikslui pilnai pakanka \$3,5 milijono. J. Crosbie nori žinoti, kodėl dabar liberalams po septynių mėnesių staiga prireikė net \$12 milijonų paskolos. Spauda taipgi pasisako kritiškai apie tokią didelę paskolą be jokių išankstinių įsipareigojimų. Niekas nežino kam ir kaip ta suma bus panaudota, nes lig šiol Kanada vis dar neturi biudžeto, kurį žadama paskelbti tik rudenį. Dėl liberalų ir konservatorių vyriausybių kritimų Kanada jau rekordinį laiką yra valdoma be oficialaus biudžeto. Ji buvo paruošė po ilgo delsimo valdžion atėję konservatoriai, bet ta biudžetą atmetė liberalų ir socialistų opozicija, privedusi prie naujų parlamento rinkimų. Dabar taip pat ilgo delsimo taktiką biudžeto klausimu pasirinko liberalai.

SPORTAS

VYČIO ŽINIOS

Jaunieji krepšininkai Jonas Karpiš ir Alvydas Saplys praėjusio sezono pirmenybėse pasižymėjo kaip išskirtinai žaidėjai ir buvo pakviesti rinkinėms rungtynėms atrinkti žaidėjams, kurie atstovautų Toronto mokyklų rinkinei. Iš viso buvo sukviešta 60 žaidėjų, ir abu vyčiai pasiekė baigmines atrankas. J. Karpiš, deja, susižeidė koją ir turėjo iš varžybų pasitraukti. A. Saplys, jaunesnės grupės žaidėjas, taip pat pasiekė baigmines atrankas, tačiau į Toronto rinktinę nebuvo paimtas. Nors Toronto komandų sudėtin neteko pakliūti, tačiau tai buvo augstas abiejų krepšininkų įvertinimas.

Ontario stalo teniso pirmenybėse Gloria Nešukaitytė atstovavo Ontario rinkitnei, kuri nugalėjo Kvebeką. Tose pačiose pirmenybėse Gloria moterų varžybų pusbaigmyje pralaimėjo B. Plučitei ir taip pat mišriame dvejetė. Birželio pabaigoje Gloria vykstą į Fort Worth, Texas, kur dalyvaus JAV atvirose stalo teniso pirmenybėse. A. S.

SPORTAS LIETUVOJE

Lietuvos aukščiausios lygos vyrų krepšinio pirmenybės septintą kartą iš eilės laimėjo Kauno „Drobės“ komanda, treniruojama A. Autuko. Antroji vieta teko Vilniaus „Statybai“, trečioji — Kauno „Atletui“. Iš aukščiausios lygos iškrito ir buvo perkeltos pirmojon lygon dvi paskutines vietas užėmusios komandos: Kauno „Banga“ ir Šiaulių „Statyba“.

Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Gudijos lengvosios atletikos pirmenybės Kaune po 17 metų petraukus vėl laimėjo Lietuvos rinktinė, išsikovojo 381 tašką. Antra vieta užėmė Gudija su 362 taškais, trečia — Estija su 310 tšk., ketvirta — Latvija su 284 tšk. Lietuvos 20 km ėjimo rekordą pagerino vilnietis Algirdas Sakalas, jau turintis 38 metus amžiaus, bet vis dar skinančias laimėjimus. Šį nuotolį jis nužingsniavo per 1 val. 25 min. 23,6 sek. Aštri kova rutulio stūmimo vyko tarp Kūno kultūros instituto studentų — Rimos Muzikevičienės ir Birutės Keršulienės. Pastarajai priklausiusi Lietuvos rekordą iki 19 m 31 cm pagerino R. Muzikevičienė, bet ji šiose varžybose netrukus vėl susigrąžino B. Keršulienę, pasiekusi 19 m 36 cm. Prieš savaitę Lietuvos moterų šuolio ir aukštį 1 m 80 cm rekordą buvo pasiekusi Vilniaus pedagoginio instituto studentė Virginija Jokubauskytė, kuri dabar ji vėl pagerino vienu centimetru. Pasaulio šuolio ir tolį čempionė Vilma Bardauskienė šiose pirmenybėse nedalyvavo. Atrodo, jos viltys laimėti aukso medalį Maskvos olimpiadoje neišsipildys. Jos pasaulinis rekordas, pasiektas 1978 m. rugpjūčio 29 d., yra 7 m 9 cm. Pastaruoju metu V. Bardauskienės šuoliai buvo labai silpni, matyt, dėl fizinio negalavimo. Apie jos bandymus dabar nieko neberašo spauda. Kaunietė pirmenybėse pirmą vietą laimėjo Margarita Butkienė, pasiekusi tarptautinės klasės sporto meisterės rezultatą — 6 m 65 cm.

Jaunavedžiai — VIDAS KISKŪNAS ir KRISTINA STRIMAITYTĖ. Vidas yra baigęs Ryersono Politechnikos Institutą Toronte ir dirba MacDonell-Douglas lėktuvų gamyboje. Kristina dirba Royal banko paskolų skyriuje ir vakarais studijuoja psichologiją

JONAS IR LINDA GENIAI, atšventę 35 metų vedybinę sukaktį Toronte

Ateitininkų žinios

Registracija į ateitininkų stovyklą Wasagoje jau prasidėjo. Stovyklą prasišdės liepos 20 d. Registracijos blankai gaunami Prisiškimo par. raštineje ir pas dr. O. Gustainienę (tel. 445-4521). Iki liepos 5 d. reikia žinoti stovyklautojų skaičių, tad visus prašome iki tos datos užsiregistruoti. Kviečiami stovyklautojai nuo 7 iki 18 metų. Jaunesniųjų ir vyresniųjų grupės bus atskira programa ir atskiri vadovai. Stovyklos programai šiais metais paruošė Gabija Petruskienė, vadovais rūpinasi Laima Underiene.

Laukiamas stovyklautojų ir iš kitų kolonijų — Hamiltono, Londono, St. Catharines ir kitų vietovių. Šiais metais taip pat atvyks stovyklautojų iš JAV. Liepos 20 d. baigiasi stovykla Dainavoje, ir tą pačią dieną organizuojamas autobusas iš Dainavos į Wasagą.

Stovyklai reikalingas ūkvedys ir virėjos-šeimininkės. Kas galėtų tas dvi savaites už atlyginimą stovykloje padirbėti, prašome kreiptis į dr. O. Gustainienę tel. 445-4521.

Sendraugii stovyklą Dainavoje bus rugpjūčio 3-10 d.d. Iš Toronto ruošiasi stovyklon važiuoti kelios sendraugii šeimos.

Skautų veikla

Medžiaga knygai „Mūsų skautybė“ Kanados rajone baigta rinkti ir tuojau bus perduota redaktoriams. Dar neatsiliepė Montrealio vienetai. Laukimas labai stabdo bendrąjį darbą. Iš visų dar neatsiliepusių vietovių ir vietinių medžiaga tikimės gauti iki šio mėnesio pabaigos. Po to pasivėlavusiems vienetais knygoje bus skirta daug mažiau vietos. Medžiaga siųsti šiuo adresu: C. Senkevicius, 40 Burrows Ave., Islington, Ont. M9B 4W7. Tel. 233-7321.

XVIII Romuvos stovykla bus liepos 19 — rugpjūčio 2 d. Draugovės paruošė stovyklavimo programas. Registruoti pas „Satrijos“ turtininkę ps. S. Kazilevičiūtę, įmokant po \$20 reg. mokesčio. Reikalingos ir šeimininkės. Kas galėtų padėti, prašom skambinti s. L. Gvildienėi.

Vyriausias Kanados skautų kapelionas v.s. kun. S. Kulbis, SJ, iš Anglijos praneša, kad stovyklavimui Romuvos stovykloje, ir prašo perduoti sveikinimus sesėms ir broliams. C. S.

Lietuvos vyrų tinklinio čempionais tapo S. Kričiūnas treniruojami Vilniaus universiteto „Mokslo“ komandos tinklininkai. Sidabro medaliai išteikti Vilniaus „Kuro aparatūros“ antirinkinių komandai, bronzos — Vilniaus „Aušros“ atstovams.

Tarptautinės lengvosios atletikos varžybos dėl „Rygos taurės“ įvyko Latvijos sostinėje. Jose dalyvavo sportininkai iš Kubos, abiejų Vokietijų, Vengrijos ir Rumunijos. Šios devynioliktosios varžybos buvo sėkmingos kaunietei R. Muzikevičienei ir klaipėdiečiai J. Putnienėi. Jos abi laimėjo pagrindinius „Rygos taurės“ prizus: R. Muzikevičienė rutulį nušūdė 19 m 24 cm, J. Putnienė nušūdė jietį 58 m 68 cm.

Pranešimas. Pranešu, kad nuo 1980 m. birželio 10 d. pasitraukiau iš Tautos Fondo atstovybės Kanadoje pirmininko pareigų. Dėkoju visiems Tautos Fondo aukotojams ir bendradarbiams. Nauju Tautos Fondo atstovybės Kanadoje pirmininku paskirtas A. Firavičius (6 Constance St., Toronto, Ont. Tel. 535-9864). Juozas Vaičiūnas

Visi dalyvaukime
Laisvės Olimpiadoje
liepos 4-6 dienomis
Etobicoke
Centennial Parke

TRADE WINDS MOTEL
10300 Gulf Boulevard, Treasure Island
St. Petersburg, Florida 33706, USA
Tel. (813) 360-0490
Savininkė RŪTA KRIAUCIŪNAITĖ,
Kanados lietuvaitė, kviečia tautiečius atsilankyti. Motelis gražiai įrengtas, vėsinami kambariai ir butai, kilimai, spalvota televizija, šildomas baseinas, vieta „barbecue“, balto smėlio paplūdimys, prie pat Meksikos įlankos.

AL GARBENS
REAL ESTATE LTD.
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys
Telefonas 489-1543.
Alfonsas Garbenis jums sąžiningai patarnaus parduodant ar perkant nekilnojamą turtą, tvarkant mortgicijų reikalus, įkainojant namus ir t.t.

Taupyk ir skolinkis
Parmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
PARAMA

MOKA:	IMA:
11 % už 6 mėn. term. indėlius	13 1/2 % už asm. paskolas
10 1/2 % už 1 m. term. indėlius	12 1/2 % už mortgicijus
10 % už 3 m. term. indėlius	
12 % už pensijų ir namų planą	
11 % speciali taup. sąsk.	
10 1/4 % už taupymo s-tas	
6 % už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 25 milijonų dolerių
Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta sutaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BUSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas
1113 Dundas St. W.,
Toronto, Ont. M6J 1W9
Tel. 533-5454

FLORIDA REAL ESTATE
Rezidencinės ir komercinės nuosavybės
Apartmentai • Kondominijai • Nuomojimas
Angėlė E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, FL 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai.
Pritęs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

STEPHAN'S FURS
2239 Bloor Street West.
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.
406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir 762-7775

AUTOMOTIVE FIBERS
visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Islington, Ont. M8W 3R3
Telefonas 252-8863

BALTIC EXPORTING CO.
Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Priimame siuntinių užsakymus.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. sustarus telefonu);
šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečadieniais uždaryta
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (artį Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5
Telefonai 533-8451, 533-8452
FILTSOS BROS

CHOLKAN R. CHOLKAN & CO. LTD. REAL ESTATE
JANE-BLOOR, 7 kambarių atskiras namas; naujas šildymas, natūralus medis, privatus įvažiavimas, arti Bloor ramioje gatvelėje; reikalingas remontas.
BLOOR-HIGH PARK, originalus vos keliolikos metų senumo tributis, 3-jų ir 2-jų miegamųjų, garažai, netoli požeminio traukinio stoties; prašoma kaina — \$139.900.
SWANSEA, puikus vienos šeimos namas; naujas stogas, vandens vamzdžiai ir t.t.; graži, moderni virtuvė, malonus kiemas, privatus įvažiavimas, užbaigtas rūsys.
BLOOR-ISLINGTON, 6 kambarių vienaauštis; garažas su privačiu įvažiavimu, netoli požeminio; prašoma kaina — \$95.900.
WINDERMERE-BLOOR, 7 kambarių atskiras namas; graži, moderni virtuvė, kvadratinis planas, natūralus medis, didelis kiemas, garažas, arti Bloor.
BABY POINT rajone, 6 kambarių vienaauštis, pilnai užbaigtas rūsys, 2 prausyklos; viena atvira skola.
PRINCE EDWARD DR.-SOUTH KINGSWAY, 6 kambarių vienaauštis; užbaigtas rūsys, 2 prausyklos, privatus įvažiavimas, gražus kiemas, netoli susisiekimo bei krautuvų; prašoma kaina — \$79.900.
HIGH PARK-BLOOR, 4 butų atskiras namas, puikiai stovyje; didelis sklypas, gauna apie \$13.500 metinių pajamų; namas be skolų; prašoma kaina — \$129.900.
PRINCESS MARGARET-KINGSWAY, rajone puikus statybininko 8 kambarių vienaauštis; pilnai užbaigtas rūsys, šeimos kamb. su atviru židiniu ir baru, 3 prausyklos, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu.
NEMOKAMAS ĮKAINOJIMAS.
2336 Bloor Street West — Tel. 763-5555
PRANAS KERBERIS namų 239-5923
ANTANAS GINIOTIS namų 769-9356

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas
999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 17 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 6 mėn. 11 %
Antradieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 10 1/2 %
Trečadieniais uždaryta	term. indėlius 2-3 metų 10 %
Ketvirtadieniais 10-8	pensijų s-tą 12 %
Penktadieniais 10-8	taupomąją s-tą 10 1/4 %
Šeštadieniais 9-1	spec. taup. s-tą 11 %
Sekmdieniais 9.30-1	depozitų-čekių s-tą 6 %

DUODA PASKOLAS IŠ:
asmenines 13 1/2 %
mortgicijus 12 1/2 %
ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal sutaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame „American Express“ kelionių čekius ir pinigines perlaidos. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA „ONTARIO DRUG BENEFIT“ RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI „LOTTARIO“ LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR
1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada
Jums sąžiningai patarnausi **A. Blūdžius**
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai
* taisymai. * Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario Telefonas 535-1258
• Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, skiti kairėn prie pirmųjų šviesų (1 pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaninius pataisymus. •
Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas**

THE PORTRAIT GALLERY
Lietuvis fotografas **Petras Žemaitis,** Specialistas portretų, vestuvinių ir vaikų nuotraukų. Įrėminimai
ADRESAS: 31 King Street, Weston, Ontario (Market Place)
Tel. 249-3177, po 6 valandos vakaro 248-9564

Už mano mylimą vyrą

A + A

VYTAUTĄ JUODISIŲ

vienerių metų mirties sukakties proga bus atnašaujamos šv. Mišios š.m. birželio 29, sekmadienį, 10 v.r. Lietuvos Kankinių šventovėje, o Prisikėlimo šventovėje — 7 valandą vakaro.

Nuoširdžiai prašau gimines, draugus ir pažįstamus šia proga už a.a. Vytauto vėlę pasimelsti.

O. Juodišienė

A + A

ANELEI DUBINSKIENEI

mirus, jos vyrui VACLOVUI, sūnui ir dukroms su jų šeimomis reiškiamas nuoširdžią užuojautą ir kartu meldžiamės, aukodami šv. Mišias už jos vėlę —

Aldona, Petras ir Algis Vilučiai

Lietuvos kariuomenės karininkui, valstybės sričių administratoriui, rezistentui, VLIKo seimų dalyviui, Lietuvių Rezistencinės Santarvės tarybos nariui

KOSTUI KALENDRAI

sunkios ligos nugalėtam mirus, ištikimai gyvenimo draugei VERONIKAI KALENDRIENEI, dukrai PAJAUTAI KAZILIENEI, sūnui ARYDUI ir jų šeimoms bei artimiesiems gilią užuojautą reiškia —

Lietuvių Rezistencinės Santarvės vardu
Bronius Bieliukas
Augustinas Kuolas

Keliamume į vakarus

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga prieš trejus metus sėkmingai suruošė Vakarų Kanados lietuvių stovyklą Kalgaryje. Tikslas buvo — įtraukti Kanados Vakarų jaunimą į stipresnę tautinę veiklą ir pasidalinti kultūrinės bei visuomeninės veiklos patirtimi.

Kad būtų įmanoma daugiau vakarų ir pietų Kanados jaunimo įtraukti į šią stovyklą, šiais metais stovyklą rengiamas Winnipege. Stovykla bus pritaikyta visam jaunimui, nežūrint amžiaus. Tikimės jaunimo iš Vankuverio, Edmontono, Kalgario, Winnipego, Toronto, Windsoro ir kitų vietovių.

Stovykla bus rugpjūčio 18-24 dienomis 60 mylių nuo Winnipego ant Manitobos ežero kranto. Nakvynės jaunūčiams ir vyresnio amžiaus stovyklautojams bus paruoštos vasarnamyje arba palapinėse. Winnipegiečiai primena, kad reikia atsivežti šiltų drabužių, nes naktį ten daug šalčiau, negu rytinėje Kanadoje.

Ne tik stovyklautojai, bet ir vadovai susirinks iš įvairių Šiaurės Amerikos vietovių. Stovyklų vadovybė: seselė Ignė (Toronto), Jurgis Valaitis (Winnipeg), Laima Beržinytė (Toronto), Juozas Kaspariūnas (Kalgary), Rasa Soliūnaitė (Lemont, Illinois), Arūnas Čiuberis (Boston).

Prašome kreiptis į savo artimiausias vietoves atstovą dėl platesnės informacijos ir registracijos lapų. Kalgary — Veronika Krausaitė (403-282-2707), Winnipege — Jurgis Valaitis (204-453-2223), Edmontone — Angelė Augytė (403-439-7129), Windsore — Rūta Kuraitė (519-969-6131), Toronte — Laima

Beržinytė (416-923-2033). Arba rašykite:

Ramona Vaičiūnaitė,
122 Ferguson Ave,
Whitby, Ontario
L1N 2X6
Tel. 416-668-4238

Pasimatysime stovykloje!

Ramona Vaičiūnaitė,
KLJS stovyklos
koordinatore

St. Catharines, Ont.

MIESTO IR APYLINKIŲ LIETUVIAI raginami dalyvauti Toronte vyksiančioje pavergtų tautų olimpiadoje liepos 4-6 d. Etobicoke Olympium patalpose. Šiuo metu platinami loterijos bilietai ir birželio viduryje bus platinami įėjimo bilietai į olimpiados atidarymo ir uždarymo iškilmes bei visas sporto rungtynes. Žada dalyvauti daug politikų iš provincinės ir federacinės valdžios bei įžymūs kanadiečių sportininkai. Visais reikalais kreiptis į olimpiados būstinę Toronte 10.30 v.r. — 7 v.v. tel. (416) 534-1444. Gb.

METINIS SLA 278 kuopos narių susirinkimas įvyko gegužės 28 d. Jį pradėjo pirm. A. Ališauskienė, pradedama atstojimu pagerbti mirusius. Praėjusio susirinkimo protokolą perskaitė, nesant sekr. J. Girevičiui, K. Jonušas. Protokolas priimtas bei pataisų. Pirmininkė pranešė kiek buvo kuopos susirinkimų, v-bos posėdžių, lūdininkas pranešė, kiek yra išde pinigų. Finansų sekretorius pranešė, kiek SLA centrai pasiūsta nario mokesčio. Išsklausius revizijos komisiją, v-bos narius, pranešimai priimti. Perskaicius gautus raštus, pereita prie naujos valdybos rinkimų. Kadangi susirinkimas nebuvo gausus, palikta senoji valdyba. Kas domisi šia organizacija ar nori įsirašyti, tesikreipia šiuo adresu: 7 Southwood Dr., St. Catharines, Ont. Tel. 934-5053. SLA valdyba

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR
3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

• Apartamentai • Prekybos pastatai
• Raštinų pastatai • Ūkiai • Žemė
namu telefonas

VACYS ŽIŽYS (416) 221-3305
Istaigos (416) 233-3323

DRAUDA
BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Naujųjų demokratų partijos vadovas ED BROADBENT su savo žmona baltiečių vakare Kanados parlamento rūmuose. Kairėje — KRISTINA AUGAITIENĖ, dešinėje — GIEDRĖ VASILIAUSKAITĖ, KLB Otavos apylinkės valdybos sekretorė

Nuotr. L. Giriūno

Nauja KLB krašto taryba

KLB XI-tos krašto tarybos vyriausioji rinkimų komisija, patikrinusi KLB garbės teisme ar nėra dėl rinkimų skundų ir jų neradusi, remdamasi rinkimų taisyklų 49-53 str. savo posėdyje 1980 m. birželio 11 d. nutarė laikyti į XI-tą KLB krašto tarybą išrinktais šiuos asmenis: Kalgario rink. apylinkėje (aklamacija) — Dubauskas Kestutis; Edmontono apylinkėje (aklam.) — Augustas Justas; Winnipego apylinkėje (aklam.) — Grabys Juozas; Sudburio apylinkėje (aklam.) — Stankuvienė Birutė, Rudienė Sigutė; Otavos apylinkėje (aklam.) — Danys Juozas; Montrelio apylinkėje (aklam.) — Adamonis Petras, Kličiūnas Algis, Lukoševičius Petras, Otto Romas, Piečaitis Vincas, Šiaučiulis Juozas, Staškevičius Bronius, Toliušis Kostas, Valinskienė Roma, Verbyla Romas; Toronto - Oakvillės apylinkėje — Meiklejohn Irena, Čuplinskis Eugenijus, Kuolas Almis, Čepas Silvestras, Birgiolas Eimutis, Rinkūnas Antanas, Petrauskienė Gabija, Paulionienė Giedrė, Simanavičius Jonas, Šernas Gytis, Nausėdas Algis, Steponaitis Henrikas, Deltkus Osvaldas, Lapas Haris, Petrauskas Rymantas, Stanulis Teodoras, Kuzmas Stasys, Danaitis Jonas; Hamiltono apylinkėje — Kuraitė Joana; Stungėvičius Edvardas, Stanevičienė Vida, Pleinys Jeronimas, Kristolaitis Juozas, Skripkutė Liucė, Mileris Kazys, Juozapavičius Alfonsas; St. Catharines apylinkėje — Gverzdys Antanas, Šetkus Steponas; Wellando apylinkėje (aklam.) — Salčiūnas Mikas; Delhi apylinkėje (aklam.) — Augaitis Petras, Jakubickas Stepas, Lukšys Jonas; Rodney apylinkėje (aklam.) — Rastapkevičius Juozas; Londono apylinkėje (aklam.) — Švilpa Jonas; Algimantas, Petrauskas Edmundas, Vilembrekas Rudy, Chai-nauskas Miras Windsoro apylinkėje — Kutkus Vytautas.

Vankuverio, Thunder Bay ir Sault Ste. Marie apylinkėse nesuradus kandidatų, atstovai į KLB krašto tarybą laikomi neįrinktais.

Vyriausioji rinkimų komisija dėkoja apylinkių rinkimų komisijoms už darbą, o parapijoms, Toronto Lietuvių Namams už leidimą naudotis patalpomis, pravėdant rinkimus.

Vyr. rinkimų komisija: V. Ignaitis, pirmininkas L. Tamošauskas, vicepirmininkas M. Dambariūnas, sekretorė L. Adamavičius, narys A. Šeškus, KL Jaunimo S-gos atstovas

NAUJA KL JAUNIMO SĄJUNGOS TARYBA

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos centro valdyba susitarė su KLB krašto valdyba, kad jos tarybos narių rinkimai būtų vykdomi kartu su KLB XI-sios krašto tarybos rinkimais. KLJS centro valdyba nustatė, kiek kuriose apylinkėse turėtų būti išrinkta jos tarybos narių. Tuo susitarimu vadovaudamasi, KLB XI-sios krašto tarybos vyr. rinkimų komisija pravėdė rinkimus.

KLB vyr. rinkimų komisija: V. Ignaitis, pirmininkas L. Tamošauskas, vicepirmininkas M. Dambariūnas, sekretorė L. Adamavičius, narys A. Šeškus, KL Jaunimo S-gos atstovas

NAUJA KL JAUNIMO SĄJUNGOS TARYBA

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos centro valdyba susitarė su KLB krašto valdyba, kad jos tarybos narių rinkimai būtų vykdomi kartu su KLB XI-sios krašto tarybos rinkimais. KLJS centro valdyba nustatė, kiek kuriose apylinkėse turėtų būti išrinkta jos tarybos narių. Tuo susitarimu vadovaudamasi, KLB XI-sios krašto tarybos vyr. rinkimų komisija pravėdė rinkimus.

mus ir savo 1980 m. birželio 11 d. posėdyje nutarė, kad yra išrinkti į KLJS tarybą šie asmenys: Kalgario apylinkėje — Vyšniauskas Anatanas, Krausas Veronika; Edmontono apylinkėje — Gudjurgytė Daina, Kasper (Kasperavičius) Bruno; Otavos apylinkėje — Danaitytė Rūta; Montrelio apylinkėje — Lukoševičiūtė Rasa, Nagys Gintaras, Lukoševičiūtė Ina, Adamonytė Julija, Staškevičius Linas; Toronto - Oakvillės apylinkėje — Sungaila Morkus, Andriulis Laimis, Senkevičius Gailius, Karosaitė Laima, Bireitaitė Aldona, Jurėnaitė Ona, Matulevičius Gytis, Gustainytė Rima, Bersėnaitė Sigita, Rauth Rebecca; Hamiltono apylinkėje — Grajauskas Paulius, Aušrotaitė Kristina, Kairys Vidas, Krivinskaitė Angelė, Trumpickas Rimas; St. Catharines apylinkėje — Šetikaitė

Problemos keliamant

(Atkelta iš 6-to psl.)

Įvairių pilietinių žmonių yra skirtingi vizų reikalavimai. Pateikite savo kelionės biuro agentui visas informacijas apie turimą pasą ir kokius kraštus bei miestus norite aplankyti. Tuomet jūsų agentas galės padėti apie reikalingas visas bei leidimus. Kaikurie kraštai leidžia aplankyti tikrai sritis, paminėtas leidime.

Pastikrinkite, kad jūsų pasas galiojotų dar bent keletą dienų po planuojamo sugrįžimo Kanadon.

Visada nešioti pasą, ypač kraštuose, kur yra politinių neramumų, antiamerikietiško ar baltarasiško nuotaikų.

Nors esate Kanados pilietis, jūsų gimtasis kraštas arba šalis, su kuria buvotė susijęs, gali teltai būti jūsų pasą. Todėl Kanados užsienio reikalų departamentas pataria: "Prieš išvykdam į kraštą, kurio piliečių galite būti laikomas, patikrinkite savo pilietybę su to krašto pasiuntinybe ar konsulatu Kanadoje ir pasiteiraukite, ar yra kokie nors kalinimai ar įpareigojimai jums atvykus".

Paprašykite savo kelionės biuro agentą Kanados pasiuntinybių ir konsulatų sąrašą. Kraštuose, kur nėra Kanados atstovybės, kitos valstybės konsulatams, pvz. Britanijos ar JAV, gali būti pasirašę padėti kanadiečiams nelaimėje. Jei reikalinga pagalba, bet dar nesate Kanados pilietis, susisiekiu su to krašto konsulatu, su kurio pasu keliaujate. Jums gali būti reikalinga tokia pagalba ten, kur vyksta politinis sukilimas, po įvykusios gamtos nelaimės, ligos arba apilėšimo atveju, pakliuvus policijon. Jei esate įkalintas ar prievarta sulaikytas, prašykite leidimo kreiptis į artimiausią Kanados konsulą. Tai yra jūsų teisė pagal tarptautinį įstatymą.

Laikytis vietinių taisyklių ir papročių dėl drabužių, alkoholio vartojimo, fotografavimo, pinigų keitimo, politinės nuomonės reiškimo ir t.t., jei norite išvengti konflikto su įstatymu. At-

Daiva; Delhi apylinkėje — Vytaitė Nijolė; Londono apylinkėje — Dragūnas Vitolis, Miškinytė Rita; Windsoro apylinkėje — Tautkevičiūtė Danutė.

Winnipego, Sudburio apylinkėse, kaip buvo nustatyta, nesuradus kandidatų, atstovai į KLJS-gos tarybą laikomi neįrinktais.

Visose apylinkėse KLJS-gos tarybos nariai laikomi išrinktais aklamacijos būdu, išskyrus Torontą-Oakvillę. Šioje apylinkėje buvo 15 kandidatų, iš jų išrinkta 10.

Dėkojame KLJS-gos centro valdybai už kruopštų darbą ir bendradarbiavimą, vykdam rinkimus.

KLB vyr. rinkimų komisija

Toronto, Ontario
1980 m. birželio 11 d.

siminkite, kad Kanadoje asmuo yra laikomas nekalta, kol neįrodyta jo kaltė, bet daugelyje kraštų yra priešingai — galite praleisti savaites ir mėnesius kalėjime, kol bus įrodytas jūsų nekalturnas.

Kaikuriuose kraštuose asmuo gali būti kaltinamas bendradarbiavimu, pvz., jei draugavo su asmeniu, kuris verčiasi kontrabanda ar vartoja netikrus pinigus. Rūpestingai rinkitės savo draugus.

Bausmės už prekiavimą ar turėjimą narkotikų darosi vis atresnės. Keleiviai turėtų būti atsargūs, jei nežinomas ar naujas pažįstamas prašo pervedti siuntą ar laišką.

Jei būdamas užsienyje planuojate važiuoti automobiliu ar motociklu, užmegzkitė ryši su savo automobilių sąjunga (Motor League) ar Kanados Automobilių Sąjunga. Prieš išvykdam iš jų galite gauti informaciją apie reikalingą leidimo tipą ir draudą bei apie susiekimo taisykles ir kelius.

(Canadian Scene)
Vertė J. Str.

Delhi, Ontario

A.A. ELENOS ALALIŪNIENĖS LAIDOTUVĖSE tautiečiai, pagerdami velionę, aukojo "Tėviškės Žiburiams": \$10 — P. Augaitis; po \$5 — M. Norkus, A. Rudokas, B. Gudinskai iš Simcoe, K. Ratavičius, J. Jurėnas, Br. Čeika, D. Žiogas, P. Vindašius, P. Lapienis, P. Laureckienė, A. Kairys, L. Cibulskienė, Br. Dirsė, J. Veraitis. Iš viso surinkta \$80 lietuviškai spaudai parenti.

P. Augaitis
Red. pastaba. Visiems aukotojams reiškiamas nuoširdžia padėka.

London, Ontario

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju mieloms ponoms ir rengėjoms už suruoštą man naująjį vakarą, už taip gražias ir naudingas dovanas. Ypač esu dėkinga šį pobūvį pravėdusioms ponoms — A. Ambrozaitienei ir O. Dirmantienei. Taip pat nuoširdus ačiū toms, kurios prisidėjo, bet negalėjo dalyvauti.

Marytė Narusevičienė

Visais kelionių reikalais kreiptis:

V. BAČENAS
A. KARKIENĖ
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Mes neužmiršom

Sibirinių trėmimų metinės Toronte • Pagrindinis kalbėtojas — amerikietis Victor Herman, ilgai kalbėjęs Sovietų Sąjungoje

Toronto estai, latviai ir lietuviai birželio 12, ketvirtadienį, 8 v.v., susirinko į erdvią Brocktono gimnazijos salę paminėti sibirinių trėmimų, prasidėjusių 1941 m. Salėje matėsi Baltijos valstybių konsulai, visuomenės veikėjai bei kiti pareigūnai ir gausūs iškilmės dalyviai. Inešus vėliavas ir sugiedojus Kanados himną, kun. A. Simanavičius, OFM, perskaitė invokaciją.

Toje pačioje rimties nuotaikoje estų baritonas Avo Kittask, akompanuojamas Ch. Kipperio, atliko F. Mendelssohno, C. Gounod ir A. Kappo kūrinių. Latvių Bendruomenės pirm. T. Kronbergs pasakė įvadinę kalbą, o pirmininkaujantis estų atstovas Leivat supažindino klausytojus su pagrindiniu kalbėtoju Viktoru Hermanu, gimusiu Detoroite ukrainiečių šeimoje ir daug kentėjusiu sovietiniuose kalėjimuose.

Scenoje pasirodė nedidelio ūgio, bet išvargusios išvaizdos vyras. Jis kalbėjo sėdėdamas, nes dėl pažeisto nugarkaulio negali ilgai stovėti. Iš jo kalbos, trukusios 35 minutes, paaiškėjo, kad jo odisėja prasidėjo Detoroite. Jo tėvas, ukrainietis, apie 1934 m. ilgai buvo bedarbiu ir žavėjosi sovietine santvarka, jos socializmu-komunizmu. Kai gavo pasiūlymą vykti darbams į Fordo steigiamą įmonę Gorkio mieste, mielai sutiko. Jis išvyko Sov. Sąjungon su šeima, kurioje buvo ir Viktoras, tada turėjęs 16 metų amžiaus. Pastarasis pradžioje lankė aviacijos mokyklą ir pagarsėjo kaip žymus, drąsus lakūnas. 1938 m. pateko sovietų nemalonėn, buvo suimtas kaip JAV šnipas, tardytas, kankintas, kalintas bene 18 metų. Tas savo kančias kalbėtojas papasakojo trumpai, primindamas, kad viską atlaikė, nes, kaip buvęs sportininkas, galėjo daug pakelti.

Būdamas sovietų kalėjimuose bei bausmės stovyklose V. Hermanas pergyveno ir Baltijos valstybių okupaciją. Matė, kai iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos tūkstančiais buvo atgabenami žmonės, ypač karininkai, į bausmės stovyklas. Jų dauguma išmirė, negalėdami pakelti sibirinių sąlygų.

Išėjęs iš kalėjimų ir bausmės stovyklų, V. Hermanas vedė, gavo sovietinį pasą, studijavo, dėstė anglų kalbą mokyklose, parašė 10 knygų apie kalbos mokymo metodiką ir gavo daktaro laipsnį. Iš Sov. Sąjungos galėjo išvykti tikrai 1976 m. po ilgų ir

sunkių pastangų. Dabar jis gyvena Detoroite, rašo knygas ir skaito paskaitas visoje Š. Amerikoje. Jau išėjo iš spaudos jo pergyvenimų knyga "Out of ice" (Išėjus iš ledainės). Mat, kurį laiką gyveno arktikoje ledo apsuptyje patalpoje. Netrukus išeis ir kita knyga. Taip pat ruošiami filmai pagal tuos leidinius.

Iš V. Hermano paskaitos ir privačių pokalbių aiškėjo puoselėjama viltis, kad Sov. Sąjungos galybė subyrės iškilus pasaulinio masto konfliktui, kurin bus įvelta ir sovietų kariuomenė. Tuomet pajudės pavergtos tautos, ir po audros vėl sušvis laisvės saulė. O tuo tarpu reikia veikti Vakarų pasauli, kad suprastų nuolat didėjančią sovietinę grėsmę.

Privačiame pokalbyje V. Hermanas sakėsi daug kartų lankęsis Kaune, ten turįs daug draugų. Nuotaika Lietuvoje esanti labai antisovietinė — net patys komunistai pasakoja antisovietinius anekdotus.

Meninėje programoje pasirodė latvių vyrų choras "Kalvis" ir lietuvių choras "Volungė". "Kalvis", vadovaujamas J. Dzeguzės, atliko keturias patriotines latvių dainas. Mūsų "Volungė", vadovaujama D. Viskontienės, padainavo lietuviškų dainų ir po vieną prancūzišką bei anglišką dainą. Pradžioje pasirodė mergaičių choras, pasipuošęs tautiniais drabužiais, vėliau prisijungė ir vyrai. "Volungė", akompanuojama S. Freimanienės, labai gražiai pasirodė.

Iškilmė baigta visų trijų valstybių himnais ir vėliavų išnešimu. Bv.

Šypsenos

Pienas ir pagirtos

Pilietis nuėjo pas gydytoją.
— Ar geri vakarais pieną?
— Geriu.
— Tai matai, kai prigeri pieną, tai vartais nuo šono ant šono, ir tada pienas pavirsta į sviestą, sviestas — į riebalus, riebalai — į cukrų, cukrus — į alkoholi, ir todėl rytais sergi pagiriom.

Turistas vynuogių augintojui:
— Kiek stiklų vyno išgeriate per dieną?
— Dešimt, penkiolika!
— O dangau, aš negalėčiau nė vandens tiek išgerti!
— Ir aš ne! Parinko Pr. Alš.

Simon's TELEVISION
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto

Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam "ADMIRAL" ir kitų firmų televizijas bei "stereo" aparatus. Turime lietuviškų plokštelių ir suvenyrų.

Naujas lietuvių kelionių biuras SIMON'S
Travel Service
kviečia keliauti kartu!

Kelionių ir viešnagės metu teikiama visapusiška pagalba, taip pat mūsų biuras sutvarko dokumentus, reikalingus iškvičiamams vizitui.

Tel. 537-3060 arba 532-8772

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD.

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p., Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE • Namų — Gyvybės • Automobilių • Komerčiniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,

TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

TORONTO

Anapilio žinios

— Parapijos mažų vaikų iškyla įvyks šį sekmadienį, 1 v. p. p. Išvykstama po 11 v. pamaldų. Tėvai vaikams užregistruoja pas parapijos pirmininką Rimą Gaizutį iki šios savaitės pabaigos tel. 279-3517. Iššylos vieta — Cedar Mills, ir šiaurę už Boltono (kur ir pernai buvo). Yra paruoštas specialus kelionės planas. Vaikus palydi jų tėvai. Vaikų pramogoms praversti yra pakviesti vadovai. Linkėtina gražaus oro ir visiems jaukios nuotaikos.

— Praėjusį sekmadienį pradėtos vasaros sezono pamaldos Wasagoje. Ateityje Wasagoje lietuviams pamaldos bus kiekvieną sekmadienį 10 ir 11 valandomis. Dėkojame geros valios tautiečiams, kurie pagelbsti paruošti maldavietę.

— Baigtas austi Anapilio moterų būrelio iniciatyva Anapilio kilimas. Pirmą kartą jis bus išstatytas visuomenei "Vilniaus" paviljone karavano metu. Tai didelės apimties darbas, pareikalavęs tūkstančių darbo valandų. Kilimo "krikštynos" numatomos rudenio Anapilyje.

— Praėjusio sekmadienio pamaldose buvo prisiminta 40-tą Lietuvos okupacijos sukaktis. Wasagoje pamaldos užbaigtos Lietuvos himnu.

— Praėjusį ketvirtadienį iš Lietuvos Kankinių šventovės palaidota a. a. Irena Jurkienė-Beresnevičiūtė, 45 m. amžiaus, gyvenusi Otavoje. Velionės vyrui ir mažametoms dukroms nuosirdi užuojauta.

— Šį ketvirtadienį į lietuvių kapines perkeliama a. a. Pošiaus palaikai.

— Praėjusį šeštadienį lankėsi sol. G. Čapkauskienė dėl motinos palaikų perkėlimo į lietuvių kapines Anapilyje.

— Parapijos šventovėje ruošiasi tuoktis: Vidas Valiulis ir Vida Petkevičiūtė, Richard G. Ryan ir Rūta B. Tirkšlevičiūtė, Romas J. Saplys ir Silvija E. Zenkevičiūtė.

— Pamaldos: šį sekmadienį Anapilyje — 10 v. r. už a. a. Paulių Vyskupaitį, 11 v. r. už a. a. Joną Birgiolą, a. a. Oną Ivanaušienę ir a. a. Boguslaw Celeieviski; Wasagoje — 10 v. r. už Acalinų ir Kulių šeimos mirusius, 11 v. už a. a. Stasį Jonaitį trečiųjų mirties metinių proga.

— Dėkojame geradariui, kuri parapijai paaukojo taurę Mišioms (ji bus duota naujam kunigui) ir dvi komunines.

— Asmenys, kurie turi teisę į Kanados pensiją, mirties atveju turi teisę taip pat ir į laidotuvių išlaidų padengimą. Mirusiojo artimieji turi kreiptis į artimiausią Kanados pensijos plano skyrį.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojo parapijos žinios

— Šį sekmadienį, birželio 22, pamaldos 10 v. r. — dvikalbės. Po jų — visuotinis susirinkimas, antro klebono anglų pamaldas lankantiems rinkimai. Visų balsuojančiųjų dalyvavimas ir balsavimas ne tik būtinas, bet ir laikytinas privilegija.

— Pamaldos visais kitais sekmadieniais birželio mėnesį — 9.45 v. r.

— Birželio 25 d., 8 v. v., parapijos tarybos susirinkimas.

Lietuvių Namų žinios

— Birželio 10 d. V. Didžiojo mėnėje buvo rodomas filmas "Animal House" iš studentų gyvenimo. Jo pasižiūrėti buvo susirinkę per 60 mūsų jaunimo.

— A. a. V. Bucevičiaus atminimui viešnia X iš Vilniaus Lietuvių Namams padovanojo gražią lietuvišką juostą.

— Birželio 1 d. sekmadienio popietės svečias V. Zalkauskas iš Vašingtono paaukojo \$10.

— LN Jaunimo Būrelio valdyba kviečia jaunimą į europietiškas futbolo rungtynes birželio 26, ketvirtadienį, Canadian National Exhibition. Įėjimas nemokamas, tačiau reikia užsiregistruoti, nes yra gautas ribotas bilietų skaičius. Informacijų reikalui skambinti: Martynas Yčas 766-7300 arba Jerry Rusinavičius 231-6995.

— LN biblioteka bus uždaryta nuo birželio 1 d. iki rugpjūčio 1 d.

— Birželio 8 d. sekmadienio popietėje dalyvavo 180 svečių ir knygoje pasirašė: E. Karosienė iš Edmontono, I. Slabinskis iš Floridos, M. Kaleinikienė iš Punsko, O. Dailidė iš Klevelando, Birutė ir Petras Januškos iš Windsor.

LIETUVIŠKA gelių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvų Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra pridūrusi vestuvinių gelių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI. Baliai, vestuvės, sužadėtušės, parenimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronto.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sibiriniai trėmimai paminėti iškilmingomis pamaldomis, kurių metu giedojio choras tai pragai pritaikytas giesmes. Po Mišių buvo specialios maldos, padėta gėlių puokštė prie žuvusiems už laisvę paminklo. Baigta Tautos himnu. Pamokslus sakė kun. Barnabas Mikalauskas, OFM.

— Jaunimo choro nariai ir Mišių patarnautojai praeitą sekmadienį turėjo metinę išvyką, vadovaujamą muz. E. Kriškūnu.

— Tautybių Karavanas su "Vilniaus" paviljonu mūsų salėje prasidėdavo šį penktadienį. Neilson'o auto aikštė bus atidaryta kasdien iki 12 v. nakties, išskyrus šeštadienį, birželio 21. Karavano metu prašome visus statyti savo automobilius Neilson'o aikštėje, paliekant parapijos aikštę svečiams.

— Atvyko antroji vietnamiečių šeima, keturių asmenų. Laukiama dar trečios šeimos.

— Parapijai aukėjo a. a. Teklės Šulcaitės atminimui Ona Baziliauskienė \$200, H. Sakalauskas \$150; liuteringiams drabužiams pirkti — A. Žilienė \$30, R. Stabačinskienė \$20; L. K. Religinei Šalpai — S. Treigienė \$50.

— Praeitą sekmadienį buvo paminėta Tėvo Diena ir pasveikinti tėvai. — Kun. Liudas Januška, OFM, praeitą sekmadienį Hamiltone laikė pamaldas ir pasakė pamokslus sibirinių trėmimų minėjimo proga.

— Registracija į Aušros stovyklą vyksta klebonijos ir pas Ireną Poškutę 533-5464, kuri yra stovyklai organizuoti parapijos tarybos jaunimo sekcijos pirmininkė. Dar neturime ūkvedžio. Jei kas norėtų praleisti porą savaitių gamtoje ir padėti stovyklai, prašom skambinti augščiau nurodytu telefonu. Stovyklos pradžia — liepos 6 d.

— Vakarinės sekmadienio Mišios nuo liepos 6, mėnesio pirmojo sekmadienio, bus 8.30 v. v. vietoj 7 v. v.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Emiliją Karskaitę, užpr. J. M. Vaseriui, 8.30 už Anastaziją Ščepavičienę, užpr. E. Aleksienę, 9 v. už Jurgį Smolskį, užpr. J. Smolskienę, 9.20 už Rudnick, užpr. A. Gurevičius, 9.45 už Joną Mickeliūną, užpr. B. Navilinską, 10 v. už Povilą Skučą, užpr. žmona ir dukros; sekmadienį 8 v. už Gotlibą ir Marijoną Hirsch, užpr. J. Hirsch, 9 v. už Elzbieta Šimkienę, užpr. duklę, 10 v. už Vaclovą Kerulį, užpr. B. Kerulienę, 11.30 už parapiją, 7 v. v. už Kazimierą Vibrienę, užpr. O. A. Plenai.

A. a. Irena Jurkienė-Beresnevičiūtė, 45 m. amžiaus, iš Otavos birželio 12 d. iškilmingai palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse Velionė į Kanadą atvyko iš Venecuelos ir su tėvais apsigyveno Toronte, kur reiškėsi skautų veikloje. Vėliau sukūrė šeimą su inž. A. Jurkum Otavoje. Penkerius metus sunkiai sirgo, globojama savo šeimos. Paliko vyrą ir tris nepilnametės dukras. Laidotuvių pamaldose dalyvavo abiejų parapijų kunigai, solo giedojio sol. V. Verikaitis, vargonais palydėtas muz. J. Govėdo. Atsisveikindamos su jauna velione, sesės skautės ant karsto padėjo po rūtos šakelę, šeimos artimieji — po rožę.

PADEKA

Už surengtą man tokį didelį ir šaunų priešvestuvinių pobūvių turi išsirdies gilumos aciu. Labai įvertinu įdėtą darbą, praleistą laiką visų šeiminių — rengėjų. Ypatingas aciu iniciatorėms bei daugiausia pasidarbavusioms — tetai Zitai Didžbalienai, p. Jenny Vingelienei ir sesutei Virginijai Saccoccia. Gausios viešnios savo atsilankymu suteikė šiai man skirtingai šventei iškilmingumą. Esmu laiminga ir Jums visoms dėkiną, kad gyvenimo tokioje lietuvių kolonijoje, kurioje, kaip ir visos mūsų jauniosios, esu išleidžiama į vedybinių gyvenimą apdovanoja viskuo, kas gyvenimo pradžiai reikalinga, viskuo, kas kasdieną primins man Jūsų nuosirdumą.

Silvija Zenkevičiūtė

DABAR YRA GERAS LAIKAS užsakyti naujas ir atnaujinti jūsų pūkines antklodes (kaldras) ir pagalvės betkokio dydžio ir rūšies. Tel. 787-9021 Toronto.

JIESKOME dviejų miegamųjų buto. Pageidaujame High Park rajone arba arti Islingtono požeimio traukinio. Skambinti dienomis tel. 233-3323, vakarais 221-3305.

ISNUOMOJAMA vienas kambarys ir virtuvė arba du kambariai ir virtuvė be baldų Parkdale rajone. Skambinti po 6 v. v. Tel. 532-6020 Toronto.

K. CIBAS atlieka visus stalius darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronto.

MIKOLANIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

K. CIBAS atlieka visus stalius darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronto.

MIKOLANIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

Kviečiame visus į JONINIŲ

proga rengiama

GEGUŽINĖ

birželio 21, šeštadienį, nuo 1 valandos po pietų

* Veiks baras, gros gera muzika šokiams, * bus užkandžių, loterija.

* Įėjimas ar įvažiuavimas — \$1.00, vaikams — nemokamas.

WASAGOJE — TĖVŲ

PRANCIŠKONŲ

STOVYKLA-

VIETĖJE

* Jei kas pageidautų — nakvynė \$5.00 (savo patalynė).

* Taigi kviečiame visus — suaugusius ir mažus pabuvoti gražioje gamtoje savųjų tarpe.

Lietuvių Namų Vyrų Būrelio Komitetas

"AUŠROS" STOVYKLA

liepos 6-19 dienomis Prisikėlimo parapijos stovyklavietėje

N. WASAGOJE. Priimami visi lietuvių kilmės berniukai ir mergaitės nuo 6-17 metų amžiaus. Šiais metais bus stipri ir patyris vadovybė. Dalis mokesčio bus grąžinta tiems, kurie pavėluotai bus grįžę iš Čikagos. Skatiname jaunimą registruotis Prisikėlimo parapijos raštinėje tel. 533-0621 arba pas Ireną Poškutę tel. 533-5464. Bus duodama \$10 nuolaida užsiregistravusiems prieš liepos 1 dieną.

PRANEŠIMAS

Organizacijoms ir visuomenei pageidaujant, Lietuvių Namai vėl ruoš Uzgavėnių karnavalą 1981 metų vasario 28 dieną.

Lietuvių Namai nuosirdžiai dėkoja visoms organizacijoms ir programos dalyviams, prisidėjusiems prie labai sėkmingo 1980 metų karnavalo pasisekimo.

Platesnės informacijos ir registracija bus pranešta vėlesniuose "Tėviškės Žiburių" numeriuose.

LN Visuomeninės Veiklos Komitetas

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

Valhalla Executive Centre
300 The East Mall, suite 102
Islington, Ontario M9B 6B7
(Kampas Bloor St. ir
East Mall, prie 427 kelio)

Telefonai:
įstaigos
(416) 239-7717
namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,

B.A. M.L.S. LL.B.

atidarė savo teisinių patarnavimų
ĮSTAIGĄ

kartu su advokato Algio Puterio firma

2467 Bloor St. W.
Toronto, Ont.

Telefonas
(416) 762-3331

VLIKO tarybos narys ir Rezistencinės Lietuvių Santarvės atstovas Bronius Bieliukas lankėsi Toronte pas savo vienminčius. Ta proga, lydimas Aug. Kuolo, jis aplankė "TŽ" redakciją ir laikinuosius visuomenės veikėjus.

M. R. Grinius, dirbęs iki šiol karinėje tarnyboje ir vėliau užsienio reikalų ministerijoje, gavęs pirmą diplomatinį paskyrimą į Bangkoką, Tailandijos sostinę, kur dirbs Kanados ambasadoje trečiuoju sekretoriumi imigracijos skyriuje. Jo tėvai gyvena Hamiltone. Jis yra "TŽ" skaitytojas. Su šiuo savitrašiu jis nesiskiria ir persikėlęs Azijon. M. R. Grinius savo laisvę rašo: "Nors jau 12 metų karinė ir dabar diplomatinė tarnyba atskyrė mane nuo tiesioginio bendravimo su lietuviiais, aš visada mėgstu skaityti "Tėviškės Žiburius" ir gauti naujienas apie visą lietuvišką veiklą".

Prelatas J. Zekas iš Bloomingdale, Ohio, lankėsi pas savo gimines Toronte ir ta proga aplankė lietuvių parapijas bei institucijas. Jis ypąč gerėjosi Anapilijai ir Lietuvos Kankinių šventovė. Gimęs JAV-se, visą laiką gyvenęs toli nuo lietuvių centrų, neturėjo progos gerai išmokti lietuvių kalbą, bet visai neblogai susikalba. Dukart yra lankęsis Lietuvoje ir planuoja važiuoti dar kartą. Jis yra buvęs kunigų seminarijos rektoriumi, profesoriumi ir dviasios tėvu. Dabar jo vyskupijoje seminarijos nėra, nes labai sumažėjo klierikų skaičius. Likusieji studijuoja kitose seminarijose. Prel. J. Zekas kartą ir metus parašo straipsnį apie Lietuvą vietinėje amerikiečių spaudoje. Šiais metais jis su kitais lietuviiais savo gyvenvietėje rengia Lietuvių Dieną.

"LKB Kronikai" leisti aukėjo \$200 — Rodney Lietuvių Klubas, \$50 — KLB Moterų Draugijos Lietuvos Kankinių parapijos skyrius.

A. a. Irenos Jurkienės atminimui pagerbdami aukėjo "T. Žiburiams" \$20: H. K. Norkai iš Hamiltono; \$15: J. A. Sulcai; \$10: M. ir B. Povilaiciiai iš Tillsonburgo, Ont.

A. a. Bronės Manglicienės ir a. a. Kosto Kalendros laidotuvių proga, reikišdama pagarbą abiem mirusiems, A. Matulionienė paaukojo "T. Žiburiams" \$20.

A. a. mielam Aliui-Kostui Kalendrai mirus, jo atminimui E. Aleksienė paaukojo "T. Žiburiams" \$20.

KLB Moterų Draugijos Delhi skyrius "T. Žiburiams" paaukojo \$50.

Kanados Lietuvių Medikų Draugija paskyrė \$500 KL Žmogaus Teisių Komiteto veiklai. Komitetas dėkingas už tokią duosnią auką.

Apvogė Vilniuje. Vienas torontietis, š.m. gegužės mėnesį lankęsis Vilniuje su grupe kitų tautiečių, buvo apgvyvendintas "Gintaro" viešbutyje. Gegužės 23 d. atsigulė pailsėti, nes jautėsi pavargęs. Atsibudęs nerado nei 3000 dolerių, nei dokumentų. Nukentėjęs tautietis apie tai pranešė milicijai, kuri betgi nieko negalėjo padėti. Kadangi likusiomis dienomis jis neturėjo pinigų, kiti tautiečiai sudėjo jam po 3 dolerius. Grįžo jis Kanadon apkartęs ir nusivylęs.

MONTREAL

Sibirinius trėmimus estai, latviai ir lietuviai paminėjo birželio 12 d., padėdami vainiką Dominion Square ir dalyvaudami ekumeninėse pamaldose katedroje. Giedojo Aušros Vartų par. choras. Minėjimą surengė Montrealio Baltiečių Federacija.

Sauliai birželio 8 d. lankė brolių ir sesių kapus Cote des Neiges kapinėse.

Metinė Aušros Vartų parapijos išvyka — liepos 6, sekmadienį, Palangos vasarvietėje. Vieni keliaus automobiliais, kiti — autobusu, kuris jau užsakytas. Jau registruoja keleivius sesuo Oliveta, A. Cepulis ir Klebonija. Ryšium su šia išvyka rengiamas ir parapijos choro pagerbimas.

Aukos Aušros Vartų paveikslų tebeplaukia. Vieni aukoja po \$100 ir daugiau, kiti — smulkesnes sumas. Tikimasi surinkti pakankamai lėšų ir tada pradėti atnaujinimo darbus.

Europon su žurnalo "Laiškai Lietuviams" ekskursija iškrisdo G. Rudinskienė, V. Daugėlaivičienė, A. Ališauskas, J. Adomaitis.

Sesuo Teresė, nauja vienuolyno vyresnioji, jau pradėjo eiti savo pareigas. Ji daug padeda AV parapijai.

A. Kęsgailienė išvyko į Br. Kolumbiją aplankyti sergančio svainio A. Kenstavičiaus.

"Argentinos Lietuvių Balsas" 1980. IV. laidoje išspausdino žinutę apie montrealiečius Leoną ir Vandą Norvaisas, kurie su "American Express" ekskursija lankėsi P. Amerikoje. Jie aplankė Peru, Argentina, Braziliją, Venecuelą ir susitiko su vietiniais lietuviais.

Visuomenės veikėjas J. Šiaučius buvo pagerbtas gegužės 4 d. 65 metų amžiaus sukaikė proga. Dalyvavo apie 100 asmenų iš Montrelio ir kitų vietovių. Sukaktuvinnikas sulaukė daug sveikinimų iš pavienių asmenų ir organizacijų, kuriose jis aktyviai dalyvauja.

Audrius Pukteris baigė politinius bei ekonominius mokslus ir tobulinasi verslo administracijos srityje Concordia un-te.

Anso Lymanto, buvusio laikraščio "Lietuvos Pajūris" red. paskatintas B. Krikštopaitis Čikagoje parašė ir išleisdino atsiminimų knygą "Jūrų keizrais". Autorius knygos pratarmėje išreiškė A. Lymantui padėką už paskatinimą ir pagalbą ruošiant knygą spaudai. K.

LTAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6%	Asmenines nuo	16%
Taupomąsias s-tas	10.75%	Nekiln. turto nuo	13.25%
Pensijų planas	12.25%	Cekų kredito	18%
Term. ind. 1 m.	12%	Investicines nuo	15.25%

Duoda nemokamą gyvybės draudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemokama gyvybės drauda iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilgiuosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

Paskutinės draudos NAUJIENOS

1. APDRAUSTI INVENTORIŲ PAGAL JO DABARTINĘ PIRKIMO KAINĄ. (Kainuoja tik \$25 - \$35.00 daugiau).
2. AUKSAS, SIDABRAS, DEIMANTAI per paskutinius 2 metus pabrango 4 kartus — REIKIA ATITINKAMAI APDRAUSTI.
3. STANDARTINĖ "POLICY" DRAUDŽIA TIK \$1,000-\$2,000 BRANGENYBES IR KAILINIUS NUO VAGYSTĖS.

TURINT DAUGIAU REIKIA APDRAUSTI ATSKIRAI.

Adamonis Insurance Agency Inc.
Tel. 722-3545

Stud. Antanas R. Rašymas, "Gintaro" šokėjas, studijuoja inžinierią McMasterio universitete Hamiltone. Kaip antrą metų studentas jis dalyvavo konkurse, kuriame reikėjo suprojektuoti kokį nors praktišką vielių kombinacijų dirbinį. A. R. Rašymas laimėjo IV vietą už kroatų įrankiam sudėti vielinę pintinę. Visų penkių konkursų laimėtojų projektai paskelbti leidinyje "Scope", kurį leidžia "Stelco" bendrovė Hamiltone.

Broliai Pranas ir Edvardas Petroniai baigė labai gerais pažymiais Kanados Baltiečių Federacijos 1980. X. 28, parašė ilgą straipsnį žurnalistas Lubor J. Zink. Jį išspausdino "Toronto Sun" VI. 4. Jame autorius pabrėžia vakariečių jėgos silpnėjimą dėl jų politikų nesupratimo sovietinių užmojų. Jis primena, kad tą jo mintį patvirtino ir rašytojas A. Solženicinas. Kaip ryškų tokio nesupratimo pavyzdį L. J. Zink nurodo dabartinio Kanados užsienio reikalų ministro Mark MacGuigan kalbą, pasakytą minėtame baltiečių vakare. Esą ministeris nemato pavojaus sovietiniame totalizme ir žiūri į baigiajamį Helsinkio aktą kaip vertingą dokumentą tarptautiniam gyvenimui tvarkyti, jam gerinti ir sukurti saugensį pasaulį. L. J. Zinko nuomone, Helsinkio aktas tėra naujas muencheniškos taikos žingsnis, vedantis į tolimesnį vakariečių smukimą ir sovietinės agresijos plėtimą. Šią mintį esą iškelia ir E. V. Rostovas įžanginiame žodyje į geen. Lewis W. Walt knygą "The Eleventh Hour". Kanados politikai esą kartoja tą pačią klaidą.

Pažymėtina, kad L. J. Zink yra konservatorius, kadaise kandidatavęs į Kanados parlamentą. Savo rašiniuose jis kartais pertemptai užsipuola kitų partijų politikus, nors pagrindines mintis gerai pagrindžia.

Ukrainiečiai bandė gauti viešąją mokyklą, kurioje būtų dėstoma ukrainistika šalia kitų dalykų reguliarių pamokų metu, bet švietimo valdyba nesutiko. Esą tuomet per 50% mokinių būtų ukrainiečiai. Tai sudarytų precedentą reikalauti tokios teisės ir kitom tautinėm grupėm.

PADEKA

Nuosirdžiai dėkoju visoms rengėjoms ir viešnioms už tokį gražų mergvakarį, gausų atsilankymą ir gražias dovanas. Ypatinga padėka J. Vingelienei už darbą ir pastangas. Jums-visuomet dėkinga — Rūta Juzukonytė

